KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 53 — 1925 | Federated Pressin jäsen. | Torstaina, toukok. 7 p. — Thur., May 7th, 1925 | IX Vuosik. — Vol. IX

Neuvostohallitus palauttaa tehtaita y. m. entisille omistajille

Berliini. — Moskovasta saatujen -etojen mukaan on Neuvostohallitus -äättänyt luovuttaa kaikki tehtaat, -öpajat ja laitokset takaisin niiden -ntisille omistajille. Valtiotalouden -ääkomissaari Dserdsinski oli asias- tehnyt ilmotuksen, selittäen syyk- ettei hallitus, pääomien puut-essa, voinut saada niitä voittoa -uottavalle kannalle.

Neuvostovaltojen perustuslaki ei -nnusta yksityistä omistusoikeutta; -ntähden luovutetaan omaisuudet -kuperäisille omistajille vuokralle -äärämättömäksi ajaksi. Kun teh-at ja laitokset ovat huonossa kun-ossa, ilmottaa hallitus vapauttavan- ne veronmaksusta kolmen vuo-en ajaksi, jotta omistajat saavat -hdä tarpeelliset korjaukset.

Samalla ilmotetaan hallituksen -lauttaneen yksityisiä vuokrataloja -ntisille omistajille tai heidän pe-llisilleen nimelliselle vuokralle, ol-n heillä oikeus ottaa niihin vuok-laisia ilman hallituksen asunto-omissionin lupaa. Näillekin omai-uksille on luvattu kolmen vuoden -rovapaus, jotta omistajilla on ti-isuus tehdä välttämättömät korja-kset. Yksin Moskovassa on tällä -voin yksityisten haltuun palautet- 2,000 vuokrataloa.

Venäjän työväenyhdistyksissä val-see se käsitys, että kun yksityisil- työnteettäjille annettiin oikeus -ttaa palkkatyöväkeä ilman halli-ksen sekaantumista palkkojen -äärittelyyn, niin se tulee lisää--ään työvoiman kysyntää ja korot-maan nykyisiä alhaisia palkkoja siten parantamaan työläisten -oja.

Tieto on saapunut epäluotettavia -ltä, joten se tuskin kaikissa koh- pitänee paikkaansa.

-tunnin työpäivälaki hyljätty Englannin parlamentissa

Lontoo. — Vapunpäivän kunniak- Englannin parlamentin alahuone -skusteli työväenpuolueen taholta -tettyä ehdotusta, että laillinen -öviikko koko maassa säädettäisiin tunniksi, Washingtonin työkon-renssin päätöksen mukaisesti. Esi- hyljättiin 223 äänellä 128 vas-an.

Rajuimpana puhujana työväen -olelta esiintyi taas tuo ns. "Cly- hurjimusten" ryhmään kuuluva -vid Kirkwood, joka sanoi kon-rvatiiveille, että jos vallankumous -ee, niin se on heidän oma syyn-

Ainoa keino työläisten kannet-vana olevan verokuorman huojen-niseksi oli sotavelan mitättömäksi -istaminen hetipaikalla, sen mak-niseen kun menee miljoona pun- päivässä.

"Meidän miehet", hän uhkaili -nservatiiveja, "eivät tule iankai- istumaan rauhassa ja kärsi-ään vääryyttä. Ja omasta puo-tani minä tulen tekemään kaikke- saadakseni heidät jalkeille. Työn-stäjät ovat käyneet julkeammik- kuin koskaan. Mutta mekin puo-tamme tulemme liittymään yh-en, voidaksemme, jos tarvis vaatii kun se aika tulee, taistella teitä -staan ja saattaa teidät häpeään."

Hallitus vastusti esitystä sillä perusteella, että kyseenalaista säädös- tulkittiin eri tavalla eri maissa, -nka tähden olisi välttämätöntä -ää kansainvälisiä konferensseja, -nenkuin 48 tunnin työviikkoa voi- ottaa käytäntöön. Kaksi kon-rvatiivia kannatti ehdotusta; toi- niistä oli lääkäri, joka suosit- tätä työajan rajotusta tervey-llisistä syistä.

DUHOBORISOTA BRITISH COLUMBIASSA

Grand Forks, B. C. — Duhobo-lta, jotka olivat kieltäytyneet pa-masta lapsiaan kouluun, oli tuo-ttu ulosotettavaksi sakkoina ja -lunkeina kaikkiaan 4,600 dolla-. Niiden suorittamiseksi oli ta-varikoitu maanviljelyskaluja, ta-skapineita ja ruokatavaroita du-borien arvion mukaan 20,000 -llarin arvosta, mutta pakkohuuto-upassa niistä saatiin ainoastaan -00 doll. Jäännöksestä poliisi pit- perjantaina kävi takavarikoimassa -eripylväitä ja ratapölkkyjä use-man tuhannen dollarin arvosta. tullaan samaten myymään pak-huutokaupalla.

Marokkolaiset hyökänneet ranskalaiselle alueelle

Pariisi. — Sotaisen Riff heimon johtaja Abd-el-Krim, jonka on onnistunut ajaa espanjalaiset kapealle rantakaistaleelle, on nyt nostattanut ranskalaisten "suojelus"-alueella olevat, kauan rauhallisina eläneet heimot taisteluun ranskalaisia vastaan. Ne ovat polttaneet kyliä, surmanneet asukkaita ja toisia vieneet panttivangeiksi. Ranskalainen sotilaskomentaja Lyautey kuitenkin luulee voivansa karkottaa hyökkääjät, vieläpä antaa heille terveellisen "kurituksenkin". Siinä asiassa on kuitenkin vaikeutensa, sillä nuo heimot asuvat sissisodalle mitä edullisimmassa vuoristossa, jossa ranskalaiset eivät ole koskaan käyneetkään, saatikka tottuneet taistelemaan.

Espanjalaiset jo tulleet järkiinsä.

Madrid. — Espanjan hallussa olevan Marokon rantakaistaleen tulevaisuudesta lausui direktoriumin esimies, kenraali Primo de Rivera, eräässä liikemiesten klupissa pitämässään puheessa seuraavan suoran tunnustuksen:

"Jos Espanjan ponnistuksista Marokossa olisi toivoa saada mitään tuloksia, edes kaukaisessa tulevaisuudessa, niin se veri ja ne varat, mitä me sinne menetämme ja mitä muu mailma sinne menettää, koituisivat tulevaisten sukupolvien hyväksi, mutta sitä tosiasiaa ei voida salata — ja minä lausun tämän täysin tietoisena vastuunalaisuudestani hallituksen päämiehenä — että me emme nyt emmekä milloinkaan voi Marokosta saada vastaavaa taloudellista korvausta. Sentähden olisi hulluutta enää tuhlata sinne kultaamme ja poikiemme verta".

Kuka on Abd-el-Krim ja mitä hän tahtoo.

Abd-el-Krim on pieni, lihavahko, mustapartainen mies, jolla on läpitunkevat mustat silmät. Hän on valistunut, tyyni ja arvokas lakimies. Hän ei koskaan ole ollut hurjien heimosoturiensa etunenässä taistelemassa enemmän espanjalaisia kuin ranskalaisiakaan vastaan. Taisteluissa riehuu hänen nuorempi veljensä ja uskollisin toverinsa Si Mohammed, joka nytkin ranskalaiselle alueelle hyökkäsi. Tämä nuorempi veli on europpalaisen sotilaskoulutuksen saanut.

Adb-el-Krim on ohjaava äly taistelulinjojen takapuolella. Hän asuu maurilaisessa kylässä, noin 8 mailin päässä merestä. Hän ei ole mikään uskonkiihkoilija, vaan tahtoo säilyttää näiden koskaan kukistamattomain heimojen itsenäisyyden ja vapauden.

Adb-el-Krim haluaisi tehdä rauhan kaikkien niiden valtojen kanssa, joilla on asioita Marokossa selvitettävänä, mutta hän vaatii rauhan tehtäväksi yhteisten neuvottelujen pohjalla. Marokko on hänen mielestään oleva itsenäinen valtio, itsevaltiaan sulttaanin hallittava, kunnes väestö on kyllin kehittynyt perustuslaillisen hallitusmuodon toimeenpanemiselle.

Kantonin "puna-armeija" lyöty

Shanghai, Kiina. — Junnanin sotilaskuvernööri Tang Tshijao on voittanut kansanpuolueen (Kuomintangin) kenraalin Fangin ankarassa taistelussa Nanningin luona. Tang valmistautuu nyt valtaamaan Kantonin kaupungin ja lopullisesti tuhoamaan Sunjatsen vainajan järjestämän armeijan.

Sunjatsenin kuoltua sanotaan Kuomintang puolueen keskuudessa olleen hajaannusta, jota kenraali Tang oli käyttänyt hyväkseen ja tunkeutunut Kwantungin maakuntaan, nähtävästi yksissä tuumin Pekingin hallituksen kanssa. Kuomintangin armeija oli Swatowin tienoilla puhdistamassa maakuntaa Tsen Tsiung Mingin armeijan jäännöksistä, kun Tangin armeija sinne hyökkäsi.

Tangin voitto sanotaan olleen ratkaiseva, ja Pekingistä lähetetyissä tiedotuksissa viitataan siihen, että nyt on toivoa saada Pohjois- ja Etelä-Kiina jälleen yhdistetyksi.

Uusi vakuutussuunnitelma Suurbritanniassa

Lontoo. — Rahastonkansleri Winston Churchill esitti kulunkiarvionsa yhteydessä laajakantoisimman kansallisen eläkesuunnitelman, mitä mikään Britannian hallitus, liberaalien, työväenpuolueen tai konservatiivien koskaan on rohjennut ehdottaa. Ehdotettu vakuutus tulisi ulottumaan kaikkiin, jotka ovat nykyisen terveysvakuutus-järjestelmän piirissä, eli toisin sanoen 70 prosenttiin Suurbritannian väestöstä.

Eläkkeet tulevat maksettaviksi rahastosta, johon työntekijät ja työnteettäjät yhtäläisesti suorittavat 4 Engl. penniä (hiukan yli 8 senttiä) viikossa kutakin miestä ja 2 penniä kutakin naista kohden, nämä maksut kuitenkin nousten asteettain 7 penniin asti miehiltä ja 3 ½ penniin naisilta.

Ketkä tulevat saamaan eläkettä.

Eläkettä tulevat saamaan leskivaimot, orpolapset ja kaikki 65 vuotta täyttäneet henkilöt, alempana mainittavilla poikkeuksilla. Kaikkien nyt kuluvan vuoden jälkeen kuolevien, tässä vakuutuksessa olevain miesten lesket tulevat saamaan eläkettä 10 shillingiä (noin $2.43) viikossa kuolemaansa asti, jos eivät mene uudestaan naimisiin; vanhin lapsista saa 5 shillinkiä ja toiset lapset 3 shillinkiä viikossa, kunnes täyttävät 14 vuotta. Kaikki vakuutuksessa olevat henkilöt tulevat saamaan 10 shillingin elinkautisen eläkkeen viikossa täytettyään 65 vuotta, ja kaikkien 70 vuotta täyttäneiden suhteen poistetaan kaikenlaiset rajotukset ja tarkastukset.

Uuden lain alaisiksi tulevat kaikki perhepalvelijat ja maanviljelystyöläiset. Ainoastaan semmoiset työläiset, joiden ansiot nousevat yli 250 punnan (noin $1,215) vuodessa, eivät tule tästä vakuutuksesta osallisiksi, eivätkä erinäisissä ammateissa palvelevat, kuten poliisit, siviilivirkamiehet ja opettajat, joilla on omat vakuutus- ja eläkelaitoksensa. Harvoilla näillä aloilla on kuitenkaan olemassa mitään leskien eläkettä; sentähden on näistä poikkeusasemassa olevia varten varattu tilaisuus liittyä tähän kansalliseen vakuutuslaitokseen osittaisesti, esim. saadakseen leskilleen eläkkeen, jota ei heillä muissa vakuutuslaitoksissa ole tilaisuutta saada.

Pääasiallisin syy, minkä nojalla tätä ehdotusta vastustetaan, on se että siitä tulee uusi rasitus teollisuudelle, mutta hallitus toivoo, sen tuottavan teollisuudelle vastaavassa määrässä helpotusta paikallisiin köyhäinhoitomaksuihin nähden.

80 vuoden kuluttua on tämä suunnitelma laskettu tulevan itsensäkannattavalle pohjalle, mutta siihen mennessä täytyy hallituksen täyttää vuotuinen vajaus. Siihen tarvittavat varat aiotaan ottaa siitä säästöstä mikä syntyy, kun sotaeläkkeet vuodesta vuoteen vähenevät. V. 1920 maksettiin sotaeläkkeitä 110 milj. puntaa, tänä vuonna ainoastaan 67 milj. puntaa. Sen sijaan että nämä säästöt palautettaisiin valtiorahastoon, ne sijotetaan tästedes vuosittain tähän vakuutuslaitokseen, "niin että sotahäviöstä syntyisi uusi yhteiskunnallinen järjestelmä, jossa köyhien ei enää tarvitse peljätä köyhyyttä ja häpeää".

"Semmoista, koko palkkatyöläisväestöä käsittävää vakuutussuunnitelmaa ei ole eikä ole koskaan ollut missään muussa maassa", lausui Churchill, suosionhuutojen kaikuessa.

Yleensä otettiin ehdotus suosiollisesti vastaan. Porvaripuolueiden keskuudessa oltiin sitä mieltä, että tämä vakuutus-asia tulee ottamaan tuulen pois työväenpuolueen purjeista. Eräs liberaalien — vastustuspuolueen — johtajista lausui, että tuo Churchillin puhe tietää viidentoista vuoden vallassaoloa konservatiiveille.

Työväenpuolueen edustajat vastustavat ehdotettua pakollista työläisten viikkoverotusta. Vaarallisimpia vastustajia ovat kuitenkin sellaisten suurteollisuuksien harjottajat, jotka nykyään ovat ahdingossa, mutta jotka kuitenkin teettävät töitä, vaikka ilman sanottavaa voittoa, niinkuin kivihiili-, rauta- ja konerakennusteollisuudet. Muutenkin ahtaalla olevalle kivihiiliteollisuudelle se esim. aiheuttaisi lähemmä 8 milj. dollarin vuotuisen lisäveron, valittavat hiiliparoonit.

Vanhuudenvakuutuksesta puhuttu Dominion parlamentissa

Ottawa. — Työministeri James Murdock oli esittänyt, että viime vuonna tätä kysymystä käsitelleen erikoisvaliokunnan lopullinen mietintö ja eri maakuntahallituksien sen johdosta antamat lausunnot annettaisiin uuden erikoisvaliokunnan harkittaviksi. Asiasta syntyi jonkun verran keskustelua, ja vihdoin hyväksyttiin pääministeri Kingin ehdotus, että asian edelleen käsitteleminen jätetään viimevuotiselle erikoiskomitealle.

Konservatiivien johtaja Meighen piti erikoisvaliokuntaa tarpeettomana, sillä Dominion hallitus jo hyvin tunsi kunkin maakuntahallituksen mielipiteen asiassa, niin ettei siinä enää ollut mitään tiedustelemista. Kingin mielestä kuitenkin oli suotavaa, että eri maakuntahallituksien edustajat valiokunnalle esittäisivät kantansa suullisesti ja yhdessä neuvottelisivat asiasta.

Työväen edustaja William Irvine sanoi Dominion hallituksen vain haluavan haudata koko kysymyksen. Vaati hallituksen viipymättä valmistamaan lakiehdotuksen jo tälle istuntokaudelle, odottelematta enää maakuntahallituksien lausuntoja. Mutta, kuten sanottu, odottamaan se asia jäi, edelleenkin.

Puolassakin epäillään aiotun kirkon räjäyttämistä

Warsova. — Riippumattoman talonpoikaispuolueen päämajassa tapahtui pommiräjähdys. Tuo puolue on pieni, mitä jyrkin mielipiteiltään, ja on sillä ainoastaan viisi edustajaa valtiopäivillä. Äskettäin tämä ryhmä erosi toisista vähemmän radikaalisista ryhmistä, ja senjälkeen sitä on yleensä pidetty kommunismiin kallistuvana, vaikka sen jäsenet tiukasti kieltävät asian niin olevan.

Räjähdyksessä haavottui vaikeasti ryhmän sanomalehden toimittaja Trojanovski. Poliisi väittää saaneensa selville, että Trojanovskilla oli tekeillä helvetinkone, johon oli yhdistetty sähköpatterit ja kellolaitteet, ja josta nähtävästi piti tulla hirvittävän voimakas, sillä samasta huoneesta löytyi suuri määrä korkeavoimaista räjähdysainetta.

Riippumattoman talonpoikaispuolueen päämaja on lähellä erästä tuomiokirkkoa, jossa samana päivänä kuin räjähdys tapahtui, piti vietettämän virallinen jumalanpalvelus kansallisen juhlapäivän kunniaksi, korkeitten valtion virkailijain läsnäollessa. Siitä on johduttu epäilemään, että valmisteltiin samanlaista ilkityötä kuin Sveti Kralin tuomiokirkon räjähdys Sofiassa oli.

Trojanovski on sairashuoneessa, liian heikossa tilassa kuulusteltavaksi.

KAIRON MURHAAN SEKAANTUU ZAGHLULIN PUOLUETOVEREITA

Lontoo. — Kairosta tulleitten sähkösanomien mukaan on Sir Oliver Lee Stackin murhajutussa tehty huomiota herättäviä paljastuksia. Edustajakamarin jäsen toht. Shaffik Mansur, yksi syytetyistä, on ilmiantanut kolme Zaghlulin etevimmistä kannattajista, joiden hän väittää hankkineen murhan toimeenpanemisessa tarvittavat rahat. Yksi niistä on Barakat Pasha, joka Zaghlulin hallituksessa oli sisäasiain ministerinä.

MAANJÄRISTYS UUDESSA SEELANNISSA

Wellington. — Uuden Seelannin eteläisemmän saaren pohjois-osassa tunnettiin yli neljäkymmentä ankaraa maantäräystä. Savupiiput kaatuivat, puut kaatuivat juurineen ja halkeamia ilmestyi teihin. Ihmiset oleskelevat ulkosalla.

Kaikkialla Amerikassa ovat seismograafit merkinneet tämän maanjäristyksen, osottaen sen tapahtuneen "sangen kaukana".

Kommunistien toimistoissa New Yorkissa pidetty kotitarkastuksia

New York. — Sen johdosta, että Amerikan Workerspuolue oli kehottanut Amerikan työläisiä yhtymään kansainväliseen vapun viettoon, olivat porvarilehdet nostaneet hälinän ja poliiseille annettiin määräys olla varuillaan vappuna. Mitään levottomuuksia eikä väkivallantekoja työläisten taholta ei ollut odotettavissa, mutta siitä huolimatta riehuivat poliisit ikäänkuin vakavampaakin olisi tulossa. Otaksuttavaa on, että virkavalta käytti vappuvalmistuksia ja vapunpäivää vain tekosyynä toimittaakseen tarkastuksia kommunistien päämajoissa. Kapitalistilehtien hälinän ja poliisien varustautumisen tuloksena oli, että torstai-iltana tunkeuduttiin New Yorkissa rauhallisiin työläisten kokoustilaisuuksiin. Manhattanissa ja Bronxissa ajoi viisikymmentä salapoliisia joidenkin vähäisten kokousten osanottajat kaduille ja takavarikoivat vappukirjallisuutta. Workerspuolueen Bronxin päämajassa hajoittivat poliisit kolme pienempää kokousta.

William Z. Foster, joka oli Manhattanin päämajassa nähtävästi Ammattiunioiden Valistusliiton kokouksessa, vaati että "tarkastajat" näyttäisivät lupakirjansa, jonka perusteella he saattoivat murtautua pöytälaatikoihin ja ajaa rauhallisen kokouksen osanottajat kadulle. Foster sanoi tulevansa tekemään muodollisen valituksen poliisikomissioneeri Enrightille.

Vapunpäivänä pidettiin Metropolitan Opera Housella suurenmoinen vappujuhla. Hyväksytyssä päätöslauselmassa vaadittaan Neuvosto-Venäjän tunnustamista. Päätöslause hyväksyttiin suurin suosionosotuksin. Suhinaa ja paheksumishuutoja kuului, kun mainittiin Hindenburgin valinnasta Saksan presidentiksi. Luodessaan katsauksen maailman tilanteeseen, sanoi Olgin, joka oli yhtenä pääpuhujana, että taantumus on mustin sitten sodan päättymisen, kehottaen työläisiä taisteluun taantumusta vastaan.

Poliiseja oli määrätty kaduille joukottain tukahduttamaan "rauhattomuuksia", mutta sellaisia ei kuitenkaan tapahtunut. Poliisit saivat seista rikkaiden ihmisten asuntojen edustoilla aivan toimettomina. Torstai-iltana toimitettuja kotitarkastuksia ei enää jatkettu vapunpäivänä.

Oswald Garrison Villard, Helen Phelps Stokes, John Haynes Holmes, Arthur Garfield Hays, B. W. Huebsch ja muut American Civil Liberties union jäsenet jättivät muodolliset protestit poliisipäällikölle Workerspuolueen päämajaan toimitettujen tarkastusten johdosta.

ESPERANTO SAKSAN JA RANSKAN KIELTEN SIJALLE

Krementshukissa Ukrainassa tapahtui hiljakkoin omituinen tapaus. Oppilaat kaupungin kolmannessa työkoulussa alkoivat kiinnittämään seinille plakaatteja kirjoituksella: "Pois saksan ja ranskan kielet! Me haluamme opetella kansainvälistä kieltä esperantoa. Eläköön esperanto!" Saksan- ja ranskankielten oppitunnit jäivät ilman oppilaita. Koulun 4, 5, 6 ja 7 luokan oppilaat yhdessä vaativat koulun johtokunnalta esperanton ottamista koulun ohjelmaan pakollisena aineena saksan ja ranskan sijasta.

SALAMA TAPPANUT MIEHEN SÄNKYYNSÄ

North Bay, Ont. — Ankaran ukonilman käydessä iski salama South Riverillä kuoliaaksi nuoren farmarin F. Cooperin, hänen nukkuessaan vuoteella vaimonsa ja pienen lapsensa kanssa. Salama iski Cooperia päähän ja kulki läpi ruumiin, tappaen miehen paikalla. Vuodevaatteet syttyivät, mutta sai vaimo ne sammutetuksi, ennenkuin hän ja lapsi pahoin paloivat.

Bulgariassa istutaan «oikeutta»

Kirkon räjäyttämisestä syytetyt koetetaan leimata "kommunisteiksi"

Sofia. — Sveti Kralin tuomiokirkon räjäyttämisestä syytteessä olevat viisi henkilöä ovat nyt sotaoikeuden kuulusteltavina. Yksi heistä, Marco Friedmann, on syytettynä siitä, että hän v. 1924 perusti laittoman kommunistisen komitean; oli muodostanut salaliittoja nykyisen hallintojärjestelmän kukistamiseksi; järjestellyt joukkioita siviiliväestön terrorisoimista varten, ja toisten kanssa salaliittoutunut murhatakseen kuninkaan, ministerit y. m. henkilöitä räjäyttämällä pommin tuomiokirkossa. Friedmannin ilmotetaan tunnustaneen, että ne salaiset järjestöt, joiden kanssa hän oli tekemisissä, tarkottivat kommunismin toimeenpanoa Bulgariassa (vaikka tuollaiset menettelytavat ovat puhtaasti anarkistisia, kohtivastakkaisia kommunistisille menettelytavoille). Oli päätetty jakaa maa kolmeen vyöhykkeeseen: Sofia, Varna ja Plevna; myöhemmin piti tulla lisäksi Burgasin ja Vratzan piirit. Sanoi "eräältä ulkomaalaiselta kommunistijärjestöltä" saaneensa 400,000 levaa yhden kuukauden ajalla (joittenkin lehtien otsikoissa ne suoraan sanotaan "Moskovan rahaksi", vaikka Moskovan rahaa näihin asti on nimitetty "rupliksi", ja taannoin kerrottiin vangittun joukko bulgarialaisia pankkimiehiä näiden kumoushankkeitten rahastamisesta).

Kolme syytetyistä, Koeff, Vaskaloff ja Kamburoff kielsivät kaiken osallisuutensa räjähdykseen. Heidät kuitenkin koetetaan saada todistetuksi syyllisiksi muutamain salaliittolaisten suojelemiseen.

Viides syytetyistä, tuomiokirkon palvelija Zadgorski myöntää saaneensa 100 dollaria siitä, että päästi salaliittolaiset asettamaan räjähdysaineita kirkon katolle; hänet oli sitäpaitsi luvattu auttaa turvaan Venäjälle, jossa hän oli asunut monta vuotta. (Silloin kun Jugoslaviaa syytettiin, piti hänet Jugoslavian lähettilään autolla vietämän Jugoslaviaan!)

Friedmannin asianajaja Tabakoff on ilmottanut luopuvansa tätä puolustamasta "heidän eroavain katsantokantojensa takia". Suljettujen ovien takana on kuultu salaisen valtiollisen poliisin päällikön todistus maassa olevista salaisista "kommunistijärjestöistä".

Rajanaapurit epäluuloisina.

Ateena. — Kreikka, Jugoslavia ja Rumania ovat päättäneet lähettää Bulgarian hallitukselle yhteisen huomautuksen siitä, että Bulgarian on välttämättömästi tarkoin noudatettava niitä ehtoja, joilla lähettiläitten neuvosto myönsi Bulgarialle luvan väliaikaisesti lisätä kansalliskaartiaan ja hajottaa sen määrätyllä ajalla (toukokuun lopussa).

Samanlaisen huomautuksen aikovat nuo kolme naapurimaata tehdä suurvalloille, ettei asia suinkaan pääsisi unohtumaan.

Perätön hälyytys.

Sofia. — Tuomiokirkon räjäyttämisen jälestä oli täällä huhuja muistakin aiotuista tuhotöistä. Niinpä kiersi kaiken mailman sanomalehdistössä uutinen viime hetkellä ilmisaadusta kuninkaan palatsin räjäyttämisyrityksestä; oli muka kaivettu tunneli palatsiin asti ja sytytyslankakin valmiina. Huhun johdosta pidettiin tarkka tutkinto, ja muutamia henkilöitä jo vangittiin, mutta sittemmin vapautettiin. Palatsin läheisyydessä tosin havaittiin olevan jonkunlainen salaoja, kuivatusta varten, mutta se oli liian ahdas kenenkään ihmisolennon käytettäväksi, eikä sieltä mitään epäiltävää tavattu. Kaikkiin varokeinoihin on kuitenkin ryhdytty kuninkaallisen palatsin ja muiden yleisten rakennusten turvaamiseksi.

Lillbackan juttu ilmeisesti siirtyy syyskäräjille

Worcester, Mass. — Pastori Lillbackan Eteenpäin lehteä vastaan nostama 50,000 dollarin kunnianloukkausjuttu ei näytä kaikista ponnisteluista huolimatta tulevan esiin ensinkään tämän kevään aikana. Ainoa toivo on siinä, että federaalioikeus kutsuttaisiin ylimääräiseen istuntoon tämän kuun ajalla, mutta sitäkään ei ole mitään varmuutta.

Eteenpäin taholta on tehty kaikki mitä on voitu jutun saamiseksi esille ja kerta kaikkiaan ratkaistua, kantajalle sitävastoin näyttää jutun siirtyminen epämääräiseen aikaan olevan pikemmin mieluista.

Viime viikolla olivat sekä kantajan että vastaajan lakimiehet neuvotteluissa tuomarin kanssa. Näissä neuvotteluissa vaati pastori Lillbackan lakimies Mr. Anderson, että vastaajan on heille ilmoitettava kaikkien todistajien nimet sekä myöskin ilmoitettava etukäteen mitä he tulevat oikeudessa todistamaan. Eteenpäin lakimies Mr. Taylor vastusti tuollaista vaatimusta kohtuuttomana. Seurauksena oli, että tuomari hylkäsi kantajan lakimiehen vaatimuksen. Tämä tuomarin antama välipäätös on ensimäinen juriidinen voitto Eteenpäille sitä vastaan nostetussa jutussa. —

Eteenpäin.

Laivaonnettomuuksia

Windsor, Ont. — Erie-järvellä kaatui hiekankuletus-alus Kelly Island kovassa laineikossa. Miehistöstä hukkui 9, niiden joukossa kapteeni. Paikalle rientänyt pieni kalastusalus sai pelastetuksi 7 miestä. Hukkuneet olivat kotoisin Sanduskysta ja Oak Harborista, Ont.

Halifax, N. S. — Sakean sumun vallitessa oli kolmemastoinen kuunari Cape d'Or ankkurissa Cape La Nayan kohdalla, kun sen päälle, kaikista merkinannoista huolimatta, ajoi kivihiililastissa oleva puinen höyrylaiva Clackamas. Kuunarissa olleista hukkui 5 henkilöä.

Atlannin rannikolla raivonneissa kovissa myrskyissä on pari laivaa ajautunut rantakarikolle, näillä lähettyvillä, nim. höyrylaivat Moldegaard ja Azov. Molempien laivaväki on saatu pelastetuksi.

Jugoslavian kuningas pistänyt veljensä juopposairaalaan

Belgrad. — Kuningas Aleksanteri on julkassut määräyksen, jolla hänen vanhempi veljensä, prinssi George, suljetaan parantolaan, vartioitavaksi. Tästä prinssistä olisi pitänyt tulla silloisen Serbian kruununperillinen, mutta hänen isänsä, kuningas Peter vainaja, pakotti hänet luopumaan kruununperimyksestä, hänen hurjistelujensa takia. M. m. hän humalapäissään löi kuoliaaksi erään palvelijansa. Kruununperijäksi julistettiin nuorempi veli Aleksanteri, joka nyt on Jugoslavian kuninkaana.

Prinssi George eleli pitkät ajat Parijsissa ja lentokirjasissa haukkui pääministeri Pashitshia, joka ei hänelle lähettänyt kylliksi rahoja tuhlattavaksi. Sitte hän palasi Belgradiin, jossa hänen hurjistelujaan koetettiin sietää, niin kauan kuin suinkin jaksettiin.

Nyt hänet on pantu juopposairaalaan, mitä ankarimman lääkärinhoidon alle.

Intiassa asema kärjistyy

Lontoo. — Kalkutasta on saapunut tieto, että Bengalin maakuntakongressissa äärimmäiset ainekset saattoivat häviölle kaikki tunnetun intialaisen itsehallintopuolueen johtajan C. R. Das'in sovinnolliset ehdotukset. Yleisesti luullaan, että Das eroaa kongressin esimiehyydestä. Edustajain keskuudessa kiertelee kumouksellisia lentokirjasia, ja mieliala on kovin vihamielinen Dasin viime aikana noudattamalle sovittelevalle politiikalle. Jo kongressin alkaessa herätti huomiota, että itsehallintopuolue ei osottanut suurta voimakkuutta, vaikka Gandhi itsekin oli saapuvilla. Aktiiviset täydellisen itsenäisyyden vaatijat näyttävät olevan voitolla. Das haluaisi rajottaa taistelun vain passiiviseksi vastarinnaksi, s. o. rauhalliseksi kieltäytymiseksi noudattamasta Brittannian hallituksen määräyksiä.

Ammatillinen eheyttämisproblemi

Losowski: Eheys voidaan luoda ainoastaan luokkataistelun perusteella. — Englantilaiset työläiset tervehtivät venäläisiä.

Kominternin toimeenpanevan keskuskomitean istunnossa alusti Losowski kansainvälistä ammatillista eheyttämiskysymystä seuraavaan tapaan:

Tosiasiat ovat osoittaneet, että viides maailmankongressi otti oikean kannan ammatillisessa eheyttämiskysymyksessä. Ei ainoastaan tie vaan myös hetki oli oikein valittu. Nämä tosiasiat ovat: Englannin ammattiyhdistysvaltuuskunnan käynti Venäjällä, Amsterdamin Internationalin kokous ja päätöslauselma, Englannin ammattiyhdistyskonferenssin päätös kutsua neuvostovaltaliiton ammattiyhdistykset keskinäiseen konferenssiin esteiden poistamiseksi, sekä Barmat-sosialidemokraattien suhteet porvaristoon. Amsterdamin internationalissa on kaksi oppositsionia: tiukan vallankumouksellinen sivusta selvin ajattelutavoin ja selvästi organisoituna, ja toinen epäselvä oppositsioni selvää ajattelutapaa, mutta joka kuitenkin heijastaa joukkojen keskuudessa vallitsevaa tyytymättömyyttä. Ruhrin katastrofin jälkeen selittivät jopa amsterdamilaiset, että oli välttämätöntä saada uusia metodeja työväenliikkeeseen. Kokonainen joukko ammatillisia keskuksia käy taistelua vasemmisto-oppositsionia vastaan. Amsterdamin päätöslauselma (venäläisten kutsumisesta yhteiseen konferenssiin ennakolta asetetuin ehdoin) ei tyydyttänyt ketään, sen vuoksi on kutsuttu koolle uusi konferenssi. Eheyttämiskysymyksen pohjaavana piirteenä on, käydäänkö edelleen taistelua neuvostoliittoa vastaan vaiko ei. Eheyttämiskamppailun vaikeudet ovat seuraavat: ammatillisessa liikkeessä ei ole koskaan ollut mitään yhtenäisyyttä, ammattiyhdistykset ovat aina olleet jaettuina poliittisten, kansallisten, uskonnollisten ja rotunäkökantain mukaan. Ei ole kysymys ainoastaan punaisten ja keltaisten järjestöjoukkojen vaan myös niiden joukkojen valloittamisesta, jotka lukeutuvat muihin järjestöihin taikka eivät mihinkään. Amsterdamin organisoitu jarrutus yhteysliikettä vastaan on murrettava. Sosialidemokraatit protesteeraavat kiihkeästi jokaista eheyttämisyritystä vastaan ja hylkäävät kaikki sitä koskevat ehdotukset.

Eheys voidaan luoda vain luokkataistelun perustuksella.

Amsterdamin katkera kamppailu eheyttämiskamppailua vastaan johtuu siitä, etteivät sosialidemokraatit tahdo olla mukana missään luokkataistelussa. Puhuja totesi viisi oleellista eroavaisuutta eheyttämistaistelussa: 1. organisoitu konservatismi. 2. käsitys, että taistelu yhteisyyden puolesta on vain manööveri. 3. käsitys eheydestä ilman ehtoja. 4. käsitys, että on välttämätöntä lieventää taistelua sosialidemokraatteja vastaan. 5. käsitys, että meidän on ilman muuta yhdyttävä reformistisiin ammatillisiin järjestöihin. Konservatismi pyrkii yksinomaan hajoittamaan reformistiset ammattiyhdistykset ja syrjäyttää suuret näkökohdat. Käsitys, että yhteisyystaistelu olisi vain manööveri, on väärä. Me tahdomme eheyttä, koska se on kaiken menestyksellisen luokkataistelun ehto. Periaatteellinen taistelu sosialidemokratiaa vastaan käydään edelleen ammatillisesta eheydestä huolimatta. Eheys ilman ehtoja on mielettömyyttä, kun eri maissa vallitsee eri olosuhteet. Punaista ammatillista ei voida hajoittaa, ennenkuin eheys on saavutettu. Puhuja viittasi asemaan eri maissa: Venäjään, missä ammatillinen liike on yhtenäinen, maihin, joissa ollaan vähemmistönä, maihin, missä reformistinen enemmistö voidaan taata vain poliisivallan avulla, maihin, missä ammattiyhdistykset ylipäänsä ovat ammatillisen internationalin ulkopuolella, maihin, joissa ollaan enemmistönä. Sitten kuvasi hän eheyttämistaistelua eri maissa. Englannissa on yhtenäinen, voimakkaasti organisoitu vähemmistöliike. Tehtävänä on tämän entuudeltaan suuren liikkeen lujittaminen ja tukeminen, jotta sen kautta riuhtaistaisiin koko ammatillinen liike vasemmalle. Englannin ammattiyhdistysliikkeen suunnaton epäkeskeisyys on varsin vahingollinen liikkeelle, sen vuoksi on meidän tehtävänämme, lausui puhuja, toimia ammatillisen sentralismin hyväksi. Saksassa vallitsee tiukka keskittyneisyys, paikallisilla järjestöillä ei ole mitään liikkumisvapautta, ovat poliittisesti halvattuja. Täällä on meidän tehtävänämme pyrkiä epäkeskeisyyteen. Tshekkoslovakiassa on 1/5 työläisistä meidän puolellamme. Ranskan vallankumouksellisella CGTU:lla on takanaan enemmistö ja kuitenkin on vähemmiston mielestä yhteys mahdoton tämän enemmistön kanssa. Ranskassa on eheyttämiskamppailua käytävä alhaaltakäsin. Yhdysvalloissa on kaikkein taantumuksellisimmat ammattiyhdistykset, jotka avoimesti työskentelevät yhteyden puolesta — Coolidgen kanssa. Siellä on taistelu liittymisestä Amsterdamiin, taistelu ammattiyhdistysbyrokratian turmelusta ilman vastaan vallankumouksellista sisältöä. Nämä ovat viisi eheyttämiskamppailun tyyppiä. Kansainvälisen ammatillisen yhtenäisyyden saavuttamiseksi on taisteltava yhtenäisyyden puolesta jokaisessa eri maassa. Meidän on saatava työläiset työmailla aktiivisiksi eheyden puolesta.

Voimallinen tekijä eheyttämiskamppailussa

on yhteistoiminta Englannin ja Neuvosto-Venäjän ammatillisten liikkeiden kesken. Tämä yhteistoiminta alkoi jo v. 1920, kun englantilainen valtuuskunta oli ensi kerran Venäjällä, ja sitä jatkettiin Hullin kongressissa ja Venäjän ammattiyhdistysten kuudennessa kongressissa. Pian alkaa englantilais-venäläinen konferenssi, joka tulee käsittelemään kysymystä yhteisestä eheyttämistaistelusta. Englannin ja Venäjän ammatillisten liikkeiden yhteistoiminta pohjaa englantilaisen liikkeen uusiin ilmiöihin, nimittäin kehitykseen vasemmistosuuntaan. Meidän tunnukseksemme jää yhdistymiskongressi. Ammattiyhdistysliike siirto- ja puolisiirtomaissa, kuten Kiinassa, Jaavassa, Intiassa, ansaitsee erikoista huomiota. Yhdistyneen Internationalin on käsitettävä kaikki maailman työläiset eikä ainoastaan Europan. Imperialistien kanssa liittoutuneet reformistit tulevat taistelemaan siirtomaiden ammattiyhdistysten ottamista vastaan kansainväliseen, minkä puolesta meidän juuri on taisteltava, lausui puhuja. Taistelu eheydestä on taistelua joukoista, on taistelua porvaristoa ja reformisteja vastaan, joiden välillä ei ole mitään vastakohtaisuuksia.

Kapitalismin offensiivi on alkamassa. Sitten kun sosialidemokratia ja porvaristo ovat pakottaneet Saksan työläisille 10—12-tuntisen työpäivän, tulee vuoro Ranskan ja Englannin. Kapitalistista offensiivia vastaan on organisoitava työväenluokan vastarinta. Työläiset tuntevat vaistomaisesti lähestyvän kapitaalioffensiivin ja pyrkivät eheyteen. Käymällä yhteistaistelua päivän vaatimuksista on meidän tunkeuduttava joukkojen keskuuteen. Meidän on luotava niin monta eheyselintä kun mahdollista, eheyskomiteoja, sekakomissioneja, muodostettava kokoomus Amsterdamin vasemmiston kanssa, lujitettava englantilais-venäläistä yhteistoimintaa eheyden aikaansaamiseksi, lujitettava ammatillista liikettä yhtä hyvin siirtomaissa kuin omissa. Kahden vallankumousaallon välissä on taistelu eheydestä taistelua työväenluokan enemmistöstä, siis taistelua vallankumouksesta, lausui Losowski.

Englantilaisten työläisten tervehdys venäläisille.

Venäläisten ja englantilaisten ammattiyhdistysten hyvästä yhteistoiminnasta on allaoleva hyvänä todistuksena. Englantilainen ammattiyhdistysvaltuuskunta, joka teki tunnetun matkansa Venäjälle, on lähettänyt Leningradin ammattiyhdistyksille taiteellisesti suoritetun adressin, minkä sisältö kuuluu:

Eläköön yhteistoiminta Venäjän ja Englannin ammattiyhdistysten kesken. Allekirjoittaneet sen valtuuskunnan jäsenet, jotka 1924 Englannin ammattiyhdistyskongressin yleisneuvoston valtuuttamina oleskelivat Venäjällä, lausuvat sydämellisen kiitoksensa veljellisestä vastaanotosta, minkä he saivat Neuvosto-Venäjän ja sen ammattiyhdistysten edustajien taholta.

Tulemme kauan muistamaan osoittamanne toverilliset tunteet ja lujittavat ne meidän toivoamme Englannin ja Venäjän työläisten välisestä yhteydestä. Eläköön yhteys Venäjän ja Englannin työläisten kesken! Eläköön proletariaatin maailmaa käsittävä järjestö!

John Turner. Herbert Smith. Ben Tillet. Allan Findlay. J. Bromley. Puheenjohtaja: A. Purcell. Sihteeri: Fred Bramley.

SODASSA

"Kas niin, pojat", lausui urhoollinen kapteeni, joka huomasi vihollisen joukon olevan suuremman kuin omansa, "teillä on kova ottelu edessänne, mutta taistelkaa kuin sankarit siihen asti kunnes ruutipanokset loppuvat — lähtekää sitten juoksemaan! Minun jalkani on hieman kipeä, niin että minä painun pois heti!"

Englantilais-venäläisen ammatillisen konferenssin lausunto

Englantilais-venäläinen ammatillinen eheyttämiskonferenssi on antanut yhteisen lausunnon, missä on selvästi määritelty tuon 11 miljoonaa työläistä edustavan konferenssin johtavat periaatteet.

Taantumus sotajalalla.

Lausunnossa, millä on suuret mahdollisuudet muodostua ammattiyhdistysliikkeen historialliseksi asiakirjaksi, korostetaan, että kansallinen ja kansainvälinen eheys on tunnustettava pohjaavaksi ehdoksi sille, että ammatillinen liike kykenee puolustamaan työläisiä hyökkäyksiä vastaan ja saavuttamaan järjestyneiden työläisten poliittiset ja yhteiskunnalliset tarkoitusperät, sellaisina kuin nämä ovat ilmenneet monien maiden työläisten lausunnoissa.

Taantumus vallitsee poliittista tilannetta melkein kaikissa n.k. sivistyneissä maissa, ja monissa niistä on yhdistyneen kapitalismin lisääntynyt valta selvästi havaittavissa. Tämä osoittautuu johtavain ammattiyhdistysmiesten jatkuvassa vainossa, joita työnostajavallan vaikutuksesta alistetaan epäluulojen ja vainojen alaisiksi, viskataan vankiloihin ja jopa kidutetaan vallassaolevain toimesta.

Kaikkien maiden kapitalistit muodostavat yhteisrintaman

teollisella ja taloudellisella alalla, rintamaan, minkä tarkoituksena on työläisten nyljentä kautta maailman.

Mutta samaan aikaan ovat työläiset hajallaan ja muodostavat eräissä maissa keskenään taistelevia ryhmiä. Sen sijaan, että kiinnittäisivät huomionsa puolustukseen kapitalistisia hyökkäyksiä vastaan, ovat he keskenään katkerassa torassa ja riidassa.

Melkein kaikissa maissa on kapitalistien kasvavan vallan ja työläisten hajanaisuuden johdosta menetetty työajan lyhennyksen ja palkanlisäyksen muodossa saavutettuja etuja. **Missä ei 8 tunnin työaikaa vielä ole menetetty, on olemassa sen menettämisen vaara.** Monilla teollisuusaloilla on työaika pidennetty 9—10 ja jopa pitemmäksikin päivässä, ja vain niissä maissa, joissa ammatillinen liike on vahva, on saavutettu työajan taso voitu pysyttää.

Taloudellisen lamaantumisen johdosta, minkä maailmansota aiheutti Europassa, on miljoonia työläisiä ilman tointa ja sysätään heidät perheineen nälän, kurjuuden ja epätoivon kurimoon.

Työpalkat, jotka eivät koskaan ole riittäneet ihmisarvoiseen olemassaoloon, on painettu 20—30 ja jopa 40 pros. Elintaso on nyt monissa maissa huonompi kuin ennen maailmansotaa.

Täyttymättömiä toiveita.

Toiveet paremmista ajoista, jotka toiveet täyttivät työläiset vähää ennen suurta maailmansotaa ja joiden luihujen politikoitsijain vakuuttelujen mukaan piti koitua tulokseksi työläisten suunnattomista uhrauksista, ovat häipyneet ja luovuttaneet paikkansa epätoivolle. **Politikoitsijain luulottelut ja kapitalistien lupaukset sodanaikana ja heti sen jälkeen on kyynillisesti jätetty täyttämättä.**

Sokeaa luottamusta, joka kannusti työläisiä taistelemaan vastaavain hallitusten puolesta maailmankatastrofissa, missä miljoonia heidän toverejaan tapettiin ja silvottiin, on horjutettu, mitä suurimpain uhrausten ja raskaimpain kärsimysten jälkeen on heillä nyt varsin vähän toiveita paremmasta elämästä.

Nyt jo tuntuu kuin oltaisiin valmistelemassa uutta sotaa, josta koituisi hirvittävämpi ja siivottomampi kuin tähän asti tunnetuista. Uusia hävitysaseita on keksitty, Europan maiden kemistit ja tiedemiehet omistavat tietonsa ja taitonsa keksiäkseen uusia kidutus- ja hävitysvälineitä, joita käytettäisiin ei ainoastaan sotilaita, vaan myös siviiliväestöä vastaan.

Samaan aikaan on n.k. aseistariisumiskonferenssien tarkoituksena pitää yllä vaarallisia harhaluuloja työläisten petkuttamiseksi ja näiden tuudittamiseksi väärään turvallisuuden tunteeseen.

Vain yksi valta voi pelastaa ihmiskunnan

viskautumasta uuteen maailmankatastrofiin. On olemassa vain yksi valta, joka voi puolustaa kaikkien maiden työläisiä poliittista ja taloudellista tyranniutta vastaan. On olemassa vain yksi mahti, joka voi taata työväenluokalle ja ihmiskunnalle **vapauden, hyvinvoinnin ja rauhan. Tämä mahti on työväenluokka,** mikäli se on hyvin organisoitu, tiukan kurinalainen, tietoinen ja päättäväinen taistellakseen kaikkia vastaan, jotka vastustavat heitä ja estävät heidän täydellistä vapautumistaan.

Työväenluokka voisi, jos se olisi kansallisesti ja kansainvälisesti yhtynyt, muodostaa ylipääsemättömän suojavarustuksen kapitalistista sortoa vastaan ja murtumattoman suojamuurin rauhan ja taloudellisen turvallisuuden puolesta. Työläiset kykenevät lyömään **kaikki ne, jotka taantumukselliset pyrkimykseen koettavat pitää työläisiä hajallaan.**

Niin kauan kuin kapitalistinen järjestelmä on olemassa, on sotavaara jälellä. Säälimätön, keskenään vastakkaisista eduista kilpailevain ryhmien taistelu vallasta tulee, kuten aikaisemminkin, luomaan uuden kriisin ja viskaamaan maailman työläiset uuteen hävittävään sotaan.

Näistä syistä on konferenssi uudelleen vahvistanut sopimuksen, joka tehtiin Moskovassa Englannin ja Venäjän työläisten edustajain kesken kansainvälisen yhteisymmärryksen aikaansaamiseksi työläisten välillä sekä keinona kansainvälisten rauhan ehtojen paremmaksi suojelemiseksi, ja tullaan tekemään yhteisiä ponnistuksia, jotta parhaimmassa yhteisymmärryksessä saataisiin Amsterdamin internationali suostumaan vapaaseen ja ilman ennakkoehtoja ja välittömästi kutsuttavaan konferenssiin Venäjän ammattiyhdistysliikkeen valtuutettujen kanssa.

Konferenssi selittää tekevänsä kaikkensa saadakseen keskinäisesti aikaan kansainvälisen eheyden.

Kansainvälisen eheyden tarpeen ja tärkeyden tunnustavat miljoonat järjestyneet työläiset

maailman ympäri. Heidän yhteistoimintansa tarkoituksella murtaa rotuennakkoluulot ja heidän yhtymistään haittaavat keinotekoiset esteet ja taloudelliset vaikeudet, on vakautettu.

Tietoisina siitä, että tieto on valtaa, ovat molempien maiden valtuutetut vakuutettuja siitä, että työläiset tulevat joka maassa puristamaan toistensa kättä yli rajain ja ryhtymään yhteistoimintaan varmentaakseen vapautuksensa, ja he selittävät, että meidän kansainvälisen lippumme tunnuksen on aina oltava: "Kaikkien maiden työläiset, liittykää yhteen!" "Eläköön ammattiyhdistysliikkeen maailmanliitto!"

Ehdotuksen toteuttamiseksi yhdistetystä toiminnasta kansainvälisen eheyden aikaansaamiseksi, minkä ehdotuksen ovat tehneet Yleisvenäläinen ammattiyhdistysneuvosto ja Brittiläisen ammattiyhdistyskongressin yleisneuvosto, antoivat konferenssissa läsnäolleet valtuutetut seuraavat selitykset:

Tarkoituksenamme on edistää yhteistoimintaa Brittiläisen ammattiyhdistyskongressin yleisneuvoston ja Yleisvenäläisen ammattiyhdistysneuvoston kesken kaikilla niillä tavoilla, joita kulloinkin voidaan pitää sopivina kansainvälisen eheyden edistämiseksi.

Tullaan järjestämään mahdollisuuksia asiakirjain vapaalle vaihtamille, jotka asiakirjat kostettelevat brittiläisten ammattiyhdistysten sääntöjä ja ohjeita, vakuutusta ja muita etuja organisatsioni systeemiä ja virkailijain vaalia, ja myös muita papereja vaihdetaan erikoisissa periaatekysymyksissä.

Yhteistoimintaa tullaan edelleen kehittämään mikäli mahdollista, jotta voitaisiin kehittää mahdollisimman läheistä avustusta näiden kahden maan välillä. Kysymysten käsittelytarkoituksessa, joita voi ilmetä esilläoleviin kohtiin otettujen aiheiden sekä ennakolta arvaamattomain problemien johdosta, tullaan muodostamaan yhdistetty harkintaneuvosto, joka edustaa sekä venäläistä että brittiläistä ammattiyhdistysliikettä, ja tulee se käsittämään puheenjohtajat ja sihteerit molemmilta tahoilta ja kolme jäsentä niin hyvin Yleisvenäläisestä ammattiyhdistysneuvostosta kuin Brittiläisen ammattiyhdistyskongressin yleisneuvostosta."

Nämä ratkaisut joutuvat kummankin maan täydellisten ammattiyhdistysneuvostojen ratifioinnin alaisiksi.

Työmiehen päiväkirjasta

Olen hiukkanen, vain pieni atoomi maailman kaikkeuden keskellä. Olen työläinen, sorrettu raataja, jota maan mahtavat pilkkaavat ja jonka rakkaimpien tuskalle he nauravat. Päiväni eivät ole iloiset, sillä minua kahlitsee orjan työ tai kalvava työttömyys. Vaihtoehtoa ei ole. Iltani sumentaa pienen matalan majani ilma ja omaisteni puute. Yölläkin päiväni huolet minua seuraavat.

Sittenkin kiitän kohtaloani!

Ystäväni! Sinä ihmettelet, miksi kiitän. — Odota. Minä selitän sen ja olen varma, että sinäkin yhdyt kiitokseen kohtalon jumalalle, joka tekee sinusta yhden maailman vapauttajista.

Olet sorrettu ja siksi sinusta on tullut kaikkien osatoveriesi puoltaja. Olet osa sortoa vastaan toimivasta joukosta. Katkeamaton, eroittamaton. Sinun sydämesi sykkii osatoveriesi kanssa samassa tahdissa ja yhdessä heidän kanssaan sinä pyrit vapauteen.

Vallassaolijat nauravat sinulle. Mutta sinä et siitä välitä. Tiedät joukkovoiman merkityksen. Tiedät senkin, että valtaluokkien naurun takana piilee kauhu. Se kauhu purkautuu usein esiin vainotekoina työväenluokkaa vastaan. He elävät päivälle, joka on ja tahtovat elämän sellaisena säilyttää. Työväestö taistelee tulevaisuuden puolesta. Sinne se katseensa suuntaa. Siellä näyttäytyy sille vapaus.

Työväestön kahlitsee orjantyö. Olet työläinen ja luokkasi mukana orjantyöhön kahlittu. Siksi osaat vapautta kaivata, osaat pyrkiä parempaan. Et ole sama kuin kahlitsijasi — päivänperhonen, vailla tulevaisuutta. Sinusta on kohtalosi tehnyt toisenlaisen. Sinun matala majasi, orjantyösi, se on kaipuun sieluusi tuonut ja tehnyt sinusta tyytymättömän.

Järjestelmä, joka nyt vallitsee, tekee työläisestä tyytymättömän. Se kuuluu olevaisena osana järjestelmään. Tyytymättömyyttä ei se voi pois karkoittaa, vaikka tahtoisikin. Tyytymättömyys synnyttää taistelijoita. Siksi kohtaloa kiitämme.

Se on saanut pienet tulemaan suuriksi. Se on saanut heidät tajuamaan yhteenliittymisen merkityksen. Sorron ja kurjuuden keskellä elävistä se on luonut vapaustaistelijoita, joukon, joka johtaa ihmiskunnan kevääseen. — Solu.

MYYTÄVÄNÄ
useampia
hedelmäfarmeja
luonnonihanalla ja hedelmällisellä paikalla. Isompia ja pienempiä. Hyvät rakennukset. Hyvät tiet. Toisiin paikkoihin tulee sähkövalo. Koulut ja hyvät markettipaikat lähellä. Vaihdetaan myöskin kiinteimistöön edullisille paikoille. Hyvät maksuehdot. — Tarkemmat tiedot saatte kirjoittamalla allaolevalla osotteella:
Alex Koskela,
Welland, R. R. 2., Ont., Canada.

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Suomen puhuva nainen haluaa
Kokin paikkaa
kämpille tai ruokataloon. Mieluummin miheensä kanssa joka toimii kokin apulaisena. Ennen ollut kämpillä kokkina.
J. Lampinen.
Box 1832 Sudbury. Puhelin 687.

Suomen Konsuliviraston
osoite Canadassa on
CONSULATE OF FINLAND,
518 St. Catharine St., W| Montreal.
Tämän lisäksi on varakonsulinvirastoja: Port Arthurissa (188 Lorne St.), Vancouverissa (602 Hastings St., W.), Torontossa (319 Bay St.) ja St. Johnissa, N. B., (C. P. R. Steamship Ass. Agent).
Passiasioissa on käytännöllisintä kääntyä suoraan Montrealin konsulinviraston puoleen tai Port Arthurin varakonsulinvirastoon.

Haluaisin ostaa farmin kalaveden läheisyydestä ja parempi jos veden rannalta. Kirjoittakaa osotteella: H. Hill, Boston Creck P. O.

Nälkäiset
ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

"GAMERA" GRAMOFOONEJA
— Hinta $15.00 —
soittavat tavallisen kokoisia levyjä.
BARKERS MUSIC STORE
88 Durham St.—SUDBURY, ONT.
Seuraava Blue'n kaupasta.
— Phone 1694 —

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE
— VÄLITTÄÄ —
VAPAUDEN KONTTORI
Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.
Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta - vuosikerta ....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kuuk. $2.00
FARMER-LABOR VOICE. 2 kertaa kuussa ilmestyvä. Tilaushinta. ....Vuosikerta $1.25, 6 kuuk. .65
THE YOUNG WORKER, Nuorten Työläisten Liiton kuukausi julkaisu, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta....$1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
WORKERS MONTHLY, Chicago; vuosikerta $2.00, ½ vuosik. $1.25
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10, puoli vuotta $6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. $3.50
SAVON TYÖ, Kuopio; 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. $3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10; ½ v. $6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti; vuosik. ....$3.00; ½ vk. $1.75
TYÖMIEHEN VIIKKOLEHTI, Helsinki, vuosik. $2.50; ½ v $1.50
UUS ILM, virolainen Työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta $6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta $2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $3.00, puoli vuotta $1.75
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta $6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti, Helsinki. Tilaushinta .... vk. $4.00, ½ vk. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa, 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ vk. $1.50
KOMMUNISTI, Leningrad, ... vk. $4.00, ½ vk. $2.00
Kaikkien ylläolevien lehtien tilauksista asiamies voi pidättää palkkioksi 10 pros. lehden hinnasta.
VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Counter Check Books
Vapauden liike on alkanut uudelleen valmistamaan sellaisia kirjoja, joista annetaan lasku niissä liikkeissä, jotka tekevät luotolla liikettä, siis Counter Check Book'ia.
Mallit ja hinnat lähetämme pyydettäessä. Uskomme että hintamme ovat alhaisimmat mitä saatte mistään muualta.
VAPAUDEN KIRJAKAUPPA.
Box 69, SUDBURY, ONT.

CANADASTA SUOMEEN
OSLON TAI KÖÖPENHAMINAN KAUTTA
Yhä lisääntyvän kannatuksen johdosta mikä meidän canadaisen reittimme osaksi on tullut on yhtiö lisännyt seuraavat matkavuorot Halifaxista suoraan Skandinaaviaan.
Purjehdukset Halifaxista, N. S.
S. S. UNITED STATES, Huhtikuun 18 p.
S. S. HELLIG OLAV, Joulukuun 5 p.
ALENNETUT KOLMANNEN LUOKAN edestakaisten matkain hinnat
Säästäkää $45.50 ja ostakaa edestakainen piletti Turkuun Hankoon, Helsinkiin tai Maarianhaminaan $183.00.
Erinomaiset mukavuudet kolmannessa luokassa. Hyttejä 2 ja 4 hengelle. Varatkaa hyttipaikka paikalliselta asiamieheltä niin aikaisin kuin mahdollista.
CANADASSA MAKSETTUJA PILETTEJÄ matkustusta varten Suomesta myydään kakkialle Canadaan.
Lähempiä tietoja saadaksenne kääntykää paikallisen asiamiehen puoleen tai kirjoittakaa yhtiön Canadan Pääkonttoriin:
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
461 Main St. Winnipeg.Can. 51 Upper Water St., Halifax, Can.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.
ERICH J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

NYLAND GROCERY
Parhain paikka on tehdä kauppaa meillä. Välitetään kaikkia ruokatavarakaupan alaan kuuluvaa tavaraa.
Huom.! Vaihtaa ja ostaa kaikkia farmituotteita.
P. NYLAND
229 Grandwall Ave. Port Arthur, Ontario.

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

K. KOSMAS
Luonnonlääkäri
on muuttanut uuteen asuntoonsa 60—4th Ave., (lähellä työväen taloa), Timmins, Ont. Box 518. — Ottaa vastaan sairaita 9—11 ap. ja 1—7 illalla. Kirjekyselyihin vastataan heti.

Ruokaa ja Kahvia
ELGIN LUNCH
12 Elgin St., Sudbury.
Vastapäätä C. P. R. sähkösanomakonttoria.
Autoajuri samassa paikassa.
Phone 1396.
John Reipas.

Myytävänä
10 eekkerin farmi. Maa Dawson tien varrella. Kolme mailia Port Arthurin kaupungista.
O. ALANEN.
Kysykää 27 Dalton Ave., Port Arthur, Ont.

Parturiliikkeeni
sijaitsee
7 Durham St.
Sudbury, Ont
IVAR SALO.

Kelloseppä
A. Heiskanen
7 Durham St.
Sudbury, Ont

Työn Kalenteri

Työn Kalenteri on Suomen tovereitten toimesta ilmestynyt joulujulkaisu. Tässä Kalenterissa on tavallisen tekstiluokemisen lisäksi huomattava määrä erikoisen hyviä yleishyödyllisiä tietoja, joista jokainen lukija voi oppia sellaista mikä jokapäiväisessä elämässä on tärkeää. M. m. on siinä tavallinen almanakka osasto tärkeitä tapahtumatietoja jokaiselle vuoden päivälle y.m.

Toverit! Vaikka joulu onkin jo ohitse niin siitä huolimatta ei tämä arvokas Kalenteri ole vielä menettänyt merkitystänsä. Tilatkaa siis se viipymättä itsellenne. Hinta on ainoastaan 60c., huolimatta siitä että Kalenterissa on lähelle kaksisataa sivua.

Työläisen Taskukalenteri

Tässä on toinen arvokas vuotuinen tietokirja. Tämän Kalenterin arvo onkin jo yleensä niin tunnettu ettei siitä tarvitse paljoa puhua, jota todistaa mm. se että Vapauden osuus meni kuin kuumille kiville kahden viikon ajalla. Nyt olemme myyneet toisten osuutta jo useita satoja kappaleita ja saatuamme tietää että sitä on vielä nytkin joitakin satoja kappaleita Yhdysvaltain puoluelehtiliikkeellä jäljellä olemme sitä tilanneet lisää ja tilaamme sitä mukaa kuin tilauksia saapuu ja painosta riittää. Toistaiseksi kyllä voimme kaikki tilaukset täyttää. Työläisen Taskukalenterin hinta on 30c. Lähettäkää siis toistaiseksi sillekin surkeilematta tilauksia.

Toverillisesti tervehtien

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA.
Box 69, SUDBURY, ONT.

Toronton uutisia

[illegible]äselostusta auto-onnettomuu[illegible] Hamilton valtatiellä, jossa [illegible]alainen K. Rissanen Torontos[illegible]oli. Rissasen mukana oli kaksi [illegible]alaista, joista Mr. Salo myös [illegible]n loukkaantui, ollen hoidettavana Hamiltonin sairaalassa. Pää[illegible]a Beatty on myös samassa sai[illegible]sa vaimonsa kanssa hoidetta[illegible]. Saatujen tietojen perusteel[illegible]n Beatty tapaturman varalta [illegible]ttettuna kymmenestä tuhan[illegible] dollarista. Vakuutusyhtiö ot[illegible] tällaisissa tapauksissa, suorittaakseen korvauksen tai [illegible]kseen sen silloin kun vakuu[illegible] ottaja joutuu yhteenajosta [illegible]uksiin. Tässä tapauksessa [illegible]en sekä loukkaantuneen Sa[illegible]puolesta tullaan nostamaan kor[illegible]vaatimus Beattyä ja vakuutus[illegible]a vastaan.

[illegible] ja veli kuollut alkohoolimyrkytykseen Torontossa huhtikuun [illegible]vän illalla. Annie Sherier 50 [illegible] vanha nainen ja hänen veljensä Jack Dobson 46 vuotta van[illegible]vattiin asunnossaan 39 Ca[illegible]kadulla kuolleena. Poliisiviran[illegible] tutkimuksen perusteella [illegible]n löytetyistä tyhjistä pulloista [illegible] he olivat käyttäneet alko[illegible] edellä kerrotun naisen [illegible]odensi, että he usein päiviä [illegible] viettäneet juopottelevaa elä[illegible] sitte päättyi kuolemalla.

[illegible]ttamatonta kuolemantapauksia ei ole aiheuttanut enna[illegible] ilmenevät taudit, vaan ovat [illegible] auto- ja junaliikentees[illegible] sennuksilta putoamisissa sekä [illegible] yhtä-äkkiä kuoleman uhriksi [illegible]ita on Torontossa kuluvan [illegible] ajalla ollut kaikkiaan 220, [illegible] tammikuun osalle 58, hel[illegible] 3, maalisk. 60 ja huhtik. 54.

[illegible]rien ja yleensä halvan työ[illegible] värväyslaitos, pelastusarmei[illegible] [illegible] kaupungin porvarillen Telegrammille toukokuun 1 [illegible] armeijan komissioneeri Hen[illegible]pin kautta, että pelastus[illegible] tämän vuoden kuluessa [illegible] Canadaan 1,000 [illegible] 2,000 poikaa, joiden ikä [illegible] kuudentoista ja kahden[illegible] yhden välillä, työt pal[illegible] ja pojat farmityöhin. [illegible] komissioneeri, että ar[illegible] on kautta Canadan haara[illegible] jonne he voivat tulokkaat [illegible] ja sieltä sitte kuljettaa [illegible] missä työvoimaa tarvi[illegible]. Ne nuorukaiset, jotka jou[illegible] huolenpidon alaiseksi [illegible] pitkät ajat vailla minkään [illegible] itsenäisyyttä. Heistä huo[illegible] armeijan johto, ja osan hel[illegible] vievät nuo huoltajat. [illegible] myyvät heidät mitättö[illegible] palkasta ja on hei[illegible] alistuttava niin työvoiman kuin heidän huolenpito[illegible] määräyksien alaiseksi, joten [illegible] surkuteltava on [illegible] tuhannen työläisnuorukaisen [illegible] tulevaisuus [illegible]

[illegible]sekakuoron konsertti on [illegible] toukokuun 9 päivänä [illegible] ohjelmalla, alkaen kello [illegible] illalla. Laulun ja soiton [illegible] saapuvat [illegible] kevätkonserttiin.

Tavanmukainen ohjelmakokous sunnuntai-illalla toukokuun 10 päivä alkaen 7.30 on tärkeä jokaiselle valistusta harrastavalle kansalaiselle. Tilaisuuteen ovat kaikki tervetulleita. Vapauden lukija, pidä huolena saapua itse tähän tilaisuuteen ja ilmoita toverillesi, jonka et luule tietävän tästä ohjelmatilaisuudesta.

Torontossa olevissa oluttehtaissa ilmoitetaan olevan jo 50—60 vaunulastia valmiina lähetettäväksi ympäri Ontarion, sisältäen 4.4 prosentin olutta, jota Fergusonin hallituksen luvalla Ontariossa aletaan myymään toukokuun 24 päivä. Lasittain ostettuna tulee hinta olemaan 5 senttiä. Jokainen myyntiluvan saanut joutuu maksamaan hallitukselle veroa 12½ senttiä gallonalta. Vero peritään oluttehtaiden lähetyksien perusteella.

Eri paikkakunnilta

CREIGHTON MINE, ONT.

Kokousasioita. Osastomme kokouksessa huhtikuun 26 päivä keskusteltiin muun ohella seuraavista asioista:

Uusina jäseninä hyväksyttiin osastoomme täysillä jäsenoikeuksilla Aino Phillipow ja J. M. Phillipow. K. P. S. J. New Finlandin osastoon lähettämä kirjelmä ja mukana seuranneet keräyslistat luettiin, vaan ei voitu ottaa huomioon, syystä kun ne eivät olleet varustettu asianmukaisella leimalla.

Keskusteltiin kirjanpitokurssien alkamisesta haalillamme ja päätettiin ne aloitettavaksi toukokuun 4 päivä ja ne tulevat jatkumaan toistaiseksi joka maanantai kello ½7—½8 illalla.

Nyt on osastomme jäsenillä tilaisuus saada opetusta kirjanpidossa, joka on yksi hyvinkin tärkeä asia osastotoiminnassa, että sillä on useampia henkilöitä jotka taitavat kirjanpitoa. Nyt on vaan tärkeintä, että jokainen, jolla vähänkin on halua ottaa osaa näille kursseille, saapuu jo viimeistään ensi maanantaina. Kursseilla tulee toimimaan ohjaajana Nestori Luoto.

Osastomme työkokoukset tullaan pitämään touko-, kesä-, heinä- ja elokuun aikana vaan kerran kuukaudessa. Jokainen toinen sunnuntai kello 2 i.p. Tämän tulisi jokaisen osastomme jäsenen ottaa huomioonsa.

Beaver Laken (erotetun osaston) jäsenen Taavetti Helinin hyväksi lähetetyt keräyslistat otettiin huomioon ja keräjiksi valittiin Hj. Länsi ja Matti Johnson.

Hauskan ohjelma-iltaman järjestää näytelmäseura ensi lauantaina t.k. 9 päivänä. Sinne mennään; siellä on taasen kuitenkin ilo irti.

Naisjaoston toimesta on ensi keskiviikkona t.k. 13 päivänä pidetään repäisevän hauskat tanssit ja vielä kuutamossa. Sanoivatpa hommaavan siksi illaksi uuden kuunkin, jonka alaisuudessa koko naamallaan ja niin tyytyväinen hymy sillä kuukolla tulee olemaan siinä iltana, että kun siihen katsoo vilkistaa, niin varmastikin on nuorta — niin, mitäs nuoristakin — niin, mitäs nuoristakin on iloin paljon paina. Mennäänpä kerran niin nuoret kuin vanhatkin tanssimaan — mennään. Liput tuovat vaan: naisilta vartti, miehiltä 35 senttiä.

Näytelmäseuralla on nyt harjoituksen alla niin hauska huvinäytelmä, että sitä ei nyt usein ole tarjona nähtäväksi. Sen nimi on "Eläviä kuvia" ja on se kolmessa näytöksessä. Seuraavalla kerralla voin jo sanoa koska se esitetään.

Juhani.

Havaintoja Neuvosto-Venäjän elämästä

Suomessa ilmestyvälle toverilehdelle Työn Äänelle on Vaasan Työväen Osuusliikkeen johtaja, toveri J. Lähdesniemi Venäjän matkalta palattuaan antanut seuraavia mielenkiintoisia tietoja elämästä ja olojen kehityksestä työväen ja talonpoikain tasavallassa:

Venäjän taloudellisen elämän nousu.

Jokaisen, joka avoimin silmin tarkastelee oloja ja elämää Venäjällä ja tahtoo asian rehellisesti sanoa, täytyy myöntää, että työväen ja talonpoikain jättiläisvaltakunnassa kuljetaan nopeasti ja varmasti sekä henkistä, että taloudellista hyvinvointia kohden. Kaksi vuotta takaperin Venäjällä käyneenä oli minulla mielenkiintoinen tilaisuus vertailla olosuhteita silloin ja nyt. Jo heti ensi näkemältä, varsin pikaisesti elämää silmäten, saattoi helposti huomata, että olosuhteissa oli menty valtavin askelin eteenpäin.

Ulkonaisesti on neuvostovalta, kuten tunnettua, viime aikoina varsin huomattavasti lujittanut asemaansa: Ranskan tunnustus, sopimus Japanin kanssa, joka takaa Neuvosto-Venäjän vallan kaukaisessa Idässä ja lähiaikoina odotettavissa oleva Amerikan Yhdysvaltain virallinen tunnustus. Kaikki tosiasioita ja tapahtumia, jotka ulkonaisesti osoittavat neuvostovallan lujuutta.

Mutta vasta maan sisäinen elämä, ennen kaikkea sen taloudellisen elämän kehitys, antaa parhaimman kuvan neuvostovallan voimakkuudesta ja siitä suunnattomasta luovan työn määrästä, mikä siellä on suoritettu, ennenkuin olot ovat kehittyneet nykyiselle tasolle. Tsaristisen Venäjän raunioille on muutamassa vuodessa kohonnut todellinen työn tasavalta, jossa kaikkien täytyy tehdä tuottavaa työtä.

Taloudellisen elämän nousua ja lujittumista osoittaa ennen kaikkea hyvin onnistunut rahareformi. Neuvostohallitus suoritti rahauudistuksen v. 1923 laskemalla mainitun vuoden alussa liikkeeseen Tshervonetsin, vastaten 10 neuvostoruplaa, joka on tshervonetsin ohella käytännössä. Myöhemmin 1923 lopulla siirtyi valtiobudjetti tshervonetsin perustalle. Sen katteena on 50 prosenttia kultaa ja ulkolaista valuuttaa, ja toinen puoli vekseleitä, tavaraa ja tavaratodisteita. Tshervonetsin suhde ulkolaiseen valuuttaan on ollut verrattain vakava, joskin on ollut osittaista laskua. Valuuttakauppa on erittäin tarkoin säännöstelty, jonka avulla estetään ulkolaisen valuutan kasaaminen keinottelutarkoituksessa. Kaiken ulkoa saadun valuutan ostaa Valtiopankki päivän kurssin mukaan, jolta valtiokaupat ja osuustoiminnalliset liikkeet saavat sitä tarpeittensa mukaan. Taloudellisen elämän vahvistumista osoittaa niinikään tavarain hintojen vakiintuminen ja tasoittuminen. Teollisuustuotteiden hintoja painetaan järjestelmällisesti alas, samalla kuin maataloustuotteiden tavattoman alhaisia hintoja on korotettu ja valmistettu siten talonpojille mahdollisuus tarvitsemiensa teollisuustuotteiden ostoon. Tällainen hintojen tasoittaminen on ollut omiaan varsin tehokkaasti kohottamaan elämää maaseudulla ja samalla edistänyt teollisuuden nousua.

Tuotanto onkin kaikilla aloilla nopeasti noussut. Koko tuotanto oli 1924 puolet ennen sotaa olleesta tuotannosta. Tuotannon nopeata nousua viimeisinä vuosina osoittaa se, että kun v. 1921 oli tuotanto ainoastaan 1/6 entisestä, oli se sen sijaan 1924 jo puolet. Muutamilla aloilla on päästy jo ennen sotaa olleisiin saavutuksiin tai lähelle niitä. Esim. nahkateollisuudessa on päästy jo ylikin ennen sotaa olleen tuotannon. Samoin hiilen ja naftan tuotannossa on kohta rauhanajan saavutukset sivuutettu. Nopeasti kohoaa myöskin kutomo- ja metalliteollisuus, jotka ovat jääneet suhteellisesti enimmän jälkeen. Kutomatehtaita saatetaan kuntoon toinen toisensa jälkeen ja töitä tehdään jopa kolmessakin vuorossa. Uusia metallitehtaita perustetaan parhaillaan Uraalille ja Etelä-Venäjälle, sekä entisiä saatetaan nopeasti käyntiin. Sokerituotanto nousee niinikään nopeasti. Molempien maatalouteen perustuvien teollisuusalojen, sokeri- ja kutomateollisuuden voimakas nousu, edistää vuorostaan elämän nousua maaseudulla.

Leningraadia ja sen koko ympäristöä varten rakennetaan Olhavajokeen, lähelle Svankan asemaa Muurmannin radan varrella, suurenmoista voimalaitosta, joka valmistunee tämän vuoden lopulla.

Maataloustuotannon alalla käy kehitys myös nopeasti eteenpäin. Ukrainassa on kylvöala nyt jo rauhanajan tasalla. Koko maataloustuotanto oli v. 1924 jo 70 pros. entisestä, huolimatta osittaisesta kadosta, ja muutamassa vuodessa on sivuutettu maataloustuotannon alalla rauhanajan saavutukset. Talonpoikain aseman helpottamiseksi myönnettiin heille juuri äskettäin 170 miljoonan ruplan veroalennus. Tällä tavalla neuvostovalta lujittaa työväen ja talonpoikain liittoa samaan aikaan kun esim. Suomessa kiristetään talonpoikien verotusta entistäkin ankarammin.

Samaan aikaan kun maan talonpoikain henkinen ja taloudellinen asema osoittaa nopeata nousua, kohoaa myöskin teollisuustyöväen asema. Palkat ovat, pelkän rahapalkan huomioonottaen, saavuttaneet jo osapuilleen rauhanaikaisen tason, paikoin ylittäenkin sen, kuten esim. Moskovassa. Varsinaisen rahapalkan lisäksi saavat työläiset kuitenkin huomattavia lisäavustuksia, kuten erikoisalennuksia, helpotuksia alennettujen vuokrien muodossa, vapaan lääkärinhoidon j.n.e., jotka kaikki yhteensä tekevät sen, että todellinen palkkataso on nyt jo yli rauhanajan tason. Lisäksi on vielä huomioonotettava, ettei työläisen niskoilla ole painamassa suunnattomat verotaakat, kuten kapitalistisissa maissa. Työväen asunto-oloihin on neuvostohallitus viime aikoina kiinnittänyt vakavaa huomiota. Valtion kuluvan vuoden talousarvioon on otettu työväen asuntojen rakentamista varten 25 milj. ruplaa (500 milj. Smk.) ja useita seuraavia vuosia varten jotenkin sama määrä. Elintarpeiden hinnat ovat, varsinkin maaseudulla erittäin alhaiset. Mutta esim. Leningradissakin on useitten tärkeimpien elintarpeitten hinnat halvemmat kuin Suomen kaupungeissa. Niinpä esim. ruisjauhojen ja leivän hinnat ovat ainoastaan puolet Suomen hinnasta. Samoin lihan hinta on alhaisempi kuin Suomessa. Tärkeimpäin elintarpeitten hinnat ovat yleensä halvemmat kuin Suomessa. Vaatetustarpeet ja jalkineet sensijaan ovat kalliimpia.

Osuustoimintaliike nousee voimakkaasti kaikkialla koko laajassa valtakunnassa. Maaseudulla, jossa osuustoiminta vielä joitain vuosia sitten oli miltei tuntematonta, on muodostunut voimakkaita maatalousosuuskuntia, joissa on jäseninä jo useita miljoonia talonpoikia. Kaupungeissa ja suurissa teollisuuskeskuksissa nousee kulutusosuustoiminta valtiovallan myötävaikutuksella varsin nopeasti. Osuusliikkeille myönnetään useita helpotuksia, kuten verohuojennuksia, liikehuoneustojen vuokra-alennuksia j.n.e. Onpa myymäläin aukioloaikaankin nähden osuusliikkeet erikoisasemassa yksityisliikkeisiin nähden. Leningradissa saavat osuusliikkeet pitää myymälöitään auki aina kello 12 yöllä, kun sen sijaan yksityisliikkeet on suljettava jo klo 7 ill. Liikkeet avataan sensijaan aamuisin vasta klo 10 tai 11.

V.K.P:n puoluekokous v. 1924 päätti pitää puolueen yhtenä tärkeimpänä tehtävänä markkinain valtaamisen valtiokaupan ja osuusliikkeiden käsiin. Ja siinä tehtävässä onkin päästy jo verrattain pitkälle. Valtiokaupat hoitavat ennen kaikkea tukkukauppaa ja osuusliikkeet huolehtivat vähittäiskaupasta. Kotimaan kaupasta huolehtimaan on perustettu erikoinen Sisäkaupan Kansankomissariaatti. Mielihyvin voi panna merkille osuustoimintaliikkeen jatkuvan vaurastumisen ja vastaavassa määrin yksityisen liike-elämän häviön. Neuvostovallassa muodostuukin osuustoiminta jo sosialismin käytännölliseksi toteuttamiseksi.

Huomioita Karjalasta.

Olin tilaisuudessa tutustumaan myöskin Karjalan oloihin käydessäni sen pääkaupungissa Petroskoissa.

Karjalan Työkansan Kommuuni sai autonomisen tasavallan oikeudet v. 1923. Sen väkiluku on 240,000 ja havaittavissa on nopea väestön lisäys. Väestöstä on 4/5 talonpoikia, joten maan talouselämä perustuu talonpoikaistalouteen. Karjalan talouselämää on viime vuosina kyetty huomattavasti kohottamaan. Maanviljelystä edistetään kaikin keinoin. Parhaillaan on tekeillä suurisuuntainen osuustoiminta pitkin Muurmannin radan vartta. Maanviljelyksen alalla onkin Karjalassa päästy entiseen nähden verrattain hyviin tuloksiin.

Teollisuudessa, josta sahateollisuus muodostaa yksin 85 pros., on päästy kunnioitettaviin saavutuksiin. Sahateollisuudessa työskentelee nykyisin noin 3,000 työläistä ja viime vuonna sahattiin puutavaraa vientiä varten 65,000 standarttia, joka saavutus on sama kuin oli ennen sotaa. Sahateollisuuden jälkeen on metalliteollisuus lähinnä suurin. Petroskoissa sijaitsevalla Onegan tehtaalla työskentelee nykyisin yli 1,000 työläistä. Vuoriteollisuuden alalta on mainittava maasälpä- ja kvartsilouhimot, joitten tuotteet myydään Neuvosto-Venäjän porsliinitehtaille. Suuret kivilouhimot on myös pantu käyntiin. Juuri Petroskoissa ollessani kuulutettiin niihin rajaton määrä kivityömiehiä. Kivilouhimoilla hakataan katukiviä Leningradin katujen kiveämistä varten.

Kontupohjaan rakennetaan parhaillaan suurta puumassa- ja sähkötehdasta. Tehdasta on rakennettu jo useita vuosia ja valmistuu se lopullisesti 1926. Kuluvaa vuotta varten on valtion talousarvioon varattu tehdasta varten noin 15 milj. mk. Tehtaan rakennustöissä työskentelee nykyisin toistatuhatta työläistä. Valmistuttuaan pystyy tehdas alallaan huomattavaan tuotantomäärään ja siten osaltaan parantaa Karjalan ja koko Neuvosto-Venäjän taloudellista asemaa.

Osuustoiminta on myöskin Karjalassa vallannut vähittäiskaupan melkein yksinomaan haltuunsa. Yksityisliikkeitä ei ole juuri olemassakaan. Osuuskauppojen rinnalla toimivat valtiokaupat.

Myöskin sivistyksellisessä suhteessa tehdään Karjalassa tarmokasta työtä. Kouluja perustetaan ja niihin pystyviä opettajavoimia kasvatetaan erikoiskouluissa. Petroskoissa olin tilaisuudessa tutustumaan suomalaiseen opettajaseminaariin, jossa hyvällä menestyksellä koulutetaan Karjalan kansan valistajia. Tiedon ja valistuksen levittämiseksi on perustettu kiertäviä kirjastoja. Sitäpaitsi on Petroskoissa sekä venäjän- että suomenkielinen keskuskirjasto, johon viimemainittuun olin tilaisuudessa tutustumaan.

Paljon on Karjalassakin tehty työtä ennenkuin olot on saatu kohotetuksi nykyiselleen. Suomesta järjestettyjen rosvoretkien tuottamien tuhojen korjaaminen on vaatinut paljon uhrauksia, kun olot sitäpaitsi maailmansodan aikana jo huonontuivat. Kaikista niistä vaurioista on Karjala nopeasti noussut niin, että olosuhteet jo monessa kohdassa ovat paremmat kuin rauhan aikana.

*

Lopuksi lienee syytä mainita, että kotiin tultuani kuulin Suomessa sosialidemokraattisten ja porvarillisten lehtien levittäneen hälyytysuutisia Pietarin suurista nälkämellakoista. Olin siellä juuri niinä päivinä, jolloin ne "suuret nälkäkapinat" siellä olisivat muka olleet, mutta ei kukaan hyvinvoivan Leningraadin asukkaista ole nähnyt untakaan sellaisista "kapinoista". On enemmän kuin naurettavaa ryhtyä sellaisia juttuja maailmalle uskottelemaan, kun ihmiset eivät kuitenkaan enää sellaisiin juttuihin usko ja kun kaikki tosiasiat puhuvat niitä vastaan. Mutta kun "S. Sosialidemokraatin" "ortodoksien" ja "Humu-Pietarin" palkka luonnollisesti riippuu siitä mitä päättömämpiä juttuja he Venäjän oloista keksivät, niin senkin kyllä siltä kannalta ymmärtää. Voitte olla aivan levollisia siitä, että ne suuret "nälkäkapinat" olivat syntyneet vain jonkun "ortodoksin" omissa aivoissa. Tällainen menettely juuri parhaiten osoittaa, miten halukkaita meidän sosialidemokraattimme ovat mustaamaan oloja Neuvosto-Venäjällä ilman että siihen olisi aiheen alkuakaan. Meidän työväenparjaajamme niin sanomattomasti suututtaa, kun Venäjän työläinen ja talonpoika on yhteisvoimin, jättiläisponnistuksin, kyennyt tsaarivallan raunioille pystyttämään tasavallan, joka uljaasti on kestänyt koko kapitalistimaailman rautaisen puristuksen ja sosialidemokraattien koko häväistystulvan ja nyt voittamattomana ja itse voittajana seisoo ihmettelevän maailman edessä.

Saksan kidutuskammioista

Niederschönen-feldin vankilasta äskettäin vapautuneet vangit ovat kertoneet Mynchenin neuvostotasavallan johtavana henkilönä vangitun ja kuritushuoneeseen menehtyneen Hagemeisterin kohtalosta. Hagemeister oli pitkän ikänsä ollut sosialidemokraatti ja otti kovin sydämelleen puolueensa noskelaisuuden. Hän tuli raskasmieliseksi ja sittemmin sairaaksi. Kun hän kävi yhä huonommaksi, vaativat toiset vangit hänen siirtämistä sairaalaan, mutta lääkäri väitti hänen vain teeskentelevän. Toiset vangit auttoivat nyt häntä minkä voivat, mutta tämä oli petomaisten vankilaviranomaisten mielestä liikaa, minkä vuoksi H. siirrettiin yksityiskoppiin, missä sai lankunpätkän päänalusekseen ja jääkappaleen lääkkeekseen. Hänen puolisonsa teki kaikkensa toimittaakseen apua miehelleen, mutta hänellekin vastattiin, ettei H. ollut sairas, vaan teeskenteli päästäkseen sairaalaan ja sitä tietä karkaamaan. "Olihan tämä vallankumouksessakin ollut täysin terve!" ilkuttiin hänen vaimolleen. Mutta sitten eräänä päivänä tavattiin hän kuolleena sellissään. Oli heittänyt henkensä yksin ja hyljättynä. Hänen kuolinhetkensä on läpitunkemattoman hämärän peitossa. Mutta hänen vankitoverinsa ovat varmoja siitä, että hänet oli murhattu.

Kuten sanottu, oli Hagemeister vanhaa sosialidemokraattista kunniallista polvea, eikä edustanut sitä paikalleen mädäntynyttä koplakuntaa, jolla paitsi Noskea oli myös edustajanaan baierilainen raukka Auer, joka ojensi kukkavihkon niinikään Baierin neuvostovaltaliikkeeseen osaaottaneen Eischnerin kreivilliselle murhaajalle.

NAISLÄHETYSTÖ VENÄJÄLLÄ

Moskova. — Tänne on kuuden viikon vierailulle saapunut Britannian naisten ammattiyhdistysten edustajisto, johon kuuluvat: Mary Gulles, ammattiyhdistysneuvostosta, sekä neidit Apenau, Locklin ja Bridge, jotka edustavat kutomo-, kirjaltaja- ja naisräätälien unioita. Heille oli virallisesti valmistettu erittäin juhlallinen vastaanotto. Punainen ammattiyhdistys-neuvosto oli lähettänyt Riikaan erikoisen lähetystön vastaanottamaan brittiläisiä edustajia, ja Moskovan asemalla heitä vastassa oli 400 henkinen naislähetystö neuvostounioista sekä osasto opastyttöjä. Vieraille valmistettiin juhlalliset tervetuliaiset.

Brittiläisen naislähetystön tarkotuksena on perusteellisesti tutkia työväenluokan asemaa Neuvosto-Venäjällä, ja tulee se havaannoistaan laatimaan selostuksen Britannian ammattiyhdistys-neuvostolle.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

VOIDAAN TILATA SEURAAVIA KIRJOJA:

Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen, sid. $4.50
Amerikan Suomalaisia, satiirikertomuksia, kirj. K. Rissanen .... .60
Amerikalaisen Työväenliikkeen vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid. .55
Autokirja, oppikirja autoajureille ja korjaajille, kirj. Y. Weilin 2.00
Auringon poika, kiihkeästi kirjotettu romaani, kirj. Jack London .... .85
Aapinen, lasten opettelukirja, sid. .... .55
Aurinko, Kuu ja Tähdet Maailmankaikkeuden tarina, kirj. J. A. Giberne 1.25
Aavoilla Ulapoilla, miellyttävä romaani, kirj. Jack London, nid. 1.00

Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid. .... .50

Elollisten olentojen lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid. .... .50
Englanninkielen Alkeiskirja, kirj. Hanna Andersin, sid. 1.25
Etelämeren Auringon Alla, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid. 1.25
Englantilais-Suomalainen Sanakirja hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen 2.65
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, kirj. S. Nuorteva 1.75
Englanninkielen Oppikirja ja Kielioppi, kirj. W. Oksanen, sid. 2.00

Hedelmien ja Marjanviljelys, kirj. B. W. Heikel, sid. 1.25

Imperialismi, agitaattorikursseilla pidetty esitelmä, nid. .... .15
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. 2.50
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid. 1.75
Ihminen ei elä ainoastaan leivästä, kirj. K. Rissanen .... .10

Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller 1.25

Kansakoulun karttakirja, toim. Jotuni, sid. 1.00
Kansakoulun kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila 1.00
Kommunistinen Manifesti, kirj. Karl Marx, sid. 1.00
Kasviskeittokirja, nid. .... .30
Kristinuskon Alkuperä, tutkielma kirj. Karl Kautsky sid. 2.10
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London 1.25
Kadotuksen Kansaa, kuvaus London Itäpäästä, kirj. Jack London, sid. 1.00
Kolme Muskettisoturia, historiall. romaani, kirj. Alex Dumas, nid. 1.03
Kemia, kirj. Hanna Seikku, sid. .... .75
Kymmenen sokeaa johtajaa, kirj. Arthur M. Levis .... .70
Kuun Laakso, romaani elämästä, kirj. Jack London, sid. 2.00
Kuningatar Hanhenjalan Ravintola, kirj. Anatole Franze, sid. 1.25
Kodin Lääkärikirja, etevästi toimitettu, sid. 6.00
Kipinälennättimen toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis sid. .... .50
Ketunpyyntiopas, kirj. Edvard Koponen, sid. 1.00
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toiviainen, nid. .... .75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. I. Kovero 1.50
Kaupunki-Kansakoulun laskuoppi ja tuloskirja, sid. 1.00
Kanojen hoito, kirj. Matti Järvi .... .75
Keittokirja, kirj. Mina Wall, sid. 2.00

Lumikenttien lytär, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London, sid. 1.25
Lastenkirja, lukukirja kouluihin ja kotiin, sid. 1.15
Luonnontieteiden voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid. .... .50
Luokkien sota, kirj. Jack London, nid. .... .85
Lyhyt terveysoppi naisille, kirj. t:ri Fr. Hovitz .... .35

Merisusi, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid. 1.50
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher, nid. 1.75
Mansaaren Tyttö, sotaromaani, kirj. Hall Caine, nid. 1.00
Mardin Eden, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid. 1.50
Maapallon kehityshistoria, tietoaarre, kirj. Victor Madsen, nid. .... .50
Maailmanliike, tietoaarre, kirj. Albrecht Wirth, sid. .... .50
Maailman avaruus, tietoaarre, kirj. T:ri J. Schreiner, sid. .... .50
Maa ja Ihminen, tietoaarre, kirj. Alfred Kirchhoff, sid. .... .50
Maanviljelys, Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid. 1.75
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid. 1.25
Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid. 1.25

Nuoren Naisen Terveys, lääketieteellinen kirja, kirj. Kristine Skjerve, nid. 1.00
Naisten Sukuelo, kirj. Lääket. T:ri E. W. Wrestlind, nid. 1.00
Naisvoimistelu, kuvitettu opas, kirj. Elli Björksten, nid. 1.00
Nainen ja Avioliitto, hyvä terveysopillinen kirja, kirj. Margaret Stephens, sid. 1.50
Naamioimiskoulu, opas maskeeraukseen näyttämöillä, kirj. S. Juurioja, nid. .... .75
Napoleon III vallankaappaus, kirj. Karl Marx, nid. .... .70

Peloponnesolais sota, kirj. Emel Hardh 1.85
Palkkatyö ja Pääoma, kirj. Karl Marx .... .25
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London, sid. 1.75
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä, kirj. F. Engels, sid. 1.00
Punainen Vaara, kertomus nykyisestä Venäjän maasta, nid. .... .25
Parisin Notre Dame, romaani, kirj. Victor Hugo, nid. .... .75
Penikkatauti, kirj. Nikolai Lenin, nid. .... .50
Perustuslain Olemus, kirj. O. Saari .... .30
Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka .... .25

Rikosromani Washingtonista, kirj. E. S., nid. .... .15
Ranskan Kansalaissota, kirj. Karl Marx, nid. .... .35
Rakentaja Solnes, kirj. Henrik Ibsen 1.25

Sosialistisen Filosofian Juuret, kirj. Frietrich Engels, nid. .... .40
Seikkailuja Tibetissä, tutkimusmatkakertomus, kirj. Swen Hedin, sid. 1.50
Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid. 1.25
Sotamuistelmani, kirj. kenraali Ludendorff, sid. 2.50
Suomen Kielioppi, kirj. E. N. Setälä, sid. .... .75
Sosialidemokratia ja Sosialismi, kirj. K. W. Silverberg, nid. .... .30
Sata kuusikymmentä ohjetta lasten taudeissa, kirj. T:ri Jules Comby, nid. 1.00
Sukupuolielämän Terveysoppi, kirj. Max von Gruber, nid. .... .75

Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. T:ri Pirilä, nid. .... .50
Teollisuusunionismi Amerikassa, hyvä vihkonen .... .15
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid. .... .60
Tahdon kasvattaminen, kirj. Jule Payot, nid. 1.00
Tähtitiede, kirj. Simon Newcomb, sid. 1.50
Työmiehen Talousoppia, kirj. O. W. Kuusinen, nid. .... .50
Työväen Urheilulehden sidottuja vuosikertoja 1921, 22 ja 23 .... 2.50
Terrorismi ja Kommunismi, kirj. Leon Trotsky, nid. .... .50
Tuhlaajapoika, maailmankirjallisuus romani, kirj. Hall Caine, nid. 1.00

Uusi Lääketiede, kirj. Louis Kuhne 2.25

Voimisteluohjelmia I, kirj. Arvo Vartia, nid. 1.00
Voimisteluohjelmia II, kirj. Arvo Vartia, nid. 1.00
Vaimo, jonkas minulle annoit, romani elämästä, kirj. Hall Caine, sid. 2.50
Valkoinen Profetta, romani engl. siirtomaapolitikasta, kirj. Hall Caine, sid. 2.50
Vaaliheimolaiset, valitut teokset, kirj. J. W. von Goethe, nid. 1.00

Ylös Helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, nid. 1.75
Yleinen johdatus luonnontieteisiin, tietoaarre, kirj. Th. H. Huxley, sid. .... .50

Ylläolevan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja $7.00. Kirjekuoria, kirjotuspaperia y.m. rihkamaa niinikään on saatavissa.

Tehkää tilaukset osotteella

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.
Toimittajat:
A. B. MÄKELÄ. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Kuinka kivihiilikaivoksilla palkkoja alennetaan

Belgian hiilikaivosmiehiä kehotetaan suostumaan alhaisempaan palkkataksaan, joka «takaisi heille vakinaisemman työnteon ja siten enentäisi heidän vuotuisia ansioitaan». Pennsylvanian hiilikentillä on muiden ohessa suuri Berwind-White yhtiö alentanut palkkoja 20 prosentilla, ja miehet ovat alennukseen suostuneet, koska alempi palkka «takaa heille vakinaisemman työn ja siis lisää heidän vuotuisia ansioitaan». Albertan kaivosmiehet on saatu tarttumaan samaan syöttiin, koska porvarilehdet kehuvat, että «avopaja-järjestelmä on saatu käytäntöön enimmissä Crow's Nest Passin hiilikaivoksissa; kaivosvirkailijat lupaavat U. M. W. of A:sta (Kaivosmiesliitosta) eronneille miehille vakinaisen työn kesäkuukausien ajaksi. Hillcrestissäkin ovat miehet 183 äänellä 91:tä vastaan hyväksyneet yksilösopimukset työnantajien kanssa samoilla ehdoilla kuin muissakin Crow's Nest Passin kaivoksissa. Työ kaivoksissa alkaa heti».

Wolvin syöttää samaa oppia Cape Bretonin kaivosmiehille. Saksassa, Britanniassa ja Ranskassa sitä on jo saatu kuulla pitkät ajat.

Kun kerran palkkojen alentaminen yhdessä paikassa aiheuttaa palkkojen alentamisen kaikissa toisissa paikoissa, niin eivätkö kaivokset tulisi seisomaan aivan yhtä paljon kuin ennenkin?

Tiettävästi — sillä kivihiilen liikatuotantoa ei palkkojen alennus yhtään vähennä.

Ainoa muutos mikä tapahtuu, on se että miehet saavat *entistä vähemmän palkkaa siltä ajalta, minkä ovat työssä.*

Venäjän työläisten tasavallan edistyksestä ja tehtävistä

Venäjällä ei missään tavata amerikkalaista työtehoa. Mutta Amerikan uhratessa ihmisten hyvinvoinnin työtehon vuoksi, Venäjä asettaa etutilalle hyvinvoinnin, kertoi Anna Louise Strong (Anise), Federated Pressin Moskovan kirjeenvaihtaja, äskettäin Winnipegissä.

Huomiotaherättävin seikka Venäjällä — sanoi hän — on maan ihmeellinen elpyminen sodasta, saarrosta ja nälänhädästä. Kaikkialla kaupungeissa vallitsee normaaliset olosuhteet. Raitiotieliikenne toimii, vesijohto-, likaviemäri- ja puhtaanapitolaitokset työskentelevät yhtä tehokkaasti kuin ennen sotaa, ja rautatieliikenne on säännöllistä. Kun yksityisomaisuus on joutunut valtion haltuun, niin valtio vuokraa asuntoja, myymälöitä j.n.e., käyttäen vuokrat korjauksiin ja parannuksiin.

Työttömyyttä ilmenee paljon siitä syystä, että talonpoikaisväestöä tulvii kaupunkeihin, joissa koneitten puutteen takia heille ei ole työtä. Vuokrat ovat järjestetyt siten, että keinottelijat maksavat 50—100 kertaan enemmän kuin samassa rakennuksessa asuvat työläiset.

Rautaa on löydetty Siperiassa, niin rikasta, että ei ole vielä keksitty koneistoja ja menettelytapoja sen kaivamiseksi. Mies, joka löysi tämän luonnonaarteen, ei omista sitä, vaan on hänet kohotettu kansallissankariksi, ja niinkuin menetellään muissakin asioissa, niin tämä löytökin tehtiin koko kansaa hyödyttäväksi.

Kansanvalistuksellisesti on Venäjä melko takaperoisella asteella, sanoi Anise. Osa Venäjää on hyvin valistunutta. Joissakin kaupungeissa kaikki ovat luku- ja kirjotustaitoisia, mutta on olemassa seutuja, missä lukeminen ja kirjottaminen ovat vielä unelmana. Tsaarivallan aikuisia kouluja hallitsi kirkko, joka on nyt siitä syrjäytetty — vaikka uskonasioihin ei ole sekaannuttu ellei uskonto ole astunut maan hallituksen tielle. Kansanvalistus on työväen taloudellisten järjestöjen valvonnassa. Jos oppilas osottaa omaavansa erikoisia lahjoja, lähetetään hänet ylempiin kouluihin ja edelleen yliopistoihin valtion kustannuksella, mutta jos joku, joka ei ole työläinen, haluaisi saada vapaata valtion opetusta, tulee hänen esittää melko hyvin perustellut syyt anomuksensa tukemiseksi.

Tsaarin aikuisten muualla oleskelevain maanomistajain tilanhoitajien lahjottavaisuus teki melko helpoksi talonpojille suurien maatilojen valtaamisen. Tilanhoitajat uskoivat vallankumouksen lyhytaikaiseksi. Jos heidän ulkomailla olevat isäntänsä palaisivat takaisin, niin he hyvin yksinkertaisesti selittäisivät, että talonpojat ottivat kaiken. Tähän tapaan menetellen ei useimmissa paikoissa ollut mitään kamppailua maan valtaamisessa.

Joissain paikoin Venäjää on taisteltu yli 16 otteeseen. Kun vastavallankumoukselliset liittolaisten ja vihollisvaltojen tukemina — samaan aikaan kun ne taistelivat toisiaan vastaan läntisillä rintamilla — yhdessä taistelivat Venäjän vallankumouksen nujertamiseksi ja kun he joutuivat peräätymään, hävittivät he yksin Punaisen ristin tarpeetkin, niin etteivät ne vaan missään tapauksessa joutuisi bolshevikkien käsiin.

Venäjä oli ensimäinen maa, joka palasi rahataloudessaan kultakantaan. Tämä aiheuttaa palkkojen alhaisuuden, mutta se oli välttämätöntä, Venäjän kun oli saatava tarvikkeita ulkomailta. Työpajoissa, maanviljelyksillä ja tehtaissa valittu työläisten hallitus tutki mailman rahataloudellisia kysymyksiä, omaten huomattavan suuret tiedot frangin, markan, dollarin, punnan y. m. rahayksikköjen vallasta ja voimasta.

Anisen mielestä Venäjä tulee toipumaan nykyisestä maailman kaaoksesta nopeimmin, ja Venäjän raatajarahvas tulee pian onnellisemmaksi kuin minkään muun maan.

On oltava valmiina

«Imperialistien uusi sota, jos saavat sen toimeen, tulee puoliksi kohdistumaan Kominternia vastaan ja puoliksi meidän — s. o. Neuvostoliiton — voimankasvuamme vastaan». — Nuo sanat lausui Kommunistisen Internatsionaalen esimies tov. Sinovjev Leningradin läänin puoluekonferenssissa tammik. 26 p. Ja niissä on nykyhetken maailmantilanteen ydin. Tov. S. perusteli asiaa viitaten seuraaviin tosiseikkoihin:

Sosialististen Neuvostotasavaltain Liiton (SSSR) taloudellinen nousu on ilmeinen. Rahan lujittuminen on taattu. Ja tov. Lenin jo sanoi: «Jos meidän onnistuu pitemmäksi aikaa, ja sen kautta lopullisesti, vakinnuttaa rupla, niin me olemme voittaneet». — Lahtarit koettavat johtaa huomiota tästä pois häiyttämällä, että me muka käytämme 200 milj. rpl. Kominternin asioihin — mikä on ilmeinen valhe. «Tosiasiana pysyy, että rahareformimme on varmistunut. Toinen tosiasia on maatalouteen perustuvan teollisuuden kasvu (sokeri, puuvilla, kutomoteollisuus y.m.) Kolmas on maatalouden nousu. Ukraina on jo miltei sodan edell. ajan tasolla ja kylvöalue on koko Liiton alueella noin 90 prosenttissa. Sitten teollisuus. Hiilen ja naftan tuotanto on jo rauhanajan tasolla, ja niihin pohjaa raskasteollisuus, sosialismin perusta. Tämä kohosi viime vuonna 30 pros., metalli kohosi 40 pros. ja tänä vuonna kohotetaan 55 pros. Jo rakennetaan uusia tehtaita Uraalille ja etelään. Budjetissamme on ensi kerran 180 milj. ruplaa ylijäämää. Työpalkka on jo eräissä keskuksissa sodan edell. tasolla — mikä ei meille ole mikään ihanne. Työn tuottavaisuus kasvaa.

Kansainvälisellä alalla on merkittävä sopimus Japanin kanssa ja Amerikan tunnustus kai tulossa. «Mutta arvelenpa, että juuri nyt on aika katsoa hieman uudelta kulmalta kansainvälistä asemaamme. On jo aivan selvää, että tunnustusten ajanjaksoon liittyy valtavia vaikeuksia niin hyvin finanssi-materiaalisella kuin myös kansainvälisellä poliittisella alalla». Ranskan kanssa alkavat keskustelut ja jos maksaisimme tsaarin veloista edes 5—6 kertaa vähemmän (niin paljon on frangi alennut), niin tekisi se jo 700 milj. rpl. Tietenkään emme suostu tätä maksamaan. Mutta ne eivät tietenkään kokonaan luovu vaatimuksistaan. Ja siitä johtuu vaikeus. Sama juttu muiden maiden suhteen.

«Kansainvälisellä alalla on joukko suurempia ja pienempiä piirteitä, jotka osottavat uuden sotaretken mahdollisuutta meitä vastaan lähivuosina, lähiaikana». Kuten jo Lenin vuosia sitten ennusti. «Taloutemme ja Kominternin vaikutuksen kasvu panee imperialismin seikkailuhaluisen siiven kiusaukseen, jopa ehkä (heidän kannaltaan) välttämättömyyden eteen vielä kerran koettaa kuinka lujat me olemme».

Englannissa on taantumuksellisen hallituksen alla kaksi miinaa: Idän kysymys ja työväenkysymys. MacDonald pääsi Työväenpuolueen johtajaksi 56 äänellä 50:n pidättyessä äänestämästä. Ajan merkki. Tilanne on Englannille aivan uusi. Saksassa on monarkistien hallitus ja Ranskassa kasvaa fascismi. Useissa maissa paisuu työväen, talonpoikain ja vähemmistökansallisuuksien tyytymättömyys. Liitomme lujittuva talous tietenkin edistää kapitalistien halua lähestyä meitä. Mutta on muistettava «dialektiikka». Heidän toiveensa, että emme voisi nostaa talouttamme, ovat pettäneet. «Kapitalistit käsittävät, että 2—3 vuoden päästä, ehkä ennenkin, tulee taloutemme nousu olemaan niin mahtava kommunismin tekijä, jollaista tähän asti eivät ole uneksineetkaan».

Edellisvuosina täytyi Kominternin toimia tilanteessa, jolloin proletaarisen diktatuurin ensimäisessä maassa työväki näki nälkää, jolloin koottiin roposia Lännen maissa ja sikäläinen poroporvarillinen suohon vaipunut työläinen ajatteli, että: saattaisi olla se proletariaatin diktatuuri jotain, mutta kun siitä seuraa nälkää, niin tuumaanpa vielä. — Nyt voidaan osoittaa työpajoihin, työpalkan kohoovan Neuvostovallassa. Porvaristo ymmärtää hyvin tällaisten todistuskappaleitten merkityksen. Samalla kasvaa kommunistien vaikutus. Englannissa ovat meikäläisten toimeenpanemat kokoukset suosituimmat. Ranskassa on bolshevistinen mielenosoitus pannut porvariston pelkäämään.

Näinollen täytyy imperialistien harkita uutta sotaa. Chamberlain järjestää liittoa meitä vastaan ja yli mailman puuhataan samanlaisia kuristuslakeja kuin Pariisin kommuunin jälkeen. Vasta kun Kominternin voimat ja meidän taloutemme ovat niin kasvaneet, ettei kenenkään päähän pälkähdä yrittää meitä kukistaa, on vaara voitettu. Nyt uhkaa imperialismi meitä kätyriensä kautta (Rumania, Puola, Saksa). Mitä ylemmä vesi kohoo imperialismin suuta kohden, sitä suurempi vaara. Ne eivät siedä valtiollisen vaikutuksemme kasvua Idässä, ei taloudellista nousuamme. — Niiden keskuudessa on kyllä ristiriitoja. Ei ole helppo yhtyä meitä vastaan. Mutta valmistauduttava on pahimpaan.

Valmiina on oltava. Vihollinen varustautuu. Ja ne voittavat meidät, jos emme ajoissa näe vaaraa, jos emme sitä osaa ajoissa selvittää työväelle ja talonpojille.

Tähän tapaan puhui tov. Sinovjev. Ja Venäjän bolshevikkipuolue on aina valppaana ryhtynyt toimenpiteisiin sisäisen tilan lujittamiseksi. Sen ehtona on: työväen ja talonpoikain liittoa on varjeltava kuin silmäteräänsä. Ja: puolueen pitää olla ehjä ja luja, kuin yhdestä kappaleesta valettu! Kun älyllä ja toimella, Leninin tapaan, hoidamme asioita, niin ne kasvavat ja lujana pysyy vallankumouksemme.

— Proletaari.

Valkosuomalaista diplomatiaa

Muutamia viikkoja takaperin herätti erityistä huomiota Englannissa olevan Suomen lähettilään Donnerin "suuri" valtiollinen puhe eräässä kokouksessa Lontoossa. Hänen intoilunsa siitä, kuinka suomalaiset eivät "halua ymmärtää" edes venäjänkieltä eikä olla missään tekemisissä venäläisten kanssa, lienee supisuomalaisella lahtarihengen hehkullaan pannut kylmäveriset enkelsmannit sydämessään hymyilemään.

Aikasemmin jo oli Ruotsissa herättänyt yleistä paheksumista Valko-Suomen diplomaattien sekaantuminen Ruotsin maanpuolustuskysymyksen käsittelyyn ja siinä sivussa naapurimaan muihinkin sisäisiin asioihin.

Nyt on Tukholmassa ilmestyvä toverilehti "Politiken" paljastanut Suomen lahtaridiplomatian ennätyksiä vielä vanhemmalta ajalta — siltä ajalta kun Vorovski oli Neuvostohallituksen lähettiläänä Tukholmassa, sama Vorovski, joka sittemmin, ollessaan hallituksensa edustajana Kansainliiton konferenssissa Genevessä, katalasti murhattiin. Suomen ulkoministeri tahtoi välttämättä saada tietoonsa, mitä Vorovski hallituksensa puolesta oikeastaan puuhaili Ruotsissa, ja velvotti sentähden Tukholmassa olevan Suomen lähettilään Gripenbergin hankkimaan selvän Moskovan hallituksen salaisesta kirjeenvaihdosta lähettiläänsä kanssa.

Siinä ei vielä ole mitään erinomaista. Diplomaatin toimi on sangen siistiä ammattia. Eri valtojen lähettiläästen tärkeimpiä tehtäviä on toistensa urkkiminen ja, milloin suinkin mahdollista, heidän kirjeittensä ja salaisuuksiensa varastaminen. Sentähden eivät diplomaatit käytä yleistä postilaitosta muuta kuin joskus näön vuoksi; sieltä heidän kirjeensä kuitenkin otettaisiin ja jäljennettäisiin. Lähettiläiden postia kulettavat erityiset luotettavat kuriirit, joiden hallussa oleviin papereihin on vaikeampi päästä käsiksi. Yhtenä varokeinona on vielä, että kaikki tiedonannot ja ohjeet annetaan salakirjotuksella tai sivullisille käsittämättömällä merkkikielellä. Diplomaattien käytettävänä on kuitenkin taitureita, jotka ottavat selvän melkeinpä vaikka mistä merkki- tai salakielestä.

Vorovskilta oli kielletty kuriirin käyttöoikeus sillä tekosyyllä, että hän muka oli kuriirilla tuottanut maahan bolsevistista propagandakirjallisuutta — oli Venäjältä saanut joitakin tilastollisia julkaisuja, joita tarvitsi toimessaan. Itse asiassa oli tuo kielto tarkotettu vain loukkaukseksi herroille vastenmielisen työväenhallituksen edustajaa kohtaan. Postia hän sai käyttää, niinkuin muutkin kuolevaiset. Jokainen kuitenkin ymmärsi, Vorovski ehkä parhaiten, että hänelle oli yhdentekevää, sulkiko postiin panemansa kirjeet vai jättikö ne auki. Aavistettiin Vorovskin järjestäneen itselleen oman salaisen kuriiriyhteyden Moskovaan, ja urkkijain kautta saatiin varmuus, että niin todella oli asianlaita.

Ulkoministeri Helsingissä uhkaili, että jos Tukholmassa oleva lähetystö ei ala saada selkoa Vorovskin salaisesta kirjeenvaihdosta, niin täytyy vaihtaa sinne paremmat miehet. Niin täytyi Gripenbergin ruveta tositouhuun, jos aikoi virkansa pitää.

Tietysti Gripenberg itse oli liian hieno mies tällaisiin hommiin, jotka voivat tulla ilmi ja vahingoittaa hänen ja koko suomalaisen diplomatian arvoa. Kaikkein parhaiten olisi sopinut, jos olisi voinut saada tehtävän siirretyksi kokonaan ulkopuoliselle henkilölle, joka olisi ollut kyllin taitava ja konnamainen ryhtyäkseen tehtävään, mutta kuitenkin jossain määrin luotettava. Kauan etsittiin soveliasta henkilöä, ja monta tulikin tarjolle, mutta niissä ei sattunut olemaan ketään valkoisten mielestä oikein luotettavaa. Vihdoin ei näyttänyt olevan muuta neuvoa kuin uskoa tehtävä "omalle miehelle".

Oikea lahtaridiplomaatin tyyppi.

Lähetystösihteerinä oli silloin entinen jääkäri Cajanus, joka Saksassa oli hankkinut itselleen "metsänhoito-tohtorin" arvonimen ja jota sentähden puhuteltiin "tohtori" Cajanukseksi. Hänessä tosin oli yksi vika, jonka hänen esimiehensä hyvin tiesivät: että hän "käsitteli rahoja" vähä liian keveästi, mutta se oli pikku seikka valkosuomalaisille niin tärkeässä asiassa.

Herra Cajanus siis sai tehtävän suorittaakseen. Aluksi hän hankki apureikseen joitakuita renttuja, joille kyllä meni sievät rahat, mutta jotka eivät kyenneet edes kunnon valheita keksimään. Yksi niistä oli eräs suomalaisesta työväenliikkeestä pois potkittu juopporatti, jonka Politiken aikoinaan paljasti valkosuomalaisten urkkijaksi. Tälle otukselle sai Cajanus maksaa muutamia tuhansia kruunuja, ennenkuin asianomaisille selveni, että koko hänen urkkijatoimensa rajottui vain kapakoissa juopottelemiseen.

Useamman tällaisen epäonnistuneen kokeen jälkeen ei auttanut muu kuin Cajanuksen itsensä täytyi ottaa orjan muoto päällensä ja ruveta kulkemaan merimieskapakoissa. Oltiin näet melkein varmoja siitä, että Vorovskin kuriireina toimivat jotkut suomalaisilla laivoilla palvelevat merimiehet.

Kauan sai Cajanus kulkea kaikissa kaupungin huonommissa kapakoissa ja ruokapaikoissa, ennenkuin löysi oikeat merimiesten käymäpaikat. Se oli ikävää tointa herra Cajanukselle, joka oli tottunut säännöllisesti istumaan hienossa Oopperakellarissa samanhenkisten toverien seurassa. Nyt hänelle tuskin jäi aikaa edes kerran päivässä pikimmältään pistäytyä Oopperakellarissa. Mutta Neuvostohallituksen aikeista täytyi hankkia tietoja ulkoministeriölle ja ohranalle Helsinkiin. Muuten ero virasta ja ikävät selvittelyt hänen auttamattomasti sekaantuneista raha-asioistaan.

Diplomaattia vedettiin nenästä.

Merimieskapakoissa toivoi Cajanus tapaavansa suomalaisia merimiehiä, joilta saisi kuulla jotain, mikä auttaisi pääsemään jäljille. Mutta ennen pitkää kiintyi merimiesten huomio tuon herrasmiehen uteliaisuuteen ja hänen suhteensa oltiin varuillaan, sillä yleensä eivät suomalaiset merimiehet olleet halukkaita avustamaan valkosuomalaisten likaisia hommia.

Kerran onni suosi herra Cajanusta. Hän sattui istumaan lähellä kahta hieman päihtynyttä merimiestä, jotka luulivat voivansa jutella vapaasti, koska hyvin tiesivät, ettei tämän seudun kapakoissa suomea ymmärretty. Ujostelematta he lausuivat ajatuksensa valkosuomalaisten menettelyistä. Se sai Cajanuksen heristämään korviaan. Hän odotti, kunnes merimiehet läksivät kapakasta, seuraili heitä ja sai siten selville, miltä laivalta he olivat. Heti meni Cajanus laivaan, päällystön puheille, selitti kuka hän oli ja millä asialla, ja sai aluksella toimitetuksi perinpohjaisen nuuskimisen. Mitään ei kuitenkaan löytynyt, eikä miehistö sanonut tietävänsä mistään mitään. Cajanus oli taas saanut pitkän nenän.

Merimiehet arvasivat heti, mistä oli kysymys, ja päättivät vetää nenästä herra lähetystösihteeriä. Laivan tullessa seuraavalla kerralla Tukholmaan oli hänen varalleen valmistettu "kuriiripaketti" ja pistetty sen verran piiloon, ettei se ihan ilman vaivaa ollut löydettävänä. Tuskin oli laiva laiturissa, kun Cajanuskin jo oli vastassa ja päällystön avulla riensi tarkastamaan paikkoja. Nyt olikin onni myötäinen, "kuriiripaketti" löytyi. Miehistö otettiin kuulusteltavaksi, ja se merimies, joka tunnusti paketin kuuluvan hänen hoidettavakseen, estettiin pääsemästä maihin. Laivan piti lähteä samana iltana, niin että Cajanukselle tuli kiire.

Paketti täytyi jättää aukasematta.

Cajanus riensi suoraa päätä lähetystöön. Paketti oli niin huolellisesti kääritty ja sinetöity, että nähtiin mahdottomaksi avata sitä tavallisilla postinnuuskintakeinoilla, kuumennetuilla neuloilla, ohutteräisillä veitsillä jne. Murtaa sinettejä ei sopinut eikä koko pakettia anastaa, jos mieli saada uusia tällaisia aarteita käsiinsä tulevaisuudessa. Ainoa keino oli hankkia väärennetyt kuoret ja sinetit, joilla saisi paketin entiselleen, kun sisältö olisi valokuvattu. Mutta siihen ei tällä kertaa ollut aikaa. Tämä paketti täytyi palauttaa aukasemattomana, vastaisen saaliin toivossa.

Cajanus vei paketin sellaisenaan laivaan, ja se annettiin takaisin sille merimiehelle, jonka hallussa se oli ollut. Tämä uskottuine tovereineen nauroi makeasti hyvin onnistuneelle kepposelleen.

Seuraavalle laivan tulolle oli Cajanus apureineen valmistautunut paljoa paremmin. Venäjän lähetystöstä oli varastettu pari käytettyä paketin kuorta, jokseenkin eheine sinetteineen. Samanlaisia kuoria oli saatu ostaa eräästä Tukholman paperikaupasta ja niihin painatettu samanlaiset kirjotukset kuin Vorovskin kuorissakin oli. Kaksi väärennettyä sinettiä oli teetetty, ihan samanlaista lakkaa hankittu kuin varastetuissa kuorissakin oli, jne.

Näin varustettuna meni Cajanus seuraavalla kerralla laivalle. Ensi työkseen hän otti puheilleen sen "kuriiriksi" ruvenneen merimiehen ja hyvästä maksusta sai tämän lupautumaan yhteen juoneen venäläisen "kuriiripostin" urkkimisessa. Mies lupasi, silloin kun hänellä "kuriiripostia" on kuljetettavana, ilmottaa siitä ennen Turusta lähtöä päällystölle, joka sitte sähköteitse ilmottaisi Cajanukselle, että tämä tietäisi olla heti vastaanottamassa. Kun Cajanus oli postin käsitellyt, toisi hän sen takaisin kuriirille, joka sen sitte "salakuljettaisi" Vorovskille. Hyvillä mielin erosi Cajanus merimiehestä, varmana siitä, että nyt ainakin oli asia oikealla tolalla. Kallista jälkeähän tässä tuli, apureille meni tuhansia kruunuja, mutta sittenkin sieti tämän päälle syödä paremmanpuolinen päivällinen Oopperakellarilla.

"Kuriirilla" tietysti myös oli avustajansa, joille hänen täytyi maksaa osa Cajanukselta saamistaan lahjuksista. Nämä avustajat valmistivat "kuriiripostiin" pantavia papereita. Ensi kerralla kun Cajanus tuli noutamaan "kuriiripakettiaan", olikin niitä kokonaista kaksi. Piruuttaan olivat ryssät kuitenkin käyttäneet aivan uutta sinettiä, yhtä ainoata isoa kirjainta, jollaista sinettiä Cajanus ei ollut arvannut teettää. Mutta hän päätti käyttää niitä sinettejä mitä hänellä oli, sillä mistäpä Vorovski tietäisi, minkälainen sinetti paketeissa oli lähetettäessä ollut?

Paketeissa olevista papereista toiset olivat ihan puhtaat, mutta kemiallisilla liuoksilla käsiteltäessä niihin ilmestyi joitakin salamerkkejä, tietenkin hirveän vaarallisia. Toisissa taas oli numeroita mitä eriskummaisimmassa ryhmityksessä. Kukaan Cajanuksen käytettävänä olevista merkinselittäjistä ei osannut näitä salakirjotuksia tulkita. Mutta olipa kyllin aikaa niitä tutkistella, pääasia oli että nyt oli "mustaa valkosella" osottamassa Cajanuksen ahkeruuden ja taitavuuden tuloksia. Riemuiten ilmotti hän saavutuksistaan esimiehelleen Gripenbergille ja ulkoministeriöön Helsinkiin.

Kerran löydettiin näistä "kuriiripaketeista" viuhkan muotoinen paperi, täynnä numeroita. Sitä pidettiin salakirjotuksen avaimena, ja sen avulla lienevät ammattimiehet saaneet joitakin asiapapereita tavallaan selitetyksi.

Politiken kertoo hyvin seikkaperäisesti, kuinka Suomen lähetystö sitte kävi kauppaa näillä varastetuilla Vorovskin papereilla, myyden niitä toisten valtojen lähettiläille tai vaihtaen niillä näiden hallussa olevia "salaisuuksia".

Kun Vorovski Ruotsista karkotettiin, loppui tämä diplomaattinen kujeilu. Cajanusta ei enää Tukholman lähetystön palveluksessa välttämättä tarvittu, joten hänet tässä siistissä hommassa osottamansa "kykeneväisyyden johdosta ylennettiin Suomen lähettilääksi Kööpenhaminaan.

Cajanus oli Vorovskin postin nuuskimisen nimellä kuluttanut Suomen valtion varoja, Politikenin laskelmain mukaan, noin 37,000 kruunua. Noista varoista ei tietenkään ollut pennin hyötyä valkosuomalaisten hankkeille, sillä Cajanusta vedettiin nenästä aivan joutavilla papereilla.

Vaikka Cajanus noin runsaasti sai varoja tähän tarkotukseen, jätti hän kuitenkin Tukholmasta lähtiessään maksamatta muutamille apureilleen lupaamansa palkkion. Ja se selittää, kuinka Politiken on saanut juonen tietoonsa.

Kööpenhaminassa lähettiläänä ollessaan Cajanus sitte kuoli pois tästä pahasta mailmasta. Virallisesti ilmotettiin hänen kuolleen silloin liikkeellä olevaan "Espanjan tautiin", mutta kuolema oli siksi äkillinen, että sitä on asiantuntevissa piireissä selitetty aivan toisista syistä johtuneeksi. Joka tapauksessa olivat herra Cajanuksen raha-asiat jääneet niin pahaan epäjärjestykseen, että otti pitkän aikaa, ennenkuin Suomen ulkoministeriöön saatiin laadituksi minkäänlaista selostusta Kööpenhaminan lähetystön tileistä.

TAIDEARVOSTELUA

Dollarikuningas, näyttäen tuttavalleen saksalaisen kuuluisan maalarin maalausta: Mitä pidätte muotokuvastani?

— Tuttava: Saanko olla avomielinen?

— Dollarikuningas: Olkaa niin hyvä.

— Tuttava: Niin mestarillisesti kun kasvonpiirteet ovatkin tehdyt, vaikuttaa kuvassa ottamanne asento vieraalta.

— Dollarikuningas: Kuinka niin?

— Tuttava: Koska pidätte kätenne omassa taskussanne.

Eri paikkakunnilta

SOUTH PORCUPINE, ONT.

Nahkahihnaa So. Porcupinen suomalaisille ja etenkin K. P. jäsenille! Lyönnit pitäisi olla luihin asti tuntuvat, vaan vetelemme nyt ensi aluksi pitkin pintaa. Hihnaa saatte siitä kun olitti poissa vappukulkueesta. Kaikilla jokseenkin on ollut se tekosyy, että oli niin kylmä ilmä. Tarkenihan siellä kuitenkin pikkulapsiensa kanssa naisetkin, jotka hoksasivat asian välttämättömyyden ja tärkeyden. Täältä tuskin oli kulkueessa kahtakymmentä suomalaista, joka oli oikein hävettävän pieni joukko. Onko aikomuksenne nyt jäädä syrjään ja luikin tavoin nurkantakaa kurkistella, kun toiset kansallisuudet ottavat osaa kulkueisiin. En sano etteikö suomalaiset ole olleet innokkaita työväenliikkeen edesauttajia tällä mantereella, vaan emme saa jäädä vielä levähtämään kun juuri olemme pääsemässä mäenpäälle. Tarkoitan, kun toiset kansallisuudet alkavat liikehtimään, niin miksi me nyt jäisimme syrjään. Muistammehan kun suomalaiset takavuosina innostuneena asiaan johtivat lakkoja ja kulkueita. Kuinka sanoi porvaristo: "Nehän on Suomen pyöreäpäät, jotka kiihoittavat kansaa kahdeksatunnin työpäivän vaatimuksiin ja muihin vallankaappauksiin." Nyt on alkanut liikehtimään ukrainal. ja osa muita kansallisuuksia, paljolta Mine Workers unioon kuuluvia englanninkielisiä. Pitäisikö heidän erikseen kulkea saman asteen läpi, kuin suomalaisten on täytynyt joutua ulkomaalaisena työnantajien vainon alaiseksi. Nyt pomot syyttävät ukrainalaisia, että mustat ryssän sukukansat haluavat levittää bolshevikkisia oppejaan ja syöstä vapaan kansan turmioon; tai taas irlantilaiset tohlot siellä yrittävät rettelöitä aikaan ja n.e.p. Miksi emme joukolla astu vappukulkueisiin ja seiso niiden voimalauseiden takana, joita kulkueessa kannettiin. Sehän on ainoa voimanmittari, mitä meillä nykyään onkaan, jolla näytämme joukkomme yksimielisyyden mahdin, saamalla kaikki työväenliikkeelle myötätuntoiset mukaan vappuna. Sitä toivorikkaampi on tulevaisuus, mitä suuremmat joukot eri kansallisuuksista on mukana.

Voi helposti otaksua kuinka kaivantopösöt tekevät laskelmiaan, että niin monta prosenttia oli vappuna töissä ja kulkueessa ei ollut likikään kaikki, jotka olivat pois työstä, kun pelkäsivät näyttäytyä jonossa. Nytpä on aika laskea työpalkkoja, sillä eihän ne raukat uskalla nousta vastaan lakoilla tahi muutenkaan napista. Palkanylennyksestä ei tarvitse ajatellakaan ennenkun on saatu suurin osa mainareita mukaan näyttämään sitä, että me vaadimme ja uskallamme seista mukana.

Nyt kun uutiset saapuvat maailmalta, kuinka kansat ovat juhlineet työväen kevätjuhlaa, niin ehkä häpeästä painuu pääsi alas, kun et ollut mukana. — Silloin ajattele sinä, että ensi keväänä minäkin astelen pää pystyssä rivissä.

Timminsin näytelmäseura kävi esittämässä näytelmän "Juoni" huhtik. 26 p. Kappale kuvasi niitä juonia, joita työnantajat käyttävät lakkojen ja työväenliikkeen murskaamiseen. Yleisö palkitsi esittäjille vaivat saapuen runsaslukuisena katsomaan esitystä.

Haalin vuosijuhlaa vietetään 10 p. toukokuuta.

Kesäjuhla on 31 p. toukokuuta.

LONG LAKE, ONT.

Vierailuretken Long Lakelle tekee Creighton näytelmäseura ensi sunnuntaina t.k. 10 p:nä esittäen nelinäytöksisen kappaleen **Murtuneista**. Esitys alkaa täsmälleen kello 8 illalla. Sisäänpääsymaksu on 50 senttiä. Lopuksi tanssitaan. Tervetuloa läheltä ja kaukaa — X.

AUTOT HENGENVAARALLISIA

New York. — Yhdysvalloissa sai v. 1924 auto-onnettomuuksissa surmansa 5,700 lasta ja noin 13,300 aikuista eli yhteensä 19,000, ja loukkaantui noin 450,000 henkilöä. Näihin lukuihin sisältyvät nekin autoilijat, jotka rautatieylikäytävillä y. m. sellaisissa rysäyksissä ovat saaneet surmansa tai loukkaantuneet. Ylikäytävillä surmatuita oli 1,688 ja ruhjoutuneita 5,650.

Keskimäärin saa auto-onnettomuuksissa Yhdysvalloissa surmansa joka päivä 52 henkilöä ja loukkaantuu 1,180.

Niin pahalta kuin nuo numerot näyttävätkin, eivät autotapaturmat v. 1924 lisääntyneet edellisestä vuodesta enemmällä kuin 4 prosentilla, vaikka autoja oli kaksi miljoonaa enemmän käytännössä. V. 1923 oli auto-onnettomuuksien luku 20 pros. suurempi kuin v. 1922.

Laskukoneita

Vapauden liike on juuri saanut akentturioikeuden

McCaskey Yhteenlaskukoneelle,

voi myöskin kertoa, jakaa ja vähentää. Koneen hinta on

$150.00 soukalla rullalla
$175.00 leveällä rullalla

Myyntiveron maksaa ostaja.

Myös yksi käytetty BURROUGHS YHTEENLASKUKONE myytävänä.

Liikkeitä, jotka tarvitsevat laskukoneita, kehotetaan tiedustamaan osotteella

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 39.10

Dollarista

LÄHETYSKULUT:
...lähetyksistä alle $30.00,
...lähetyksistä $30—$59.99
...75c lähetyksisät $60.00
...99 ja $1.00 kaikilta
...0 taikka sitä suurem-
... lähetyksiltä. Sähkösano-
...etyksille on kulut $3.50.
...rontossa ottaa rahaväli-
... vastaan S. G. NEIL,
Broadview Ave.
...lburyssa ja ympäristöllä
... voivat käydä Vapauden
...rissa tiedustamassa eri-
...rssia.
...vapilettejä myydään.
...dustakaa pilettiasioita.

VAPAUS
...9. ——— Sudbury, Ont.

Leo Jogisches

...ogisches — kuka saksalai-
... työläinen tiesi hänestä en-
...a? Vain muutamat harvat
...lloin tällöin kohdanneet hä-
...a Luxemburgin ja tämän
...a ystäväin seurassa — pie-
...en mies harmaanvaalein
... ja viiksin, terävin piirtein
...n, läpitunkevin silmin. Seu-
... hän enimmäkseen itsepin-
...vaiti. Vain silloin tällöin
... keskustelun vieriessä jon-
...ekkään huomautuksen. Ku-
... tiennyt hänen oikeasta ni-
... Häntä kutsuttiin Leoksi
...yschaksi, toisinaan taas ni-
...ystallovitsh.
...äisinä sotavuosinakaan ei
...hty muualla kuin spartakus-
...htaammissa piireissä. Vas-
... ennen, kun Rosa Luxem-
...tui suorittamaan vankeus-
...staan, lausui hän tovereil-
...
... te joskus tarvitsette jota-
...voa, niin kääntykää Leon
... — hän on vanha luokka-
..., varma kaikissa periaat-
... kysymyksissä, ja hänellä
... kokemus organisatorisissa
...
...tä lähtien nähtiin hän toi-
...a kaikkialla. Hän tosin
... mieskohtaisesti vaatimatto-
...kalistolla, mutta tämä ei
...ut pelosta, vaan asian e-
... Hän asui, ilmoittaen oi-
...mensä, Neukölnin etukau-
... mutta kukaan hänen to-
...n ei tiennyt hänen oikeasta
...n taikka osoitteestaan.
...uitenkin oli hän aina tar-
...en löydettävissä. Näin oli
...rsinkin syksyllä 1916, jol-
...o Spartakusryhmän keskei-
... oli lamassa. Liebknecht,
...ehring y.m. istuivat tel-
...ana toiset taas rintamalla
...ankileireillä. Tästä lähtien
... koko liikkeen sieluna. Hän
... kirjapainoja ja laski liik-
...entolehtisiä, kirjeenvaihdon
...ai jälleen aikaan yhteyden
...a kanssa. Hän organisoi
...hmiä ja salaisia kokouksia.
...kaisi muita, kun nämä oli-
...ehtyä väsymyksestä ja roh-
...puutteesta.
... alkoi tietysti pian nuus-
...n jälkiään, vaikkei se tien-
...ääkään hänen persoonalli-
...an. Poliisi näet oli saanut
... joitakin moukarilla ja sir-
...netöityjä kirjeitä, ja olisi kernaasti kaapannut käsiinsä niiden kirjoittajan.

Kului kuitenkin kokonainen vuosi, ennenkuin poliisit saivat hänet kiinni — v. 1916 kesällä vangittiin hänet pienen toveriryhmän kera eräässä ammuslakon yhteydessä pidetyssä kokouksessa. Mutta tällä välin oli liike kasvanut ja lujittunut ja pysyi jaloillaan, niin paljon kuin Leo merkitsikin sille.

Sitten istui hän vankilassa aina marraskuun "vallankumoukseen" asti 1918. Marraskuun 9 päivänä kiirehti eräät hänen tovereistaan vankilan sairaalaan, missä Leo sairasteli. Mutta he ehtivät vain portille, kun se avautui ja Leo astui ulos toverinsa, Ernst Meyerin, tukemana. Hän oli varsin sairas ja hänet oli vietävä pois autolla.

— Mikä onneton sattuma, sanoi hän — tässä ollaan vanhoja vallankumouksellisia, ja kun nyt todella tulee vallankumous — niin vaivaa nuhakuume.

Kun Leo tovereineen ehti Potzdamer-torille, ei auto voinut enää jatkaa. Herrat hallitussosialidemokraatit ajoivat kaikkialla autoillaan ja pitivät puheita hämmentyneille kansajoukoille. Jaettiin lentolehtisiä, joissa ilmoitettiin, että Ebert ja Scheidemann olivat asettuneet — vallankumouksen johtoon!

— Noita kurjimuksia! huudahti Leo halveksuen — he ovat viimehetkeen asti taistelleet liikettä vastaan, mutta kun se on kohahtanut yli heidän päidensä, niin luikertelevat he joukkoon ja ovat olevinaan johdossa; se on niin heidän tapaistaan!

Hän aavisti jo silloin — ilman Magdeburgin Ebert-juttua — että heidän ainoana päämääränä oli vallankumouksen kavaltaminen.

Osa, jota Leo suoritti v. 1918 lopussa, on kylliksi tunnetut. Hän oli Spartakusryhmän organisoija, hän valmisteli organisatorisesti Saksan kommunistipuolueen perustavaa kongressia. Hän oli myös "henkilökuntapäällikkö", joka tutki järjestöön pyrkijät, joiden joukossa tietysti oli myös seikkailijoita ja urkkijoita.

Liebknechtin ja Rosan murhain jälkeen tuntui Leo jossakin määrin murtuneelta. Hän käytti kuitenkin koko tarmonsa murhain selvittämiseksi ja tihumiesten ilmisaamiseksi. Mutta poliittinen roskajoukko liikkui myös sitä kiihkeämmin hänen jäljissään saavuttaen vihdoin tämänkin jalon riistan. Maalisk. 16 pnä 1919 vangittiin Leo ja samana päivänä ammuttiin — oikeuhuoneessa. Häntä ampui selkään eräs Tamschic-niminen poliisikonna. Spartakusta vastaan oli näet kaikki luvallista.

Leo Jogischessa menetti Saksan proletariaatti arvokkana taistelijan, joka antautui kaikkineen liikkeeseen, ja joka ei koskaan ajatellut itseään taikka etuaan, eikä koskaan pelännyt mitään vaaraa.

Maailman menoa

Konttoristi Korpi tuli kiihtyneenä kadulle toimistostaan. Hän lähti harppimaan pitkiä kukonaskeleita, tuon tuostakin sukaisten harjatukkaansa. Vilkasliikkeisellä käytävällä katsahti usea häneen ajatellen: Siinäpä on elohopean hermostunut mies...

Vaan Korven kipakkuuden syytä eivät he tienneet. Konttoritoimitsija oli näet ensin, vähän ennen toimiston sulkemista, kautta rantain kosaissut virkasiskoaan, isäntänsä, kauppias Karangon tytärtä ja saanut sarvekkaan vastauksen. Toiseksi oli hän pyytänyt palkankorotusta yhtä huonolla menestyksellä...

— Piru vieköön! — ajatteli hän nyt siinä kimmoisesti kiitäessään.— Jospa tästä käyn nyt harmini totilasilla pois huuhtelemassa. Tuossahan onkin muuan tuttu pirtupaikka. Siihen menen!

Ja portaita polkiessaan löi hänen aatoslaineensa:

— Hemputin tyttö, kun sanoi pistävästi: Vähätuloisen kanssa ei ole hyvä lemmen leikkiin ryhtyä. Hm! Ja ikäänkuin ei köyhyyteni sitten juuri olisikin hänen isänsä syy! Ja ukko taas urahti kun korotusta kormusin: Niinkuin sellaisella palkalla voisi jotain suurta tehdä!

Nyt joutui hän päämääräänsä oven taakse ja soitti keloa.

Pirturouva oli itse kotona.

Korpi esitti asiansa ja sai luvan siellä nauttia lasinsa...

Mutta tovin päästä tuli rouvan tytärkin kotiin ja konttoristi pyysi toisen todin.

Tytär ei siitä paljoakaan tykännyt, mutta Korpi kostutteli suutaan sitä tiheämmin...

Ja kun ei kaksi kolmannetta mene, höyrysi konttoritoimitsijan pian kolmaskin kulaus...

Sen nautittuaan maksoi hän makeansa ja lähti.

Mutta ohhoh! hänen pillikinttunsa vain vaivoin jaksoivat hänet kannattaa.

Poliisin pääsi hän kuitenkin onnellisesti sivu luovimaan, kuin kapteeni Karikin. Mutta jo aivan lähellä asuntonsa porttia kompastui hän ja kulma iski katukiveen...

Nenäliinallaan painellen kipeää, josta tihkui verta, kompuroi hän kammioonsa.

Kaikki pyöri nyt hänen silmissään kuin karuselli ja Korpi oikasi itsensä yöteloille...

Hän heräsi aamulla vasta tuntia myöhemmin kun olisi jo pitänyt olla toimistossa.

Ja voi kova onni! kulmaan oli noussut aimo sarvikuhmu. Mutta ei auta! töihin, töihin vain, jos enää pöytänsä ääreen hänet vastaan otetaan.

— Tässä sitä nyt on morsiamet ja palkkakysymykset —ajatteli hän, painellen konttoriinsa...

Neiti vain oli pulpettinsa ääressä.

— Ohoh! mikäs tapaturma Korpea on kohdannut? — tiedusteli virkasisko.

Nyt vilkkaana mielikuvitusmiehenä lasketteli Korpi seuraavan, sillä totuuden hän oli päättänyt kieltää:

— Kun tulin tuossa torinkulman vastamäessä, leikki eräs pikkutyttönen raitiovaunujen kiskojen välissä. Näin vaunun juuri tulevan ja minä luulin, että tyttönenkin sen havaitsee. Mutta ei. Ja mikä kamalampaa! Vaununohjaajankin ajatus oli kiintynyt muualle, sillä hän ei soittanut, eikä jarruttanut. Samassa sekunnissa olisi vaunu syössyt lapsen päälle. Vaan minä oman henkeni uhalla, heittäydyin kiskoille ja tempasin tyttösen syrjään. Samassa seisahtui vaunukin, mutta oli se ehtinyt puskea kulmaani tämän tuloksen.

— Oo! Tehän olitte sankari! — huudahti kauppiaan neiti, jutun kuultuaan. Ja vähällä piti, ettei hän rientänyt syleilemään Korpea.

Tytär tietysti riensi isälleen heti kertomaan tarinan ja saman päivän iltana kohtasi Korpea edellisen ehtoon toivottu tulos:

Hän sai tytön ja palkanylennyksen...

Kun tsaarin ohrana aikoi "johtaa" Marxia

Arkistojen kätköistä Venäjällä on löydetty papereita, jotka kertovat siitä suuresta huomiosta, jonka tsaarin "kolmas osasto" omisti Marxille. Jo v. 1848 vallankumouksen päivilä asti oli Marx ohranan kirjoissa "hyvin vaarallinen" kumouksellinen, jota oli pidettävä silmällä. Ja kansainvälisten urkkijain silmä vartioikin alinomaa proletaarisen vallankumouksen ensimäistä miestä.

Erikoisesti halusi "kolmas osasto" Pariisin kommuunin päivinä seurata, mitä teki tämä vaarallinen mies. Hänen syykseenhän oli jo aikaa luettu kaikki maailman kapinat. Kun Kommuuni huhtikuussa 1871 lähetti erikoisen lähetin Marxin luo, jännitti se kovin Venäjän hallituksen huomiota. Varsinkin kun lähetti oli kuuluisa vallankumousmies Peter Lavrov. Ohrana ei tietenkään voinut tietää, mitä nämä miehet puhuivat. Mutta sitä suurempi oli sen harrastus päästä tietämään. Se tahtoi saada asiamiehen itse Internationalen Pääneuvostoon. Santarmipäällikkö Shuvalovia innostutti tämä aatos. Hänellä oli Lontoossa asiamies, joka esiintyi "kreivi Potockin" nimellä — oikea nimensä oli Balashevitsh. Hän "palveli" tsaaria v. 1863—75. Ollen muinaistutkija ja runoilija avasi hän Lontoossa antivariaatin ja esiintyi "vallankumouksellisten ystävänä". Pietarissa pidettiin hänen työtään suuressa arvossa ja palkittiin sen mukaan.

Vv. 1862—63 oli hän Bakuninin kimpussa koettaen saada tämän ja puolalaisten kumouksellisten välejä poikki. Sitten yritti hän urkkia Herzenia. Ja Lavrovin postin välittäjänä toimi hän jonkun aikaa. Kommuunin aikana esiintyi hän "puolalaisten emigranttien seuran" puheenjohtajana. Kun ei muuten päässyt Marxin tuttavuuteen, niin kirjoitti tälle kirjeen. Marx vastasi neuvoen kääntymään Internationalen puolalaisen osaston puoleen sihteerin puoleen. Marxin kirjeen kuiva sävy osoittaa hänen olleen varuillaan tällaisten suhteen.

Mutta herra "kreivi" ei masentunut ensi vastuksesta. Marraskuun 7 pnä kirjoitti hän santarmipäällikölle: "Minulla on kunnia pyytää neuvoanne Kansainvälisen Yhdistyksen tai sen lontoolaisen Keskuskomitean suhteen. Minusta riippuu puolalaisten emigranttien liittyminen 'Kansainväliseen Yhdistykseen' tai 'Yleisen Tasavaltalaisliittoon', joka vaikka sillä ei nyt olekaan erikoisen suurta merkitystä, tulee sen vastaisuudessa ehdottomasti saamaan. Onko tätä yhdistystä käytettävä kansainvälistä vastaan? Vaikutukseni kautta en vain voi päästä päämäärään, vaan voin saada Marxinkin sieltä poistetuksi ja ottaa sen hallinnon omiin käsiini... Minun on tarpeen saada kuulla teidän mielipiteenne ja koetan toimia sen mukaisesti. Pariisista paenneen kommunisti Vrublevskin sijalle voin valita meille uskollisemman ja vähitellen vallata vallan. Suvaitkaa ilmoittaa minulle, mikä tie on valittava vihollistemme heikentämiseksi."

Siinä sitä oli Marxin kilpailija! Mutta kreivi Shuvalov keskusteli tästä tärkeästä asiasta itse Aleksanteri II:n kanssa. — Ei ole tunnettua, miten Marxia sitten aiottiin "syrjäyttää", sillä "muinaistutkija" ei seuraavissa kirjeissään "muista" mainita hänestä mitään.

YLEISIÄ UUTISIA

Suurbritannian työttömyys vaan lisääntyy

Lontoo. — Britannian kivihiilituotanto on perin lamaannuksissa. Enemmän kuin 400 kaivosta on suljettu ja 160,000 kaivosmiestä työttöminä.

Huhtikuulla oli työttömien luku koko maassa 1,202,700 eli 152,154 enemmän kuin samaan aikaan viime vuonna.

Pieni lisääntyminen oli huomattavana harkkoraudan tuotannossa, joka oli 70,000 tonnia suurempi kuin maaliskuulla. Myös terästuotanto oli 40,000 tonnia suurempi edellisen kuukauden tuotantoa. Sensijaan oli läkkipellin valmistus ainoastaan 75 pros. maaliskuun valmistuksesta.

Skotlantilaisista laivatelakoista laskettiin vesille 28 alusta, yhteensä 94,517 tonnia, mutta laivarakennusteollisuus on edelleen lamassa. Tällä teollisuusalalla on muodostettu kaikkia eri haaroja edustavain työnteettäjien vakinainen yhteiskomitea. Supistettu tuotanto jatkuu edelleen 35-tuntisella työviikolla.

Villakutomoteollisuuden alalla on työttömyys suuresti lisääntynyt.

Uusia työttömiä siis ilmestyy nopeammin kuin mitä entisiä keritään siirtomaihin kuljettaa.

Fascistivalta Italiassa

Kaksi ja puoli vuotta ovat fascistit olleet vallassa Italiassa. Virtoina on tänä aikana virrannut työläisten, talonpoikain ja vapaamielisempien porvarienkin veri. Tuhansia ihmisiä on surmattu ja mitä julmemmalla tavalla kidutettu. Tuhansia koteja on hävitetty. Satoja työväentaloja on poltettu. Kymmenittäin sanomalehtien — vapaamielisten porvarillisten, sos.-dem. ja kommunististen — toimituksia ja kirjapainoja on tuhottu.

Tämä kauhistuttava terrori ei kuitenkaan ole pystynyt vakiinnuttamaan fascismin asemaa. Mussolinin ja hänen apuriensa valta on jatkuvasti hiuskarvan varassa. Terrori estää paikallisen ja tilapäisen kapinoimisen, mutta se ei pysty estämään kapinahengen ja kapinavalmiuden levittämistä yhä laajemmalle väestön kaikkiin kerroksiin. Mitä hurjemmin fascistit riehuvat tyytymättömiä aineksia vastaan, sitä enemmän kerääntyy räjähdysaineita sitä tulivuoren purkausta varten, joka kerran pyyhkii pois maanpinnalta fascismin, tämän ihmiskunnan häpeätahran.

Selvemmin kuin missään muussa maassa on sorrettujen ja sortajien välinen kuilu näkyvissä Italiassa. Fascistit ja ei-fascistit pitävät toisiaan henkilökohtaisina vihollisina, jotka joka hetki ovat valmiit taistelemaan elämästä ja kuolemasta. Juuri yhteiskuntarauhan, jonka fascistit lupasivat maahan hankkia, he ovat tarkoin hävittäneet.

POLSEVIKEILLA OMA ONNENSA

Berliini. — Polsevikkeja vastaan tähdätty murhayritys "Puolan käytävällä" päättyi nolosti. Kaikesta päättäen oli tarkoituksena tuhota venäläinen ammattikomissioni, jonka johtajana oli tov. Markoff, sen matkustaessa tällä puolalaisten hoidossa olevalla rataosalla. Kiskot oli irrotettu jyrkän mutkan kohdalla, ja sentähden juna suistui ojaan. Rikossa sai surmansa 26 henkilöä ja loukkaantui 18. Mutta omituinen kohtalon oikku oli, että se makuuvaunu, jossa venäläiset olivat, jäi yksin kiskoille, eikä siinä olijoille tapahtunut pienintäkään vahinkoa.

Suomesta

ESIHISTORIALLISIA LÖYTÖJÄ MASKUSSA

Maaliskuun lopulla löydettiin Maskun kirkon takana olevasta hietaharjusta soraa ajettaessa useita varsin mielenkiintoisia hopea- y.m. esineitä. Asiasta ilmoitettiin valtionarkeoloogille, ja saapui löytöpaikalle muinaistieteellisen toimikunnan puolesta eräs henkilö löytöjä lähemmin tutkimaan.

Tämä tutkija mainitsee, että löytö on n.s. ruumishautalöytö, ollen hautoja parisenkymmentä ja on näihin noin 1,000 vuotta sitten haudattu sotilaita, joiden vaatteiden osia, koristeita ja varusteita haudoista on löytynyt.

VERINÄYTELMÄ LEHTIMÄELLÄ

Ensimäisen pääsiäispäivän aattoiltana kokoontui Lehtimäellä Mäkipellon ja Leikkarien talojen kohdalle Ähtärinjärven jäälle suuri joukko nuoria Lehtimäen, Ähtärin ja Soinin kunnista pääsiäiskokon polttoon. Kokonpolttopaikalla syntyi kuitenkin tappelu, jossa Soinin kukonkyläläiset ja ähtäriläiset yrittivät ratkaista vanhaan tapaan huonoja välejään. Tällä tappelulla oli ikävämmät seuraukset kuin mitä tappelijat itsekään odottivat: talollisen poika Väinö Lahtela Ähtäristä tuli tappelun aikana murhatuksi. Toinen henkilö, nim. Julius Lahtinen, samoin Ähtäristä, sai niin pahoja haavoja rintaan, että hänet oli kuljetettava sairaalaan.

Murhattu Väinö Lahtela löydettiin jäältä henkihieverissään. Ruumista tutkittaessa löydettiin murhatun oikeasta käsivarresta suuri lihaksien läpi pistetty haava, joka oli luultavasti miekalla pistetty. Vasemman korvan yläpuolella oli n. 5 senttiä pitkä haava sekä selässä vaseman lavan alla yksi ja oikean lavan alla kaksi pistohaavaa.

Paikalla piti kohta poliisikulustelun Soinin piirin nimismies R. Paccalen. Tutkimuksen jälkeen pidätettiin epäluulonalaisina Artturi Alatalo, Kalle Vapalahti ja Matti Ylätalo, joita vastaan on ilmennyt sangen raskauttavia todistuksia, varsinkin Alataloa vastaan. Mainittakoon vielä, että Alatalo on parhaillaan Alajärven käräjillä syytteessä 5—6 jutusta.

Vielä kolmattakin ähtäriläistä, nim. Valde Kujalaa lyötiin puukolla kasvoihin ja selkään, mutta hänen haavansa eivät ole hengenvaarallisia.

SUOJELIJA AMPUNUT ITSENSÄ

Keskiviikkona 7 pnä v.k. ampui itsensä Vaasassa sokeritehtaan varastokirjanpitäjä Emil Reiman. Elämäänsä kyllästynyt on ottanut kansalaissotaan osaa valkoisten puolella, ja senkin jälkeen kuulunut suojeluskuntaan.

IHMISMETSÄSTYS SUOMESSA

V.k. 3 p:nä saapui ohrana Mömmölänlahden alinmäkeen pidättäen siellä metsätyömies Jalmari Paukun. Pidätetty on rajaseudulta kotoisin. Muutama kuukausi takaperin joutui hän työttömyyden ahdistamana siirtymään edellämainitulle paikkakunnalle. Nyt kuitenkin ohrana keskeytti työnteon. Mistä syystä vangitseminen tapahtui, siitä ei ole tapauksen kertojilla tietoa. Ikävän vaikutuksen se kuitenkin oli läsnäoleviin tehnyt. Muuten tulkoon myös mainittua se, että P. ehti vain pienen ajan olla vapaalla jalalla. Hän pääsi nimittäin syksyllä Tammisaaren pakkotyölaitokselta, kärsittyään siellä useamman vuoden "valtiopetoksen" valmistelusta. Rehellisen vapaus ei siis ole pitkäaikainen.

HUKKUNEITA.

Maaliskuun 20 p. aamulla oli Rymättylässä lohkotilallisen Anton Lehtosen poika Aimo mennyt jäitse saattamaan jotakin tuttavaansa. Tältä matkaltaan kotiinsa palatessaan joutui hän heikkoihin jäihin lähellä kotiaan. Kun poika huusi apua, kuuli isä huudot ja riensi apuun, mutta jäät olivat niin heikkoja, että molemmat vaipuivat niihin. Isä saatiin jonkun ajan kuluttua ylös, mutta poikaa ei löydetty.

Isä oli saatu toipumaan, mutta kuoli melkein kohta senjälkeen verensyöksyyn, aiheutuen tämä nähtävästi joko hukkumisonnettomuuden aiheuttamasta mielenliikutuksesta tai heikosta sydämestä. Anton Lehtonen oli 47 vuoden ikäinen ja poikansa vain 16-vuotias.

Tärkeä huomautus

olemme saaneet ostaa konkurssimyynnistä suuremman määrän kankaita, joten voimme valmistaapukuja halvemmalla kuin mitä koskaan on teille tarjottu.

Pukujen hinnat 38.00 dollarista ylöspäin.

Huom.! Valmistamme myös mitan mukaan hyviä työhousuja Hinnat 5.00 dollarista 7.50 dollariin.

Työ ja sopivaisuus taataan.

W. SAHL,
281 Bay Street. Port Arthur, Ont.

HYÖKKÄYKSET 8-TUNNIN TYÖAIKALAKIA VASTAAN

Maaliskuun 28 p:nä ilmoitettiin Jurvan Sarvijoen sahalla työläisille palkkoja maksettaessa, että tästä lähtien tullaan tekemään sahalla töitä 9 tuntia vuorollaan tähänastisen 8 tunnin asemasta. Palkkaa luvattiin maksaa vain sama määrä vuorolta kuin tähänkin asti, eli 25 mk. Samalla ilmoitettiin, että ellei suostuta työskentelemään 9 tunnin vuoroja, tullaan palkka alentamaan 18 markkaan.

Työläiset, jotka ovat järjestymättömiä, alistuivat mutamaa poikkeusta lukuunottamatta tähän häikäilemättömään työläisten riistoon, työaikalain rikkomukseen. Saa nähdä onko ammattientarkastajalla mitään sanottavaa moisen menettelyn johdosta.

UNOHDETTU VANKI

Lähes vuosi sitten vangittiin Kajaanissa ohranan toimesta työmies Matti Pukkila. Jonkun aikaa oltuaan pidätettynä kuljetettiin P. Oulun lääninvankilaan, jossa hän on vieläkin. Hänen omaistensa taholta on ilmoitettu ,ettei heidän tietääkseen P. ole vielä missään oikeuslaitoksesa syytetty mistään rikoksesta. Häntä säilytetään edelleenkin tutkintovankina, sillä muuan naishenkilö on hänelle lähes vuoden ajan vienyt sikäläiseen vankilaan kahvia ja ruokaa joka päivä, ja on ne otettu sinne vastaan. Pukkila on vangittu valtiollisista syistä, ja jos häntä sen johdosta oikeudessa syytetään, tapahtuu se Vaasan hovioikeudessa. Edellämainitut seikat osoittavat, että häntä ei ole Vaasassa käytettykään, joten voinee jo ruveta arvelemaan, että hänet on unohdettu vankilaan ilman mitään oikeudellista tutkimusta.

SUOMEN AMMATTIJÄRJESTÖN JÄSENLUKU

Suomen Ammattijärjestö on nyt saanut valmiiksi lopullisen tilaston vuoden 1924 jäsenluvusta. Sen mukaan kuului Ammattijärjestöön viime vuoden lopulla 48,164, joten vähennys on 843 jäsentä.

Jäsenluvun vaihtelu neljänneksittäin v. 1924 oli seuraava: 1:llä neljänneksellä lisääntyi jäsenmäärä 100, toisella väheni 1,140, kolmannella samoin 463 ja neljännellä nelj, lisääntyi 669.

MIESTAPPO JALASJÄRVELLÄ

Ensimäisen pääsiäispäivän iltana tapahtui Jalasjärven Keskuella raaka miestappo. Hirvijärven kylästä kotoisin oleva Tuomas Rajan mökissä olivat väkijuomia nautiskelleet mainittu Raja ja Keskuelta kotoisin oleva Frans Heinola. Kun viinat loppuivat, lähtivät he yhdessä etsimään lisää. Paluumatkalla tuli miehille riita, jolloin Heinola tempasi puukon ja iski sillä Rajaa niin pahoin, että tämä muutamia kymmeniä metrejä kulettuaan kaatui kuolleena maahan. Murhattu Raja oli leskimies ja jäi häneltä 2 lasta. Murhaaja Heinola on pidätetty ja on hän tunnustanut tekonsa. Hän on 40—50 vuotta vanha ja perheellinen mies. Raja on tunnettu väkijuomain kauppaaja.

MIKSI VASTUSTIVAT

Katuvaunuyhtiö oli alentanut kulkumaksua, niin että täst'edes myytiin 25 sentillä seitsemän lippua, sensijaan kun ennen oli myyty kuusi. Joukko vihaisia esikaupungissa asuvia skotlantilaisia ilmestyi yhtiön konttoriin, ja isännöitsijä koki heitä lepytellä.

"Varmaankin te olette väärinkäsityksessä", selitti isännöitsijä. "Yhtiö alentaa kyytimaksua — ei korota."

"Kyllä me sen tiedämme", vastasi lähetystön puheenjohtaja. "Mutta mitä varten meidän täytyy nyt kävellä sellainen matka seitsemään kertaan, entisen kuuden sijasta, saadaksemme säästetyksi yhden vaivasen vartin?"

TUNSI OMANSA

Seitsenvuotisen sodan aikana tuli muuan talonpoika erään preussiläisen rykmentin everstin luo valittamaan, että tämän sotilaat olivat karanneet hänen kimppuunsa ja ryöstäneet hänet putipuhtaaksi.

— Mitä he sitten ovat ottaneet sinulta? kysyi eversti.

— Kukkaroni, viittani ja kenkäni ryöstivät he minulta, sanoi talonpoika.

— Silloin ne ovat olleet kirottuja itävaltalaisia! huusi eversti. — Minun preussiläiseni olisivat ottaneet paidankin sinulta.

IHMEELLINEN UUSI LÄÄKE SEKÄ VANHOILLE ETTÄ NUORILLE.

Se toimii taikavoiman tavoin, parantaen heikkoja hermoja, unettomuutta, huonoa ruuansulatusta ja ruokahalun puutetta

Tämän lehden lukijat tulevat varmasti hämmästymään kuullessaan miten tämä uusi lääke, Nuga-Tone, saa aikaan pikaisen paranemisen tuhansissa eri sairauksissa. Ei ole olemassa mitään samanlaista lääketä, mikä parantaisi heikot hermot, yleisen väsymyksen tunteen, unettomuuden, hairaaloisen päänsäryn, turvotuksen ja väänteet vatsassa sekä suolistossa syönnin jälkeen. Tämä lääke saa aikaan parannuksen ja hyvin nopeasti. Nuga-Tone antaa rautaa vereen sekä fosforia hermoille. On kerrassaan ihmeellistä kuinka pian se palauttaa tarmoa ja elinvoimaa kuluneisiin hermoihin ja lihaksiin. Se rakentaa punaista verta, vahvat ja lujat hermot sekä lisää mitä ihmeellisemmällä tavalla yleistä kestävyyttä. Se tuottaa virkistävän unen, hyvän ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, säännöllisen suoliston toiminnan sekä paljon intoa, tarmoa, ja yritteliäisyyttä. Jos ette tunne voivanne hyvin, teidän velvollisuutenne sekä itseänne että ystäviänne kohtaan on koettaa Nuga-Tonea. Käyttäkää sitä vain muutamia päiviä ja jollette tunne itseänne paremmaksi. palauttakaa jäännös lääkkeestä rohdoskauppiaalle, mikä näin ollen palauttaa teille rahanne. Nuga-Tonen valmistajat tietävät niin hyvin mitä tämä lääke saa aikaan sellaisissa tapauksissa, että he pakottavat kaikki rohdoskauppiaat takaamaan lääkkeen sekä palauttamaan rahanne jollette ole siihen tyytyväinen. Tämä lääke on mieluista nauttia ja te saatte yhden täyden kuukauden varaston noin yhdellä dollarilla. Kaikkien hyvien rohdoskauppiaiden suosittelema, takaama ja kauppaama lääke.

SUURIA RAKENNUKSIA

Vuonna 140 jälkeen Kristuksen oli Ateenassa Stadiumi, johon mahtui 50,000 katselijaa ja Dionysusin teatteriin siellä niinikään mahtui noin 17,000 henkeä. Cesar rakennutti Roomaan Circus Maximus nimellä tunnetun arenan, joka oli 200 x625 jalkaa laaja ja johon mahtui 150,000 ihmistä katselemaan silloisia kilpa-ajoja. Myöhemmin Titus laajensi sitä niin, että siihen mahtui 250,000 henkeä ja neljännellä vuosisadalla laajennettiin sitä edelleen, että katsojia mahtui siihen 385,000.

Ebert—Branting—Lian. Kolme kapitalistien asiamiestä työväenliikkeessä on kuolema korjannut. Saksan monarkistisen "tasavallan" presidentti kuoli ennenkuin ennätti saada potkut herroiltaan tai joutui proletaarisen vallankumousoikeuden eteen. "Rote Fahne" sanoo, että kun Scheidemann oli pelkkä suupaltti ja Noske vain kömpelö nyrkki, oli Ebert vastakumouksellinen tahto. Hän oli ahdas, vailla periaatteita, ja päämäärää, mutta oli hänellä sovittamiskyky, lujat kyynärpäät, hermot ja törkeys. Amm. byrokratian avulla pääsi hän puolueen johtoon ja teki sen virkakoneiston välikappaleekseen. Valjasti puolueen imperialistien sotavaunujen eteen. Saksan s. d. luuli edes joskus olevansa kumouksellinen, Ebert ei koskaan. 1918 "asettui hän vallankumouksen johtoon" pettääkseen sen, kuten sodan aikana oli asettunut sotatarvelakon johtoon sen kavaltaaksen. Kylmästi teurastutti hän tuhansia ja pelasti kuulumattoman turmeluksen syömän järjestelmän luovuttaen sen ulkolaisten kapitalistien rosvottavaksi. Nyt on maa taantumuksen kynsissä ja puolueensa haiseva raato.

Kuninkaallisten hautaan saattama Ruotsin pääministeri Branting oli kaikkea mitä Ebertkin, mutta vain verhottuna eheämpään siveysvaippaan, mikä tekee hänen muistonsa työväelle paljoa vaarallisemmaksi. Hän ei ollut sosialisti, vaan liberaali, porvariston solu työväenliikkeen johdossa.

Periaatteettomana silmänkääntäjänä onnistui keinottelemaan noin 40 vuotta ja kuoli juuri kun Ruotsissakin vastakohdat kärjistyvät sovittamattomiksi.

Norjan Ammattijärjestön puheenjohtaja Lian oli edellisten tyyppiä, mutta joutui toimimaan oloissa, joissa vain kommunistia jonkun aikaa näyttelemällä voi tehdä kapitalismille palveluksia. Hänen onnistui estää Norjan työläisiä liittymästä Punaseen Amm. Internatsionaleen ja oli juuri valmis keinottelemaan heidät Amsterdamiin, kun rasvottunut sydämensä kieltäytyi enää palvelemasta. Hänelle annettuihin "tunnustuksiin" ei miltään taholta sekotu minkäänlaista kunnioitusta.

Miten Anatole France työskenteli

Anatole Francen sihteeri J. J. Brousson on mestarin kuoleman jälkeen julkaissut muistelmansa "Anatole France tohveleissa" nimisessä kirjassa, josta julkaisemme alempana olevan mielenkiintoisen osan.

— Olen kuin Renan, lausuu France sihteerilleen. — "Jeesuksen elämän" kirjoittaja pani ajatuksensa paperille miten sattui — ja lähetti painoon. Hänelle tuotiin oikovedokset — hän korjasi ensimäisen — täytyi tuoda toinen, kolmas, neljäs — viidennenkin vedoksen vaati Renan. Minulle täytyy tuoda kuusi ja usein seitsemänkin vedosta. Vaadinpa joskus kahdeksannenkin. Mitä määräätte? kysytään joka kerta — minulla on mielikuvitusta, mutta ei kärsivällisyyttä. Minulle ovat työvälineistä kallisarvoisimmat liima ja sakset. Tunnen aniharvoin innostusta. Minun kynäni ei ole lainkaan lyyrillinen. Se ei juokse koskaan täyttä laukkaa. Ryömii vain hiljakseen. En myöskään koskaan ole kokenut huumauksen tapaista innostusta työhöni. Kirjoitan samoin kuin työmies tekee työtään. Kun minulle sanotaan: "Antakaa meille, mestari, sadasta puoleentoistasataan riviin", vastaan: "Sata vaiko puolitoista? Eihän voi olla yhdentekevää edellinen ja jälkimäinen. Olen kuin koululainen, jolle annetaan läksy."

France alkaa kirjoittamisensa ensimäiselle eteensä osuneelle paperinkappaleelle voimakkailla harakan varpailla, miten kulloinkin sattuu. Täten töhritty paperiliuska menee sitten suoraan painoon.

Kirjapaino lähettää vedokset.

Oletteko koskaan olleet saapuvilla ainekirjoitusharjoituksia tarkastettaessa koulussa? Siellä opettaja tekee korjauksia oppilaiden luonnoksiin, ja typeriä piirustuksia parannellaan.

Niin myös Anatole France. Ensimäisessä oikovedoksessa hän asettaa korkomerkit paikoilleen.

Esimerkkinä korostuksesta: eräässä henkilö-ensyklopediasta hän kirjoittaa tällaisen lauseen, sanaakaan muuttamatta:

"Rouva de Terould oli rikas ja saavutti hyvän maineen."

Hän lukee lauseen, huononpuoleisesta historiikkikirjasta lainaamansa, ja tuumii naurahtaen:

— Se on imelää ja mautonta kuin pannukakku. Mutta nähkääs: me teemme tämän rouvan hiukan nykyaikaisemmaksi. Asetamme korkomerkit paikoilleen.

Ja hän irjoittaa:

"Koska rouva de Terould oli rikas, katsottiin hänellä olevan hyvän maineen."

Häntä viehätti tällainen kuvaus. Väitin häntä vastaan, lausuen, että sellainen loukkasi tätä naista: hyvä nimi on kuin rikkaus — vääristeletteköhän tosiaankin asian siten, että tämän Terouldin hyvä maine johtui hänen rikkaudestaan?

— Sen olen valmis sanomaan. Rahoilla on suuri voima, ystäväiseni. Kaikkina aikoina, samoin kuin keskiajalla, niin meidänkin päivinämme, on raha ollut korkein hyve. Ja tämän vuoksi te, minua vastaan, kovin sydämellisesti puolustatte tätä rouva Terouldia. Hän on kuitenkin jo maan tomuna, mutta minun lauseeni on pätevä.

Uudet oikovedokset, uudet muutokset. Tällä kertaa seuraa "kitkeminen" — hänen elämäkertansa kirjoittajan sanoilla: "Täytyy kitkeä rikkaruohot".

— Nuori ystäväiseni, he antavat parhaimmalle tyylille nyrjähtäneen muodon. Poistakaa puolipiste, tämä, laittomasti syntynyt merkki, sehän ei ole kerrassaan mikään, ei piste eikä pilkku. Se oli täysin sopiva kohteliaisuuksien vuosisadalla, saarnoissa ja hautapuheissa, osottamassa taukoa puhejaksossa. Missä vain voitte, lyhentäkää lauseita. Ja ainahan niitä voi lyhennellä. Kaunein lause — lyhin. Älkää epäröikö muutoksissa. Paras tapa on olla ilmaisematta lukijalle muutosta tai käännöskantaa — nopeat käänteet, mutta epäröimättä.

Neljäs vedos painosta. Ladelma on taitettu sivuiksi.

— Sanojen toistaminen.... Kirjailijalla, joka ansaitsee sen nimityksen, ei saa ilmetä toistantaa. Ensimäisen korjauksen jälkeen te tietenkin löydätte minun kirjotelmassani jonkun sanan toistettuna. Se on sopusoinnun perusmotiivin rikkomista. Varokaa pyyhkimästä sitä pois, korvatkaa se vain samanmerkityksellisellä. Miksi paljastaa itse itsensä? Jos minä käytin sanaa, joka oli jo edellä, merkitsee se sitä, että minulla on ollut pätevät syyt sellaiseen. Sen toistaminen on vain sikäli virheellistä, mikäli sanalla ei ole ehdottomasti oikeaa paikkaa. Suhtautukaa varovasti sanoihin. Järjestelkää, muutelkaa lauseita. Päästäkää sakset käytäntöön. Ah, sakset! Kuka voi ylistää tarpeeksi niiden hyötyä kirjailijalle!... Nykyaikainen kirjailija tarvitsee toisessa kädessään saksia, toisessa kynää. Ne ovat hänen aseensa, hänen vaakunansa. Minä haluaisin olla kuvattuna saksien kanssa, kuten räätäli.

Sanottuaan tämän ottaa Anatole France tukun oikovedoksia: ensimäinen luku "Jeanne d'Arcia". Tavattoman suurten vanhojen saksien avulla hän leikkaa irti jokaisen lauseen. Sakset kääntyvät sanojen lähellä. Kuten kullanneuloja leikkaa soviteltaviksi kiehkurat.

— Oi, mestari, te paloittelette alunperäisen.

— Malttakaahan! Se elvytetään uudestaan. Tämä hajotus on hyödyllistä yksinpä sielullekin. Tämä on suuri vaatimattomuuden koe. Tunnustuksen tuoksu — minulle se on hyvin kuollutta, se ei kiehu milloinkaan — ja keskustelussa, oikeammin sen kiihkoisimmissa kohdissa, syntyy kypsynein tyyli. Se on suloinen kuin karamelli. Kiillottelet hiukan lauseitasi. Loppujen lopuksi viehätyt itse työsi tulokseen. Ihastut käsikirjoituksiisi, ne aivan häikäisevät sinut. Siten järjestelemällä ja muuttelemalla erotat toden väärästä, oleellisen teennäisestä. Kylmät sakset poistavat, kuten kirurgin veitsi, sen, mikä on välttämätöntä ja jättävät terveet osat koskemattomiksi. Leikkaukset ovat tuskallisia, mutta välttämättömiä.

Toinen vaillinaisuus: ihminen kirjottaa omalla erikoisella tyylillään, mutta myöskin yleisellä, jokapäiväisellä tavalla paperilleen.

Tämän vuoksi: jos näytätte jonkun kirjailijan käsikirjoitusliuskan, sanon teille, ovatko hänen hengityselimensä hyvät vai onko hänellä hengenahdistusta, onko syväsydäminen vai ei ja miten hyvin hän osaa käyttää paperia hyödykseen. Fysiikka vie voiton hengestä, henki — sillä ei voi tehdä mitään. Kirjailija on oman tyylinsä orja. (Koulun penkiltä hän on saanut tottumuksen täyttää paperiliuskoja. Töhertää harmaita rivejä, laatii paperille loistellaita rakennuksia. Rakentavat kokonaisia vuoria inhottavasta mosaiikista. Sanon teille: Sakset! sakset! Kaatakaa niillä kumoon mielivaltaiset ja keinotekoiset rakennelmat!

Aivan kuin pasianssia pannen ottaa Anatole France jokaisen irtileikatun lauseen erikseen, yhdistää ne toisiinsa, muodostellen umpimähkään, erotellen ja liittäen toisiinsa. Kolmetoista eri kertaa hän asetteli niitä. Viimein hän huudahti:

— Voitto! Viimeiset lauseet ovat nyt jaloissa!

Viides oikovedos: epiteettinen tarkastus.

— Monet lauseistani perustuvat teonsanoihin. Minä valikoin kaikkein yksinkertaisimmat, kaikkein lapsellisimmat, mutta silti parhaimmat ilmaisukeinot. Minä sovitan huolellisesti laatusanat. Älkää paheksiko myöskään negatiivisiä epiteettejä, joita kielteisiä lisänimityksiä synnyttävät odottamattomat, äkkiarvaamattomat ja vaikeasti tajuttavat mielenliikutukset. "Puistokujat ilman kukkia" — sellainen sanonta on huono. Mutta "kukkimasta lakannut puistokuja" — se on paremmin, paljon paremmin sanottu.

Kuudetta oikovedosta tarkastellessaan ei France lisäile mitään: hän päinvastoin lyhentelee.

— Lapsukaiseni, kavahtakaa kondittorimaista koristelua, s. o. keksittyä ylenmääräistä. Se on samanlaista pöyhistelyä kuin huonosti valmistetun piirakan koristaminen kermahyytelöllä. Se on kuin ilettävän ruma kipsiköynnös, kuin yritys muovailla kaunis ullakko talopahaiselle. Taistelkaa leipurimaista koristelua vastaan! Sellainen ilmaisee kauniimpienkin sivujen lyhytaikaisuuden. Sellainen surkastunut pintapuolisuus näyttää heti ensimäiset vanhuudenrypyt kirjoituksessa. Muinaisissa "Jeanne d'Arc'in" selityksissä, jotka olivat kirjoitetut pyhimyksiä varten, huomasin minä leipurimaisen tyylin, niiden piti olla ihastuttavia: olivat kuitenkin säälittäviä tyhmyyksineen. Nyt minua oksettaa sellainen. Esimerkiksi — talon, jossa pyhimys syntyi — sanotaan joka tapauksessa olleen hänen isänsä talo — kirjoitin siitä mieliäylentävään tyyliin pyhiinvaellusretkikuvauksen. Tutkin tyystin tämän satuaiheen, mutta se oli kovin kömpelö ja tahmea, kokonaan teennäinen. Katsokaas, miten hurskaannäköisenä minä teen kävelyretkeni vihanneslavojen ja hedelmien koristamassa hiljaisessa puutarhassa. Sommittelen kukkavihkon, syön jonkun omenan; mutta, ystäväiseni! Kondiittorimaista! Antakaapa minulle sakset! Leikkelemme nämä omenat ja kukat. Nuorukainen? Harhailisin mielelläni jossain aidatussa neitseellisessä kukkaistarhassa, Nancyssä tai Reimsissä — kuten vanha arkistonhoitaja-ukko, itsenäinen ja hassahtava, lopetellen huolellista ja ahkeraa työtään hedelmäpuutarhassa, vaikkapa Lothringissa tai Champagnessa. Joskus kun elämästäni kirjoitetaan, kuulutetaan maailmalle kaikkia tienristeyksissä, että minä en ole tiennyt Maaslaakson kasvistosta kerrassaan mitään, että minä olin aasi: d'Aar'in puutarhassa ei ole ollut yhtään omenaa, vaan siellä oli päärynöitä, kirsikoita, viinimarjoja, Barresin rakentamia. Ja lopuksi muuttuu tämä dokumentti en, asiakirjoja, testamenttien ja kuittivihkojen paljous, niiden jotka minä olen hävittänyt leikkelemällä saksillani tomuksi.

Maallikon järkeilyä köyhälistön "kaunotieteellisistä" harrastuksista

On merkillepantava ilmiö, että luokkatietoinen työväestö yhä suuremmassa määrin ja selkeämmin herää tajuamaan että sen tehtäväksi ei tulevaisuus ole määrännyt ainoastaan uuden taloudellisen yhteiskuntajärjestyksen luomisen, vaan myöskin sen kautta uusille tuotantosuhteille ominaisen ja niistä kehkeytyvän sivistysmuodon, kulttuurin synnyttämisen. Tuotantojärjestelmästähän kasvaa ja kehittyy nimittäin myös sen n. s. päällysrakenne, inhimillinen ajattelu ja monimuotoinen henkinen elämä.

Jo samanaikaisesti kun työväestö valtaa luokkataistelussaan sen etenemisellä merkittäviä asemia ja saavuttaa osittaisia voittoja jo kapitalistisen järjestelmän aikana on myöskin köyhälistön hengenviljelyksillä käynnissä vilkas rakennustyö. Rytisten kaatuvat siinä porvarillisen luokkahengen ja vuosituhantisten harhakäsitysten luomukset kuin madonsyömät ja kalmanvärjiset kelohongat.

Uusi siemen kuin poltetun kasken tuhkaan kylvetään, uusia taimia liikuttavalla innolla istutetaan. Sidotaan ja pannaan niin saralla kuin toisellakin.

Äärimäisen sorron ja kurjuuden kiihottama viha riistäjäluokkaa ja sille ominaista "kulttuurimuotoa" kohtaan tekee uutisraivaajista säälimättömiä kirveenheiluttajia, kivaita kankimiehiä.

Sattuu siinä isku joskus syyttömäänkin varteen, tulee siinä toisinaan heikko ja hieveröinen luokkahenkisen luomisinnon kukkanenkin kuumin kyynelin kastetuksi. Eihän ole siis asiassa mitään ihmettelemistä ja pitkän sijaa siinä miksi työn raskaan raatajan kauneustajunta "taidekäsitys" on niin epämääräinen ja miksi hänen kirjallinen makunsa jättää niin paljon toivomisen varaa. Eihän hänellä ole ollut paremmin aikaa kuin varojakaan "esteettisiin" ongelmiin perehtyä eikä kirjallisia saavutuksia seurata. Ei säily jokapäiväisessä, tylsistyttävässä raadannassa "sielun" joustavuus eikä rasittavassa elämänhuolissa "henki" herkkänä pysy. — Vapauden kaipuu, paremman olon ikävä ja välttämättömien elintarpeiden niukkuus jopa huutava puutekin, ne ovat nostaneet työväestön ennen kaikkea käytännölliseen toimintaan, taisteluun parempien elinehtojen puolesta. Täydellisen vapautuksen ihanne täyttää valtavana luokkataistelijain mielet; kaikki, mikä on myönteistä asiallemme, liittyy siihen jollain tavoin, on tietysti mieluista; millä taas ei ole kosketuskohtia pyrkimystemme kanssa, tuntuu vastenmieliselle "porvarilliselle roskalle."

"Mikä ei ole meidän puolesta, se on meitä vastaan", on suosittu määritelmä melkeinpä parissa.

Etteikö tämä monessakin kohden pitäisi paikkaansa, en tahdo väittää, mutta löytyy sentään eräänlaisia sivistyksellisen toiminnan aloja joihin tuota määritelmää ei, ilman lähempää tarkistusta ainakaan voida sovelluttaa.

Sellaisia "aloja" ovat mielestäni esim. taide ja kirjallisuus. Yhä tiukemmaksi käy nimittäin luokkatietoisen työväen vaatimus, että kaikki, mikä taiteesta ja kirjallisuudesta on työläisen henkiselle ravinnoksi ja nautittavaksi kelpaavaa, tulee olla proletaarisen luokkahengen läpitunkemaa. Kirjallisuuden (tarkoitamme erikoisesti kaunokirjallisuutta ja runoutta) vaikutus elämänkatsomukseemme on kieltämättä niin suuri, että sen on kahlehdittava kauneuskäsityksemme. Nämä toiseikat tajuten on omistava luokka pyrkinyt kontrolleeraamaan myös "henkistä tuotantoa", sentähden onkin siihen työläisten vieroksuva ja "kriitiseeraava" suhtautuminen siihen sekä ymmärrettävää että oikeutettuakin.

Mutta edelläsanotusta seuraa myös välittömästi eräitä kysymyksiä, joiden "järkeileminen", ratkaisun etsintä on antanut aiheen tälle kyhäykselle.

Ensinnäkin: onko proletaarinen, luokkahenkinen taide ja kirjallisuus sekä laadulleen että runsaudelleen riittävä tyydyttämään sekä kypsyysvaatimuksia että lisääntyvää kysyntää, taajojen joukkojen tarvetta, sekä: tekeekö pelkkä "luokkahenkisyys" kirjallisesta eli taiteellisesta tuotteesta täysipainoisen (vaikka se onkin ansiopuoli) ynnä: löytyykö mitään "puolueetonta", luokkapyyteistä "puhdasta" kirjallisuutta ja taidetta?

Mitä ensimäiseen kysymykseen tulee, puhtaasti proletaarisen kirjallisuuden ja taiteen laadusta, voimme mainita useita maailmanmaineen saavuttaneita nimiä, nerojen, joiden suuruutta ei porvarillinen maailmakaan kykene kieltämään ja joiden tuotannossa yhtyy sekä taiteellinen kypsyys että syvä inhimillisyys, olevien olojen murhaava ja oikeudenmukainen arvostelu ehjäksi kokonaisuudeksi. Mutta löytyyhän tietysti huomattava määrä tuotteita, joiden varsinkin kirjallinen ja taiteellinen taso ei jaksa kovinkaan korkealle kohota, sillä missäpä köyhälistön "luovat kyvyt" lahjojaan ilmentää? Mitä erikoisesti maailmankatsomuksemme mukaisen hengentuotannon runsauteen tulee ei se kykene, mielestäni kysyntää tyydyttämään, onpa sen puute toisinaan hyvinkin tuntuva, laadultaan täysipainoisen ainakin.

Tästä seuraa, että paremman puutteessa tyydytään huonompaankin, kunhan se on vaan luokkahenkistä. Annetaan periksi "taiteellisiin ja kirjallisiin" ansioihin nähden, pitävätpä jotkut niitä suorastaan "porvarillisina" ominaisuuksina. Monet kertomukset esim. voivat olla raakoja, jalostamatonta tosiperäisyyttä sellaisenaan, useat runoilijat kuormittavat "runoratsunsa" suorastaan luokkataisteluteorioilla (ja tekevät siitä raskaasti lönköttävän työhevosen) ja eräiden luokkasotanäytelmien ansioista lasketaan siitä, kuinka monta "akkaa" katsomossa pyörtyi...

Etteikö luokkahenkisten tuotteiden "agitatoorinen" merkitys ole eittämätön, sitä en kiellä, mutta mitään virkistävää, kohottavaa, ja kehittävää "taidenautintoa" eivät ne kykene tarjoamaan. Onhan tietysti kyllä toisaalta hyvä sekin, että työväenluokan omat, luovat kyvyt saavat ilmaa siipiensä alle, mutta se ei estä suinkaan asettamasta heille tiukempia vaatimuksia kypsyyteen nähden kirjallisessa ja taiteellisessa mielessä. Sillä se olosuhteiden pakosta varsin hiukaksi määrältään jääpä "sielunruoka", jolla työläinen henkeänsä ravitsee, tulisi olla ainakin laadultaan parhainta saatavissa olevaa. Ei kelpaa se selitys että kyllä se "rasvanahkaiselle työmiehelle välttää".

"Mistä sitä sitten otetaan kun sitä meikäläistä hyvää on niin vähän toistaiseksi?" kysyttänee. Tässä tulemmekin nyt sitten sen kolmannen "probleemimme" kimppuun: löytyykö, onko olemassa yleensä mitään "puolueetonta" taidetta ja kirjallisuutta, jota sen paremman meikäläisen puutteessa ja ilman puutettakin voitaisiin luokkatietoiselle työläiselle suositella?

Tämän kirjoittaja on vakuutettu siitä, että sitä löytyy ja että sen olemassaolo on aivan luonnollinen asia.

Onhan ensinnäkin kaikilla luovan taiteellisen ja kirjallisen tuotannon aloilla, kokonaisia aihepiirejä ja yksityisiä aiheita joilla jo sinänsä on niin sanoaksemme puolueetoin luonne, samoinkuin löytyy "luovia kykyjäkin" jotka työskentelevät kynällään, siveltimellään ja taltallaan puhtaasti kauneusperiaatteidensa innoittamina. Löytyypä heidän joukossaan suorastaan "vallankumouksellisiakin" aloillaan: vannoutuneita poroporvarillisen ja sovinnaisen taidekäsityksen vihollisia ja uusien kirjallisen suuntien uranaukasijoita. Heidän teoksiinsa olisi vallankumouksellisella työväestöllä, tulevaisuuden kulttuurin uutisraivaajilla, paljonkin syytä tutustua.

Kävisi pitkäveteiseksi lähteä tässä yhteydessä nimeämään niitä "porvarillisuuteensa" nähden vaarattomia maailmankirjallisuuden merkkiteoksia ja kuuluisia taideluomia, joita edelläesitetyssä tarkoitetaan; jokaisellahan on tavalla tai toisella tilaisuus niihin itsekin tutustua.— (Työväennäyttämöiltähän esim. esitetään usein kuuluisia "ei-proletaaristen" kirjailijain kappaleita, jotka "luokkahengettömyydestään" huolimatta ovat saaneet ja syystäkin, suuren suosion ja tunnustuksen.)

Lopuksi hieman n. s. kansanrunoudesta ja kansanlauluista, joista kuulin eräässä tilaisuudessa sanottavan että ne sopisivat paremmin porvarillisessa nuorisoseurassa kuin järjestyneen työväen suojissa esitettäväksi." Mielestäni on kumminkin asian kanssa päinvastoin: kansanlauluthan niinkuin runotkin ovat ymmärtääkseni juuri syvien rivien, rasvanahkaisen rahvaan sielussa siinnyttä ja hengessä hedelmöitynyttä "stohvia". Millaisista risaisista savusaunoista ja raatajavanhusten ryppyisiltä huulilta ovatkaan nuo laulut kokoiltu! Millaiseltahan esim. kuulostaisi jos joku porvarilliseen nuorisoseuraan kuuulva pulleavatsainen manttaalipösö lollottaisi: voi minua poika raukkaa.... Kansanlaulujen koruton kauneus vaikuttaa erikoisen syvästi juuri kansanmiehen ja -naisen mieleen ja sieltä ne ovat lähtöisinkin. (Kenties kertomani tapaus on paikallinen luonteelleen, joten en tahdo sitä yleistää.)

Tietysti on luokkahenkinen kypsä ja täysipainoinen taide ja kirjallisuus asetettava **ensimäiselle tilalle** mutta ellei se riitä niin älköön "lisukkeen" valinnassa oltako liian suvaitsemattomia ja jyrkästi yksipuolisia ja elköön pelkkä luokkahenkisyys olko **ainoana taiteelliskirjallisena mittapuunamme** oman luokkamme kaan nousevia kykyjä arvostellessamme. Se olisi haitaksi heillekin ja heidän kauttaan laajoille työläispiireille.

"Rasvanahkainen."

MURHA SEURAUKSENA LASTEN RIIDOISTA

Detroit, Mich. — Benjamin Carter ampui sotaveterinsa Cockfieldin lasten kinastuksista johtuneen riidan takia. Molemmat olivat canadalaisia, 30 vuoden ikäisiä miehiä. He olivat syntyneet Goderichin pienessä kauppalassa, Ont. Kun sota alkoi, läksivät molemmat rintamalle, ja rauhanteon jälkeen yhdessä palasivat vanhaan kotikyläänsä. Heidän vaimonsa samoin olivat olleet kasvinkumppaneita. Neljä vuotta sitten molemmat perheet muuttivat Detroitiin, jossa miehet pääsivät työhön erääseen suureen teollisuuslaitokseen. Asuivat vieretysten olevissa taloissa.

Molemmilla perheillä oli kaksi lasta, pieniä vielä ja jotenkin yhdenikäisiä. Luonnollisesti ne päiväkaudet leikkivät yksissä, ja yhtä luonnollisesti myös riitelivät ja tämäntästä myös tappelivat keskenään. Näihin riitoihin sekaantuivat ensin äidit, kumpikin lastensa puolesta — ja vihdoin isätkin. Viimeisestä tämmöisestä lasten kahakasta johtui murha.

Cockfield oli eräänä iltana pitkänään autonsa alla pihallaan, jotakin vikaa korjaamassa, kun Carter ilmestyi aidan taakse.

"Cockfield", hän sanoi, "minä olen tätä kärsinyt sen minkä jaksankin kärsiä".

Cockfield naurahti.

"Mitä aiot tehdä sen asian suhteen?" kysyi Carter.

"En mitään", oli vastaus.

"Sepä nähdään", sanoi Carter.

Sitte hän meni asuntoonsa ja palasi hetkisen kuluttua, revolveri kädessä. Käveli auton luo, jonka alla Cockfield yhä työskenteli, ja ampui kolme laukausta yhteen menoon. Cockfield ei liikahtanutkaan. Yksi luodeista oli lävistänyt hänen sydämensä.

Carter on vangittuna ja tulee tuomittavaksi murhasta.

Niin menettivät molemmat perheet elättäjänsä — älyttömäin lasten riitelemisen takia.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta ... $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta ... $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ... $3.00 tus.
y.m., y.m
Kääreitä, Plaastaria, Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta ... 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ... 50c ja $1.00
Selkäplaastaria ... .35
Rintaplaastaria ... .50
Munuaisplaastaria ... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta ... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta ... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia ... .50
Kummiplaastaria ... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia ... .50
Nervin tippoja ... .50
Parranajosaippuoita ... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pilsöljyä ... .50
Puunöljyä ... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ... 50c ja $1.00
Prinssintippoja ... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia ... .50
Silmävettä ... .60
Silmäsalvaa ... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

Gore St. Apteekki
Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaaroja ja sigaretteja.
Lääkäri palveluksessa.
Me valmistamme je kehitämme filmejä 24 tunnin sisällä.
Suomalainen kauppa-apulainen.
H. S. Boehmer
Kemisti ja Apteekkari.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

Willamette Blvd. Sanitarium
varustettu nykyajan luontaisella terveyshoitovälineillä. Täydellinen X-ray ja laboratori tarkastus. Huom.! X-rau hoitoa syövälle, kasvannaisille ja ihotaudeille.
Dr. Peter Kokko. Dr. Anna Kokko, D. C. D. C.

EBERTIN POIKA SAI TUTA POLIISIN KAPULAA

Berliini. — Fritz Ebert, tasavallan presidentti-vainajan vanhin poika, joutui poliisin pieksettäväksi, kun uskalsi huutaa "eläköön tasavalta" Von Hindenburgin vaalimielenosotuksen lähettyvillä. Sattumalta jouduttuaan kulkemaan natsionalistien mielenosotuskokouksen ohi ja kuullessaan eläköönhuutoja sotamarski Von Hindenburgille, ei hän malttanut olla vastapainoksi huutamatta yhtä "eläköötä" tasavallallekin.

Joukko poliiseja kävi häneen käsiksi, pieksivät päähän ja muuhun ruumiiseen kapuloillaan ja sitte heittivät hänet poliisivaunuun. Poliisiasemalle ajettaessa poliisit huvikseen tämäntästä iskivät häntä kasvoihin nyrkillään ja kapuloillaan. Muutamia naisia, jotka oli vangittu yhdessä Ebertin kanssa samasta "rikoksesta", käsiteltiin yhtä kovakouraisesti.

Poliisiasemalla Ebert heti päästettiin vapaaksi, ilmaistuaan kuka hän oli. Mutta ne naiset, arvatenkin, jäivät poliisien kynsiin vielä enemmän rääkättäviksi.

Sattuipa paraiksi, että nuori herra Ebert sai käytännöllisesti tuntea, kuinka hienoille tavoille isä-vainajan noskelaispoliisi oli totutettu. Poliisit kai luulivat saaneensa käsiinsä kirotun kommunistin, jota oli oikein viran puolesta kolhittava.

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1157
354 Albert St. W. Soo, Ont.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE
Dr. A. B. WEST
Selkärankatohtori
Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. Soo, Ont.
— Phone 1306 —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

Täydellisen kurssin suorittanut
Hieroja ja Sairasvoimistelija
K. A. LEINO,
336 Albert St., Soo, Ont., Can.
Huom.! 10 vuoden kokemus sairaala- ja yksityishierojana.

SAULT STE MARIEN
Suomalainen Osuuskauppa
välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.
369 Wellington St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

HAUTAPATSAITA
Kun haluatte hauta- eli muistopatsasta, neuvotelkaa siitä kanssamme. Meillä on parhain varasto koko kaupungissa.
Lake Superior Granite & Marble Wks
W. J. McPherson Mgr.
Soo, Ont. — Phone 624.

Suomesta

Työväenjärjestöt arv... televat Ammattijär... jestön johtoa

Suomesta

...enjärjestöt arvos- ...at Ammattijär- ...estön johtoa

...mikunnan edustaja ei saa ... Oulun työläisiä Geneves- ...määräistä edustajakoko- ...uutta sihteerin vaalia vaaditaan.

..., v.k. 7 päivän illalla oli- ... työväentalolle kokoontu- ...atillisesti järjestyneet työ- ...umaan mielipiteensä am- ...stön johdon viimeaikaises- ...asta. Ensimäisenä käsi- ...ouksessa suuren toimikun- ...s lähettää edustaja kan- ...työtoimiston konferenssiin

...essa todettiin, että suu- ...unnan päätös on kahden ...n ammattijärjestön edusta- ...n päätösten vastainen. ...n hyväksyi kokous päätös- ... jossa julkituodaan se il- ...nämä kapitalistien "työ- ...y.m. samantapaiset har- ...työläisten kustannuksella. ...en mielestä tämä kan- ... porvarien "työtoimisto" ...nka tarkoituksena on työ- ...mion poissiirtäminen asi- ...esta tilasta, ja siis työ- ... kannalta katsoen kerras- ...gollinen. Siksi kokous, ...n lausuu vastalauseensa ...äluokan koplaan mukaan ...sta vastaan, hyväksyy ...sa vaaditaan: ...staja kansainliiton työtoi- ... saa edustaa Oulun am- ... järjestynyttä työväkeä

...mattijärjestön johdon on ... kutsuttava koolle yli- ... edustajakokous asiasta ...aan, sillä siten voidaan ...nko edustajain ennen te- ...s purettava, vaiko pysy- ...voimassa.

...suu toimikunnalle jyr- ...umisensa siitä, että toi- ...enemmistö on omavaltai- ...nut edustajakokouksen ...öksiä.

...ilkeen ryhtyi kokous kä- ... ammattijärjestön suuren ... toimittamaa sihteerin ...skustelussa todettiin, et- ...mikunta on hylännyt Jo- ...kkuden esiks, että hän ...inteän luokkataistelukan- ... ammatillisesti järjesty- ...en suuri enemmistö ... Täten siis ammattijär- ... haluaa kulkea eri teitä ...nemmistö. Kokous tuo- ...den yksityisten toimitsi- ...aukset, ja vaatii, ettei ...tön sisällä ole sallit- ...n luokkataistelukaista veh- ...mattijärjestö ei ole jul- ...älkävien poliitkoitsijain ...ka. Edelläesitettyihin ...n nojaten kokous laati ...sa lausutaan:

...ijärjestön suuren toi- ...menettely sihteerin valin- ...ä ankaramimin pahek- ...kä että toimitsijain har- ...inostuksen johdosta lau- ... jyrkän vastalauseensa, ...itse tälle erehdyksenä ...raukkamaisena menette-

...i kokonaan sopimattoma- ...ä toiset toimitsijat se- ...ämäntapaiseen vaaliin, ...ii sihteerin vaalin uu- ...itettavaksi.

... ammatillisesti järjesty- ...et eivät hyväksy edus- ...ettämistä Genoveen. ...at ylim. edustaja- ...kokousta.

...en ammatillisen keskus- ...okouksessa keskusteltiin ...ähettämisestä kansainli- ...ston konferenssiin. To- ...tämä "työtoimisto" toi- ...iten kansainliiton oikea ...sotkemassa työläisten ...kkia minkäänlaisia ...työväen taloudellisesti ...a. Asiain näin ollen ...o, ettei ammattijärjes- ...ään syytä lähettää edus- ...miston konferenssiin. ...okous esittää, että am- ...n olisi kutsuttava yli- ...edustajakokous ensi ti-

...kuljetustyöläisten liiton ...osasto No. 16 johto- ...pitämässään kokoukses- ...järjestön johdon toimi- ...jakokouksien päätöksien ...a lausuu sen johdosta ...sa. Samalla kokous vaa- ...ä edustajakokousta.

...nen työväki tuomitsee ...ärjestön johdon Ge- ...eve-päätöksen.

...ä pidettiin Tampereen ...a yleinen järjestyneen ...kous, jossa käsiteltiin ...järjestön johdon Ge- ...ntaa. Kokouksen, jos-

sa oli läsnä toistasataa henkeä, avasi ammatillisen keskusneuvoston puheenjohtaja Lauri Henrikson, joka valittiin myöskin kokouksen puheenjohtajaksi. Sihteerinä toimi Uuno Haatanen.

Kysymyksen ammattijärjestön johdon edustajakokouksien päätöksien rikkomisesta valitsemalla edustajan kapitalistien työtoimiston Geneven konferenssiin, alusti M. Keskinen. Keskusteluun otti osaa myöskin tifaisuuteen "sattumalta" saapunut ammattijärjestön v.t. puheenjohtaja Huttunen ja koetti hän puolustella edustajakokousten päätöksien rikkomisia sillä, että toisin menetellen muka sos.-demmien ammatillisen liikkeen hajoitustyö, ja porvariston vainotoimenpiteet olisivat saaneet parempaa vauhtia. Hänen kannattajinaan esiintyi koko tamperelainen sos.-dem. johtajasakki, yrittäen siunailla suuren toimikunnan menettelyä.

Kokous kuitenkin tuomitsi ammattijärjestön edustajakokousten vastaiset päätökset, ja hyväksyi valtavalla äänten enemmistöllä päätöslauselman, jossa vaaditaan ammattijärjestön johtoa luopumaan turmiollisesta politiikastaan.

Samanlaisia päätöksiä ovat tehneet: Suomen puuteollisuustyöväenliiton Lauritsalan osasto numero 3; Reposaaren laivantäyttäjäin ja purkaajain ammattiosasto; Vaatetyöntekijäin Helsingin osasto; Tie- ja vesirakennustyöläisten Iisalmen osasto; Kuljetustyöntekijäin Rauman osasto; Laihian ammatillisesti järjestynyt työväki; Kuljetustyöläisten liiton Yksipihlajan osasto; Tie- ja vesirakennustyöläisten Naapurivaaran osasto n:o 33; Kuljetustyöntekijäin Lahden osasto; Lahdenpohjan kuljetustyöläisten osasto n:o 45; Rakennustyöntekijäin Kuopion osasto n:o 41; Puuteollisuustyöväenliiton Pitkänlahden osasto n:o 15; Kajaanin metalliteollisuusneuvosto; ja Kuljetustyöntekijäin liiton Kuopion osasto n:o 9.

PUUKOTUKSIA

Pääsiäispyhien aikana tuotiin Helsingin kirurgiseen sairaalaan sidottavaksi seitsemän henkilöä, joita oli puukotettu eri puolilla kaupunkia. Puukotetuista pääsi kotiaan tervehtymään kuusi, jotavastoin sähkömonttööri Toimi Pipparinen jäi hoidettavaksi kirurgiseen sairaalaan. Hänen saamansa haavat eivät ole hengenvaarallisia.

Samoin tuotiin kirurgiseen sairaalaan kolme miestä, jotka kaupungin satamassa olivat joutuneet tekemisiin erään sotilaan kanssa. Sotilas, jolle miehet olivat tarjonneet puolitoppia spriitä, ei pirtusta välittänyt, vaan oli antanut jollakin teräaseella miehiä selkään näiden ryhtyessä käyttämään hänen kanssaan. Heidän saamansa verihaavat ovat lievää laatua.

SOS.DEM. PUOLUEEN RAPPEUTUMINEN

Viime huhtikuun alkupuolella julkaistiin useissa sos.-dem. lehdissä KK:n entisen johtajan Väinö Hupliin artikkeli "Tulevan puoluekokouksen tehtävä", jossa sos.-dem. puoluen rappioitila hiukkasen paljastettiin. M.m. esitettiin siinä seuraavat numerot puolueen jäsenmäärän laskusta, Kansalaissodan jälkeen on puolueen jäsenmäärä eri vuosina ollut:

1919	67,022
1920	49,830
1921	40,645
1922	32,137
1923	27,363
1924	18,000

Sos.dem. puolueen jäsenmäärä on siis viidessä vuodessa laskenut noin 50 tuhannella, ollen se nyt vain neljäs osa siitä, mitä se oli v. 1919.

Vuonna 1923, jolloin Sosialistinen työväenpuolue lakkautettiin, luultiin sos.dem. puolueen laskusuunnan pysähtyvän. Sitä toivoivat viranomaiset ja sos.dem. johtajat. Puolueen puheenjohtaja esittää Helsingin työväentalolla pitämässään puheessa varmana asiana ennusti, että työväki muka "nyt virtaamaan takaisin sos.-dem. puolueeseen. Mutta mitenkään kävi? Siten, että seuraavan kalenterivuoden aikana sos.dem. puolueen entisistäkin jäsenistä "virtasi" kolmas osa pois. Vuoden 1924 lopussa oli puolue lähes 10,000 jäsentä pienempi kuin saman vuoden alussa. Sosialistisen Työväenpuolueen lakkautuksesta hyötyi sos.-dem. puolue vain muutamia yksityisiä luopioita (malliin Huttunen—Hellman), mutta menetti saman verran tuhansissa työläisjäseniään, jotka eivät voineet sulattaa puolueensa myötämielistä suhtautumista sosialistivainoihin.

SUOJELIJAT HARJOITTELEVAT

Huhtik. 6 p:vää vasten yöllä syntyi Suojärven pitäjän Vegarukseen kylässä Pulp Woodin kahden työnjohtajan välillä riita ja loputta Laukkanen paljasti aseensa sekä ampui Ivanoffin. Haavoitettua lähdettiin viemään lääkärille Suojärven Kaipaaseen, mutta kuoli hän matkalla.

Ammuttu Ivanoff oli kotoisin Raudusta ja ampuja Laukkanen Pyhäjärven (V.l.) Pyhäkylästä. Ivanoff oli aivan selvä murhatyön alkana, mutta Laukkanen päihdyksissä. Laukkanen lienee pidätetty.

Viime huhtik. 4 p:n illalla meni Laukaassa Lievestuoren Saarilammilla asuva Keski-Suomen Metsä o.y:n työnjohtaja Lauri Mäkelä metsään muka närhejä ampumaan. Metsästä kuului kolme perättäistä laukausta ja mentäessä paikalle tavattiin Mäkelä verissään taskuaseensa haavoittamana, väittäen M. aseen tapaturmaisesti lauenneen, jolloin kaksi panosta osui hänen rintaansa.

Kuulat ovat menneet läpi keuhkojen, toinen hyvin läheltä sydäntä. M. on sairaalassa hoidettavana.

POLIISILAITOS-SKANDAALIT TAMPEREELLA

Tampereelaiset lehdet kertovat varmalta taholta kuulleensa, että Tampereen poliisilaitoksen siveysosaston naispoliisen päällikkö Ida Seilanen olisi usein esiintynyt virantoimituksessa päihtyneenä, mainiten samalla, että sanottu henkilö on jo kauemman aikaa ollut poliisin palveluksessa.

Tampereen poliisimestari Luukanen on ilmoittanut asian johdosta olevan parhaillaan kuulustelujen käynnissä. Eräät jo kuulustelluista todistajista ovat todenneet Seilasen olleen virantoimituksessa "sellaisella mukavalla päällä" — kuten poliisimestarin sanat kuuluivat. Syytetty kuitenkin kieltää kivenkovaan olleensa päissään ja väittää olleensa sairaana. Jutun yhteydessä, kuten poliisimestari L. edelleen on ilmoittanut, tullaan kuulustelemaan koko siveysosaston henkilökuntaa ja mainitun todistajia, minkä jälkeen vasta voidaan lopullisesti ratkaista, onko tehdyssä syytöksessä perää.

MÄKELININ MUISTON HÄPÄISIJÄT TUOMITAAN

Kuten julkisuudessa on näkynyt, on muuan sos.-dem. "puhuja" törkeällä tavalla häpäissyt Yrjö Mäkelin-vainajan muistoa. Tämä asia oli Karihaaran työväen yleisessä kokouksessa käsiteltävänä ja lausui kokous sen johdosta seuraavaa:

Pohjolan työväki kunnioittaa esitaistelijansa muistoa ja on tietoinen siitä, että Yrjö Esaias Mäkelin oli rehellinen työväen oikeuksien puolesta taistelija, kestäen miehekkäästi kaikki vastustajainsa hyökkäykset aina kuolemaansa saakka. Hänen nimeänsä edes lausumaan eivät ole kelvolliset sos.-dem. herrat, jotka työväenjohtajanimeänsä kylttinään käyttäen, kapitalistien palkarenkeinä koettavat johtaa työläisiä harhaan sillä tieltä, jota Mäkelin taistelijana kulki. Jokainen työläinen voi hicmankin ajatellen todeta sosialidemokraatit pettureiksi. Kun nämä häpäisevät työväestön kunnioittaman vainajan muistoa, koettavat he samalla häpäistä työväenluokkaa.

Siksi kokous tuomitseekin mitä ankarimmin erään julkisuuteen tulleen sos.-dem. piirisihteerin menettelyn ja katsoo, että parjauksillaan on tämä henkilö yhä uudestaan todistanut, että kaikki porvarit vihaavat, sitä vihaavat myöskin sosialidemokraatit, ja että heillä ei ole muuta vihollista kuin luokkatietoinen työväki, jota vastaan he ala-arvoisin keinoinkin taistelevat.

Laitakarin työläiset myöskin tuomitsevat vainajan muiston häpäisijät.

Suomen puuteollisuustyöväen liiton Laitakarin osasto keskusteli kokouksessaan v.k. 5 pnä Mäkelin-vainajan muiston häpäisemisyrityksestä. Kokous lausui kunnioittavansa Yrjö Mäkelinin-muistoa, mutta se tulee osoittamaan syvintä halveksumistaan niitä moraalittomia sos.-dem. lurjuksia kohtaan, jotka yrittävät sitä häväistä.

PASSIPAKKO POHJOLASSA

V.k. 1 pnä matkustivat Tammisaaren pakkotyölaitoksilta vapautuneet työläiset Kalle Kontio ja Antti Ventelä kotipaikkakunnalleen Sodankylään. Heillä oli kummallakin pakkotyölaitoksien johtajan antamat ja leimaamat todistukset, jotka nimenomaan edellyttivät heidät matkustamaan kotipaikalleen. Rovaniemen junan saavuttua Hirvaan pysäkille ja passintarkastajain noustua siihen, huomasi kuitenkin "tarkastaja", joku pojan nulkki, että Kalle Kontion passi ei muka olisikaan laillisessa kunnossa. Hän pidätti Kontion ja junan saavuttua Rovaniemelle, vei hänet poliisilaitokselle, jossa työnnettiin putkaan. Siellä sai Kontio virua seuraavaan päivään kello 11 saakka ilman ruokaa ja juomaa. Ja ken tietää, kuinka kauan hän olisi saanutkaan siellä virua, ellei jotkut syrjäiset henkilöt olisi puuttuneet asiaan, ilmoittamalla nimismiehelle Kontion pidättämisestä. Nimismiehen toimesta Kontio sitten vapautettiin ja sai hän oikeuden jatkaa matkaansa Sodankylään.

LAILLISUUDEN PUOLUSTAJAT

Terijoella sijaitsevassa ohranalaitoksessa toimivat ohranat olivat m. m. äskettäin Viipurin hovioikeudessa esillä oleessa "valtiopetosjutussa" todistajina. Minkälaisia miehiä nämä ohranat oikeastaan ovat, sitä kuvaa allaolevakin pikku "näytelmä", jossa esiintyi eräs näistä laillisuuden puolustajista. "Kansan Työn" mukaan on tapauksen kulku seuraava:

Terijoella oli torstaina maalisk. 26 p. iltapäivällä nähty etsivän keskuspoliisin (ohranan) Terijoen osaston palveluksessa olevan Hintzellnimisen miehen reuhaavan juovuspäissään yleisellä paikalla Ison viertotien ja Antrean katujen kulmauksessa. Tapaus herätti suurta huomiota ja paikalle kertyi yleisöä, jonka taholta lopulta kehotettiin passipoliisia korjaamaan miekkonen taltteensa, ennenkuin hän ennättää tehdä suurempia tuhoja. Näistä kehotuksista huolimatta ei passipoliisi ryhtynyt kuitenkaan minkäänlaisiin toimenpiteisiin miehen pidättämiseksi, vaan sai tämä rauhassa jatkaa mellasteluaan.

Kun tällaiset saavat oikeutta puolustaa, ihmekö sitten, että "valtiopetosjuttuja" tuhkatiheään syntyy. Voi yhteiskuntaa, jolla on näin kurjat puolustajat!

VIIPURIN KAUPUNGIN HÄTÄAPUTYÖT

Viipurin kaupungin hätäaputyömaalla sattui keskiviikkona huhtik. 7 pnä onnettomuus. Kivivaunusta putosi kivi sementtiputkien päälle, joista kaksi särkyi. Onnettomuus ei millään tavalla ollut työläisten syy, mutta siitä huolimatta ilmoitti työmaan mestari Häkkinen, että työläisten oli sanottu vahinko korvattava, ja vähennäisin hän tilistä pois korvaussumman 100 markkaa. Mutta kun syy, kuten sanottu, ei ollut työläisten, koska radan kunnossa pito ei kuulunut urakkasakille, jolle vahinko oli sattunut, vaan erikoiselle kaupungin palkkaamalle miehelle, eivät työläiset voineet tyytyä mielivaltaiseen palkkojensa pidätykseen, vaan kääntyivät ammattitarkastajan puoleen, saadakseen oikeutta. Ammattientarkastaja tutki asian ja tuomitsi työnjohtajan menettelyn laittomaksi, joten rakennuskonttorin oli maksettava pidätetty "vahingonkorvaus" työläisille takaisin.

Mutta tähän ei "hätäavun" antajien raukkamaisuus päättynyt, sillä jo kun työläiset tiedustelivat, saisivatko he mennä töitä jatkamaan, ilmoitettiin heille, että oli järjestetty jo uudet miehet tilalle. Samalla ilmoitettiin, että mainitulla työmaalla otetaan tästä lähtien käytäntöön uusi menetelmä, jonka mukaan työläisen on korvattava, jos joku vahinko tai työkalun särkyminen tapahtuu.

Niin siis hätäaputyömaalla alettaan kenkkuilemaan, jos työläiset rupeavat vaatimaan lain heille myöntämää turvaa. Onko tämä lainmukaista? Oikeudesta ei kannata puhuakaan, sillä kun oval kysymyksessä kapitalistien, nuvuttamat työläiset.

Muuten on sanottulla työmaalla oikea hätäapu-pakko-työmainen komento. Työtä teetetään urakalla, ja annetaan niin alhainen maksu, että työläisten on melkein mahdoton sillä henkensä elättää. Mutta tietysti hätään joutuneiden työläisten täytyy tyytyä, sillä eihän ole muuta mahdollisuutta.

RAATAJAN KOHTALO

Pitkänperjantain vastaisena yönä päätti työmies Lauri Tuovinen Kemijärven Isonkylän Puikkolassa päiväänsä hirttäytymällä.

Syynä itsemurhaan pidetään sitä, että talon isäntä, jolla hän oli työssä, oli edellisenä iltana sanonut häntä työstä irti. Edessä oleva ahdas taloudellinen elämä sai raatajan tekemään tähän äärimmäisen epätoivoiseen tekoon.

Kapitalistinen järjestelmä lienee saavutuksiinsa tyytyväinen. Saavutuksiä kuolemaan.

VAASAN OHRANA TOIMESSA

Äskettäin vangitsivat Vaasan ohranalaitoksen miehet nuorukaisen Eino Harjulan tämän ollessa työpaikassaan, Työväen Osuusliikkeen myymälässä, Kauppapuistikko 40.

Mistä pidättäminen johtuu, sitä ei ole ilmoitettu.

VERITYÖ METSÄPIRTISSÄ

Pääsiäissunnuntai-iltana tapahtui Metsäpirtissä, Joentaan kylässä, raaka verityö. Kun joukko paikkakunnan nuorisoa oli aikaansa kuluttamassa ulkona lähellä Simo Torikan taloa, saapuivat heidän luokseen rajavartijat Manu Paksu ja Myöhänen alkaen haastaa riitaa. Sananvaihtoa rajavartijoiden ja nuorison välillä jatkui siihen saakka, kunnes rajavartija Paksu tempasi ampuma-aseen ja ampui sillä seurauksella, että sama kuula puhkasi Myöhäsen vasemman keuhkon sekä tunkeutui vielä E. Haapasaaren ohimoon.

Lääkärin lausuman mukaan uhrien tila on toivoton.

Viranomaiset ovat asian johdosta kuulustelleet eräitä henkilöitä, mutta siitä huolimatta verityön tekijä, joka on ennestäänkin tunnettu paukkusankari, käy vielä vapaana. — Kuuluneevatkohan rajavartijain velvollisuuksiin tällaiset verityöt!

SOS.- DEMIT ANASTANEET KÄKISALMEN TYÖVÄENYHDISTYKSEN

Sunnuntaina v.k. 12 pnä päättivät Käkisalmen työväenyhdistyksen sosialidemokraattiset jäsenet pienellä äänten enemmistöllä, että mainittu yhdistys liittyy sosialidemokraattiseen puolueeseen.

Käkisalmen työväenyhdistys oli taloudellinen yhdistys, johon kuului eri mielipiteitä omaavia työläisiä. Nyt sen sos.-demit, tunnetulla häikäilemättömyydellään valtasivat työläisten keskuudessa maineensa menettäneen puolueensa alaiseksi. Käkisalmen työväki on jälleen ilman yhdistystä.

EVERSTI L. MALMBERG SOTAVÄEN PÄÄLLIKÖKSI

Huhtik. 16 pnä annetulla tasavallan presidentin sotilaskäskyllä on tykistön tarkastaja, kenraalimajuri V. P. Nenonen pyynnöstä vapautettu väliaikaisesti hoitamastaan sotaväen päällikön toimesta ja suojeluskuntain ylipäällikkö, jääkärieversti L. Malmberg määrätty sotaväen päällikön toimen väliaikaiseksi hoitajaksi.

•

Sotaväen päällikön vaihdos on tietenkin ollut yksi maalaisliittolaisten politiikkojen ehto nykyiseen hallitukseen astumiselle ja on tämä vaatimus nyttemmin siis täytetty. Eversti Malmbergin nimittäminen kenraali Nenosen sijaan on myöskin todistus siitä, että jääkärien oppositioni on nyt lopultakin saanut aikaan "suunnan muutoksen" armeijan johdossa. Työväen näkökannalta on muuten tietenkin samantekevää, minkä koulun, saksalaisen tai venäläisenkö sotalaitoksen johtava upseeristo on käynyt, sillä työväellä ei ole mitään syytä sekaantua herrain perheriitoihin. Korkeintaan voimme tämän yhteydessä merkitä, että saksalainen metoodi on tällä kertaa armeijan johdossa voittanut.

SUOJELIJA "VIRANTOIMITUKSESSA"

Pitkäperjantai-aattoiltana riitaantuivat Kokkolassa Isollakadulla suojeluskuntalainen A. Prepula ja kultasepäntyöntekijä V. Lasander. Riita päättyi sillä seurauksella, että Prepula ampui Lasanderia vatsaan. L. vietiin autolla Pietarsaaren sairaalaan.

Tapauksen sattuessa olivat kumpikin miehistä juovuksissa.

RIIHIMÄEN POLIISISKANDAALI

Riihimäen poliisilaitoksella on todettu tapahtuneen useita pahoinpitelyjä. Pidätettyjä on lyöty ja kolhittu raakamaisella tavalla. Asiasta on tehty sisäministeriöön kantelu, ja pari Riihimäen poliisia on pumpsattu pois virastaan. Sitävastoin apulaisnimismies Eerikäinen, jonka osanotolla ihmisrääkkäystä on harjoitettu, istuu vielä paikallaan.

Aikaisemmin paljastetut pieksännät ja pamputukset ovat kohdistuneet pääasiassa herrasluokkaan kuuluviin rikollisiin. Mutta nyt kertovat lehdet tapahtuneista työläisrääkkäyksistä. Julkaisemme tässä kantelukirjelmään liitetyistä valaehtoisista todistuksista osia. Niistä kuvastuu parhaiten se inkvisitio, jonka alaisiksi useat poliisin uhrit ovat joutuneet.

Yrjö Lana, sahatyömies Riihimäeltä, todistaa seuraavaa:

"Täten saan valaehtoisesti todistaa seuraavaa: Kun viime kesänä perheriidan johdosta Riihimäen poliisilaitoksella palvelevat poliisikonstaapelit Järvinen ja Anshelm Vähätalo kutsuttuina saapuivat työmies Väinö Oksasen kotiin, taloon Jarrumiehenkadun n:o 4 Riihimäellä, katselimme ikkunasta, miten Vähätalo löi Oksasta kumpipampulla selkään. Kun Oksanen huusi apua, sanoen: "Lana ja Nieminen, tulkaa auttamaan, ne tappaa minut!", menin sisään, sanoen: "Ei saa täällä hakata lasten aikana". Tällöin Vähätalo pani pampun pois, otti brovningin esille, lykäten minua sen piipulla rintaan ja käskien ulos. Vähätalo veti nyt Oksasen mukanaan ulos, jonne tultua hän rähäkän aikana kerääntyneelle yleisölle huusi: "Tie auki taikka se paukahtaa!", vieden Oksasen mukanaan.

Työmies Juho Rannan todistus: "Täten todistan minä allekirjoittanut valehtoisesti, että syyskesällä 1922, kun minua kuulusteltiin Riihimäen poliisilaitoksella poliisikonstaapeli Verner Huhtamäen kieltolakirikkomusta koskevan ilmiannon johdosta, löi mainittu Huhtamäki minua äkkiarvaamatta takaapäin päähän sillä seurauksella, että oikea silmäni oli siihen sattuneen iskun johdosta useita päiviä siteessä, ja sain olla sen takia lääkärin hoidettavana. Huhtamäki löi minua siitä syystä, että ilmoitin lainanneeni hänelle kerran limonaadipullollisen spriitä ja että hän on tuonut minulle saman määrän spriitä takaisin. Samoin todistan valaehtoisesti, että syksyllä 1923, ollessani eräässä kahvilassa Riihimäen kauppalassa, saapui sinne Riihimäen poliisilaitoksen palveluksessa oleva poliisikonstaapeli Anshelm Vähätalo, joka ilman minkäänlaista aihetta vei minut Riihimäen poliisilaitokselle ja löi minua siellä kasvoihin apulaisnimismies Toivo Eerikäisen läsnäollessa. Poliisilaitoksesta laskettiin minut tosin heti vapaalle jalalle, kun en ollut mitään rikollista tehnyt, eikä myöskään minkäänlaista syytettä minua vastaan nostettu. Lisäksi todistan, että elokuun 16 päivänä 1924 edellämainittu poliisikonstaapeli Vähätalo löi minua Riihimäen poliisilaitoksella eräällä lyömäaseella sillä seurauksella, että olin useita viikkoja mustelmissa. Tämän kaiken todistan valallisella vakuutuksella."

Todistuksia on enemmänkin, mutta lienee turha niitä julkaista. Ylläolevista jo näkee, millaiseksi mätäpaiseeksi puheenaoleva poliisilaitos on muodostunut.

Perinpohjaista poliisilaitoksen puhdistusta raakamaisista inkvisiittoreista tuskin uskaltanee odottaa, sillä vallanpitäjiemme huomiohan on kokonaan kiinnitetty Neuvosto-Venäjään ja sen poliisilaitosta koskeviin parjausjuttuihin, eikä niinollen ehditä omia mätäpaiseita parantelemaan.

TEHKÄÄ NYT SUOMI-MATKANNE

RUOTSIN—AMERIKAN LINJA

Halifaxista Suomeen (Göteborgin kautta) 8—9 vuorokaudessa.

TURISTIMATKAT

HALVAT

KOLMANNESSA LUOKASSA

Suomeen ja takaisin Canadaan maksavat nyt edestakaisin yhteensä vain 186 dollaria, siis

Vain 93 Dollaria

yhtä ylikulkua kohti

Toisessa luokassa maksaa kumpikin matka $166 ja cabin luokassa $170.

Matka alkaa ja päättyy linjan omilla laivoilla. Ei mitään tulli- tai passitarkastuksia eikä mitään muita viivytyksiä Ruotsissa.

Tilatkaa hyttipaikat nyt.

HALIFAXISTA
S.S. Stockholm maanant. hutik.27
NEW YORKISTA
Drottningholm, lauant. toukok. 9
Stockholm, torstaina toukok. 28
Drottningholm, tiist. kesäk. 9
Stockholm, tiistaina kesäk. 30
Drottningholm, torst. heinäk. 9
Stockholm, lauantaina elokuun 1
Drottningholm, torst. elokuun 20

Tarkempia tietoja, neuvoja ja piletit saadaan lähimmältä paikallisasiamieheltä tai osotteella

SWEDISH AMERICAN LINE

518 St. Catherine Street, West, Montreal, Que.
470 Main St., Winnipeg, Man.
71 Upper St., Halifax, N.S. 73 Monroe St., Detroit, Mich. 6th floor.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.
ERICK J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT SUDBURYSSA VALMISTAA

Suomalainen Virvoitusjuomaliike

"HOWDY" uusi juoma.

SAKLETTIA, KÄNTIÄ ja WESTON PISKETTIÄ aina varastossa.

STAR BOTTLING WORKS

P. O. Box 1028 —— Sudbury, Ont. —— Phone 948

Vanha, tunnettu ERKKILÄN LIIKE

Omistajat: ERKKILÄ & MILTON
130 Cumberland Street S., Port Arthur, Ontario.
(Bay kadun kulmauksessa)

—— Suosittelee ——

MIESTEN JA POIKASTEN VAATETUSTAVARAKAUPPAA
joka on hiljan avattu aivan uusine tavaroineen ja ehdottomasti helpoimmilla hinnoilla, tavaran laatuun nähden paikkakunnalla. Yksi ja sama hinta kaikille. —Ja.—
CANADIAN NORTHERN HOTELLIA
rauhallisine ja puhtaine huoneineen.
— sekä —
KAHVILA-, VIRVOKE- JA TUPAKKAMYYMÄLÄÄ.

Kaikki sen jo tietävät

että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.

—— Phone 2003 North. ——

International Bottling Works
157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Ruokatavarakauppa

Halvin paikka ostaa kaikki ruokatarpeet.

Linjoille lähetetään myös huolellisesti ja nopeasti suoritetaan tilaukset.

INTERNATIONAL GROCERY
Omistajat: E. Seppälä ja E. Kotanen.
292 Bay St. — Puhelin 305 N. PORT ARTHUR, Ont.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury —— Ontario.

T:ri H. Quackenbush
Hammaslääkäri
107 Cuthbertson Blk.
FORT WILLIAM, ONTARIO
Auki iltasin sopimuksella
— Phone S. 2334 —

Liha- ja Ruokatavarakauppa
71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 824.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Teen kaikkea suutarin ammattiin kuuluvaa työtä. 21 Durham St.— P. O. Box 778. Sudbury. Telephone 1892. E. HILLMAN.

Tieteellinen kädestälukija täällä koko viikon. Antakaa lukea kätenne. King Edward Hotel, huone 10. Tunnit 10 a.p.—9 i.p. Hinta $1.00.

COPPER CLIFF, ONT.

Copper Cliffissä suljetaan liikehuoneet touko-, kesä-, heinä-, elo- ja syyskuun aikana joka torstai kello 12.30 päivällä.

Huomatkaa! Ehdottomasti parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.
Werner Koivula.
Phone 276 L. Box 113.

PORT ARTHUR, ONT.

Aarnion lihakauppa 319 Bay St. saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur.

Myytävänä kevyet yhden hevosen kärryt sekä valjaat halvalla heti. John Aveline, 37 Regina Ave., Jumbo Gardens, Ont.

Annan hierontaa kotona ja kodeissa. H. Salo, 140 So. Algoma St. Puhelin 866 N. Port Arthur.

Närväsen uusi sauna auki joka arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

Annan hierontaa kotonani, 85 Centre St., Port Arthur, Ont. Tilda Koivula.

Suomessa tutkinnon suorittanut hieroja. Annan hierontaa kotona ja käyn kodeissa. Mrs. Wm. Ranta, 142 Banning St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

Räätäliliikkeeni sijaitsee 631 Simpson St. (vastapäätä poikataloa). Suuri varasto kankaita ja työ taataan. Simpson Taylor. Puhelin 1185 S. Matti Maine.

Parhaan ja maukkaan ruuan saatte syödä Edla Heinosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont.

Annan hierontaa. Hilja Lötjönen 318 Ogden Ave., Fort William, Ont. — Puhelin 3112 S.

TIMMINS, ONT.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 53—4th Ave., Timmins.

Teen parturintyötä pallouumassa, 46—4th Ave., J. Oksanen.

Parturiliikkeeni sijaitsee Vikin haussissa. Ruumia myös saatavana samassa paikassa. 43—4th Ave. Jalmar Korri, Timmins, Ont.

SOO, ONT.

Hinsperger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

TORONTO, ONT.

Hieroja ja kätilö Ida Rantala, ottaa vastaan potilaita 273 Richmond St. W., Toronto, Ont., P. Adelaide 3330.

SOUTH PORCUPINE, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee Alex Grentsin talossa Bruce Ave. Majestic teatterin takana. Teen pukuja päivän halvimmilla hinnoilla. Käykää katsomassa mallitilkkujani ja tiedustelemassa hintoja. Sopivaisuus taataan. Korjaus- ja silitystyötä tehdään. J. A. Pirnes,
South Porcupine, Ont.

NORTH CAFESSA

17 Lisgar St., saa mojakkaa ja aterioita suomalaiseen malliin. Hyvää kahvia ja leivoksia. Hilja Pulkki. Phone 1398. — P. O. Box 1369.
Huom.! Pallonpelaajille työtä samassa paikassa.

SUURTA — KAUNISTA

Operetti KOSIJAT

— esitetään —

K. P. S. J. Timminsin osaston talolla

Sunnuntaina, t. k. 10 päivänä

Alkaen tavalliseen aikaan

Kosijat on yksi mahtavimpia laulunäytelmiä mitä Canadassa on suomenkielellä milloinkaan esitetty.

— Tutustukaa paikallisiin ilmoituksiin —

KONSERTTI

K. P. S. J. Creighton osaston talolla ensi sunnuntaina t. k. 10 p.

SUDBURYN OSASTON

soittokunnan, lauluseuran sekä orkesterin toimesta

OHJELMAA on paljon ja valikoitua. Rusetteja myydään ovella 50 senttiä kappale.

— Alkaa kello 8 illalla —

K. P. S. J. Toronton osaston sekakuoron

KEVÄT KONSERTTI

Toukokuun 9 p. 1925 Suomalaisen Seuran huoneustolla 957 Broadview Ave.

ALKAEN KELLO 8 ILLALLA

— OHJELMA —

ALKUSOITTOA .... Osaston orkesteri Huminalta
TERVEHDYSSANAT .... V. Säilä
RUNO .... J. Latva
LAULUA .... Sekakuorolta
VIULUSOOLO .... Vili Säilä

— Väliaika —

SOITTOA .... Huminalta
Soololaulua .... Aili Jokela
HAVAIJAN SOITTOA ....Karin Kuosmanen ja Kulmalan veljekset
LAULUA .... Mieskvartetti
RUNO .... Rauha Granholm
LAULUA .... Sekakuoro

KUVAELMA. — LOPUKSI TANSSIA

Sisäänpääsy 50c. Etukäteen ostettuna 45c; saatavana kuoron jäseniltä ja talon vahtimestarilta. Tervetuloa joukolla!
LAULUKUORO.

LONG LAKELAISET HUOMATKAA!

Creighton osaston näytelmäseura vierailee Long Laken osaston haalilla

ensi sunnuntaina t. k. 10 päivänä kello 8 illalla

— esittäen —

Murtuneita

Murhenäytelmä 4:ssä näyt. Kirj. Kaarlo Halme

Sisäänpääsy 50 senttiä. — Lopuksi tanssia. — Tervetuloa!

Avioeroilmotus

Olemme yksimielisesti päättäneet että meidän yhteiselämämme on virallisesti purettu senjälkeen kun tämä ilmotus on ollut Vapaudessa. Lastemme huoltamisesta olemme sopineet keskenämme ja toistemme elämästä emme tästä lähtien ole minkäänlaisessa vastuunalaisuudessa.

Aino Ellmen.
Timmins, Ont.

Henry Ellmen.
Sudbury, Ont.

Isonnuttakaa valokuvanne

Tarkastakaa pienet filminne, joista useat ovat erittäin hyvin onnistuneita Lähettäkää ne suurennettavaksi. 8x10 t. kokoinen suurennus maksaa ainoastaan $1.00 postikuluineen.

A. NIEMI, Valokuvaaja

P. O. Box 2034. — SUDBURY, ONT.

HALIFAXISTA GÖÖTERBORIIN 7 VUOROKAUDESSA 7 TUNNISSA

Ruotsin-Amerikan linjan "Drottningholm" on rikkonut kaikki entiset nopeusennätyksensä Amerikan mantereen ja Gööteporin välillä. Laiva läksi New Yorkista huhtik. 4 pnä ja saapui Halifaxiin 6 päivänä ja Gööteporiin 13 päivänä, suorittaen matkan 7 vuorokaudessa ja 7 tunnissa. New Yorkin ja Göteporin välinen matka kesti 8 v. 22 t., joka on ennen kuulumattoman nopea saavutus tuolla matkalla.

Sudbury-ympäristö

Vierailuretken tekee Sudburyn osaston musikaaliset voimat Creighton osaston talolle ensi sunnuntaina. Varustautukaa creightolaiset kuulemaan musiikkia nyt on siihen hyvä tilaisuus. Ville laulelee vielä pesuksi metkoja kupletteja. Rusetteja myydään 50 senttiä kappale. Konsertti alkaa kello 8 illalla.

Huonon ajan tanssit torstaina tavalliseen aikaan. Pääsy 25.

Seitsemän veljestä näytelmästä harjoitukset keskiviikkona sekä perjantaina kello 8.

Laulajat ja soittajat. Torstaina kokoonnutaan kello puoli 7 illalla haalille, josta lähdetään Garsoniin. Kaikki paikoille oikealla ajalla.

Nova Scotian lakkolaisten avustamiseksi tullaan Sudburyssa Liberty-haalilla viettämään illatsu ensi lauantaina, kuten jo viime numerossa mainittiin. Iltamakomitea päätti tästä illasta muodostaa sellaisen hetken, että kaikki voivat tulla sinne, nuoret ja vanhat ja että kaikki voisivat samalla olla tyytyväisiä näkemäänsä ja kuulemaansa ohjelmaan. Samalla kertaa kun ohjelma tulee olemaan huvittavaa ja arvokasta, on tämä iltama tavallaan uutuus täällä Sudburyssa, sillä tällä tavalla ei ole täällä koskaan ennen ohjelmaa järjestetty illatsuihin kuin nyt tulee olemaan. Iltaman nimenä tulee olemaan **karnevaalitanssit.** Mutta vaikka nimeen sisältyy ainoastaan tanssit, niin ei ole pelkoa siitä, etteikö tähän illanviettoon tulisi sisältymään paljon, paljon arvokkastakin.

Saapukaa läheltä ja kaukaa tähän tilaisuuteen, puolueisiin katsomatta, sillä asia, jonka hyväksi tulot luovutetaan on työväenluokan yhteinen asia.

Iltamakomitean puolesta: K. G. A.

Suomalaisten ilkivaltaisuutta. Kun Kelly Lakelta kotoisin oleva englanninkielinen farmari Robertson oli kotiinsa paluussa viime lauantai-iltana, tuli Long Lakelle johtavalla tiellä häntä vastaan kaksi miestä, jotka jotakin karkeaa kieltä puhuen alkoivat häntä lähestyä. Miesten puhetta ei R. ymmärtänyt, vaan karkeista ärristä, joita puhujat käyttivät tiesi heidän olevan suomalaisia. Miehet eivät myös ymmärtäneet Robertsonia laisinkaan. Kun Robertson, kysyi mitä miehet oikeastaan tahtoivat, rahaa vai mitä, alkoivat he laskemaan suustaan mitä hävyttömämpiä lauseita vaan tiesisivät ja osasivat sellaisella murteella, että korvia karmi. Samalla alkoivat ilkimykset mukiloimaan tuota 80-vuotiasta ukkoa, joka ei voinut muuta tehdä, kuin ottaa vastaan sen mitä annettiin. Miehet olivat olleet jonkun verran väkijuomain liikuttamia, mutta kuitenkin tiesivät hyvin mitä tekivät.

Olisi suotavaa, että tuonkin ilkityön tekijät menisivät koiratorpan asemasta haalille lueskelemaan ja oppimaan jotakin parempaa, että osaisivat esiintyä metsäteillä kulkeissaankin paremmin kuin yllämainitulla kerralla, ja antaisivat vanhuksien kulkea rauhassa, sillä kaikille kulkeville olisi suotava yleinen rauha. — E. V.

Sudburyn väkiluku on kaupungin veronkantajan, A. L. Mironin antaman tiedotuksen mukaan nykyään 9,507. Vuosi sitten oli väkiluku 9,565, joten Sudburyn väkiluku on viime vuoden kuluessa vähentynyt 58 henkilöllä.

Viimeisen kuuden vuoden aikana on Sudburyn väkiluku ollut seuraavanlainen:

1920	8,699
1921	9,098
1922	9,072
1923	8,498
1924	9,565
1925	9,507

Rakennuslupia annettiin viime huhtikuun aikana Sudburyssa yhteensä 39. Niistä oli 30 uusien rakennusten rakentamiseen, joiden kustannusarvio nousee 77,850 dollariin; ja yhdeksän vanhojen rakennuksien korjaamiseen, joiden kustannusarvio nousee 4,300 dollariin.

Viime vuoden huhtikuulla olivat vastaavat luvut: uusia rakennuksia yhteensä 18, rakennusarvo 44,900 dollaria; ja kaksitoista korjauslupaa, kustannusarvio 2,475 dollaria.

Vapaassa maassa. Paikallinen englanninkielinen porvarilehti Star korostaa sudburylaisille erikoisesti huomioon otettavaksi Valtakunnan Tyttäret nimisen järjestön Ontarion maakuntakonventsionin Hamiltonissa tekemää päätöstä, joka suomennettuna kuuluu:

"Koska eräät henkilöt ja järjestöt levittävät bolshevistista ja kapinallista propagandaa monella eri tavalla, m. m. opettamalla sitä eräänlaisissa kouluissa, julkaisemalla bolshevistisia sanomalehtiä ja kirjallisuutta, ja levittämällä monella eri tavalla oppeja, joiden tarkotuksena on halventaa ja hävittää kunnioituksen kansanvaltaiseen hallitukseen. Olkoon sentähden päätetty: että Canadan hallituksen pyydetään joko pidättämään tai karkottamaan kaikki sellaiset henkilöt, jotka ovat osallisia yllämainitunlaisissa toimenpiteissä, ja että hallitus alkaa heti tukahduttamaan ja ehkäisemään moista propagandaa."

Päätösesityksestä huokuu täysi mannerheimilainen "vapaushenki". Sinä siirtolaistyöläinen, joka olet tähän vapaaseen maahan lähtenyt europalaista valtiollista sortoa ja työttömyyttä pakoon, tiedäthän toki olla sen verran hienotunteinen Valtakunnan Tyttärien seuralle, että työtä etsiessäsi ja nälkäisenä et ryhdy bolshevikkien tavoin tutkimaan syitä puutteeseesi rikkauksien keskellä, vaan ennemmin kuolet vaikka nälkään vapaan maan, ja sen Valtakunnan Tyttäret nimisen seuran kunniaksi.

ALUMINUM MYYNTI

Ekonomi Aluminum tavaroita —— Jokainen tavara taataan.

Torstaina - Perjantaina - Lauantaina

Peruna-Pata
5½ Quart
$1.15

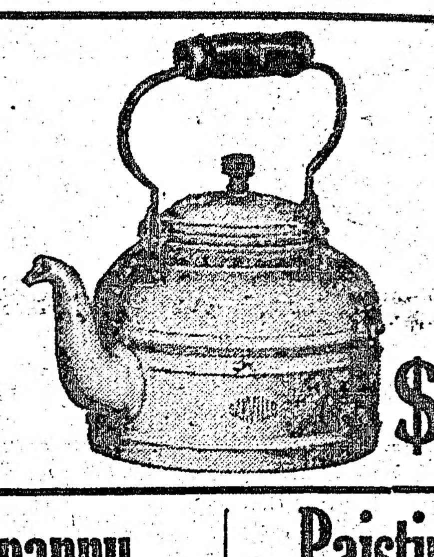

Tee-Pannu
6 Quart
$1.69

Percolator (Kahvipannu)
8 kupin kokoa
99c

Kahvipannu
6 kupin kokoa. Tavallisesti $1.85. Erikoishinta
$1.30

Paistinpannu
WEAR EVER
Tavallisesti 78c. Erikoishinta
55c

Ekonomi Aluminum tavarat ovat tehtyjä 99 pros. puhtaasta, rskaasta kovasta, ristiin rullatusta Aluminum pellistä.

Tilatkaa nyt päästäksenne osalliseksi tästä erikoistarjouksesta

PUUTARHA TARPEITA

Kanaverkkoa
2 tuum. kokoa

Korkeus	Rulla	Yard
24 tuum.	3.20	8c
36 tuum.	4.45	11c
48 tuum.	5.75	14c
60 tuum.	6.90	17c
72 tuum.	8.60	18c

Puutarhasiemeniä
Ferrys Steel Briggs
DUTCH SIEMENIÄ
16c lb.
Corn ....30c lb.
Beans ....25c lb.
Turnips........85c lb.

Puutarhatyökaluja
KUOKKIA 60 sentistä aina $1.15
HARAVIA 70 senttistä aina $1.50
TADIKOITA D' varrella $1.75 kpl.

Postitilaukset mille tahansa ylläolevista tavaroista lähetetään heti

MAKSAA VAIVAN OSTAA KÄTEISELLÄ

COCHRANE HARDWARE LIMITED

SUDBURY — V. Kallio suomalainen myyjä — ONTARIO

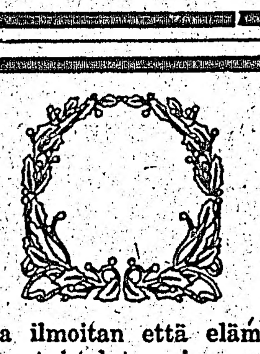

Surulla ilmoitan että elämäni taistelutoveri

JAAKKO WALFRID JALO

joutui silmänräpäyksessä tapaturmaisen kuoleman uhriksi työmaalla Ford Cityssä, Ont., huhtik. 23 p., kello 1.30, 1925. Vainaja oli syntynyt Suomessa, Vaasassa 1902, 6 p., 11 kk. ja oli kuollessaan 22 v. 5 kk. ja 17 p. vanha, tullut tähän maahan syyskuun 14 p. 1924. Lähinnä häntä jäi suremaan minä, hänen vaimonsa, ja joukko sukulaisia sekä tuttavia Suomessa, Yhdysvalloissa ja täällä Canadassa.

Reetta Jalo.
Ford City, Ont., Canada.

Pettymystä katkeraa, elo onpi täällä, moni moni nuoruus unelma kuolee myrsky säällä, Miksi usein toivotaan iloa aina uutta, toiveet kun tuo mukanaan monta katkeruutta. Ne heitän pois, ne kaikki vaan mä hautaan peittää saan. Toiveet tuudin nukkumaan unelmani heitän.

Vaimosi.

Sydämelliset kiitokset lausun tovereille, jotka ottivat suruuni osaa niin runsaslukuisena. Kiitokset myöskin kukista, puheista, lauluista, runoista sekä kaikesta suruuni osanotosta.

Reetta Jalo.

POHJOIS-ONTARION TYÖLÄISET HUOMATKAA!

Suosittelemme RÄÄTÄLILIIKETTÄMME. Hinnat kohtuulliset.

— Työ taataan. —

Erickson ja Niemonen

58—4th Avenue. — Timmins, Ontario.

Nuga-Tone

TULOKSET 20 PÄIVÄSSÄ Tahi Rahanne TAKAISIN

Kun tunnette terveytenne menettäneeksi ja olette kipeä ja väsynyt nauttimaan lääkkeitä, joista ei ole mitään hyötyä—nauttikaa silloin Nuga-Tonea, lääkettä, joka panee vireille heikosti toimivat elimet, kiihoittaa ruumiin eri toimia ja auttaa koneistoa tekemään työnsä juuri niin kuin Luonto on tarkoittanut sen tehtäväksi.

Nuga-Tone vahvistaa suolistoa toimimaan luonnollisesti, kiihoittaa verenkiertoa, vahvistaa vatsaa, antaa hyvää ruokahalua ja auttaa ruuansulatusta. Se ehkäisee puhistuksen ja kaasun vatsasta tahi suolistosta, poistaa pahanhajuisen hengityksen ja limaisen kielen, parantaa päänsäryn ja poistaa kellertävän värisen ihon kun se johtuu umpitaudista tahi sairaaloisesta eroittamisesta. Nuga-Tone on yksi parhaimpia lääkkeitä antamaan Teille enemmän tarmoa, voimaa, rohkeutta ja yritteliäisyyttä. Ottakaa sitä muutamia päiviä, ja sitten huomatkaa muutos itsessänne—Te tulette olemaan iloisempi, onnellisempi ja tulette pitämään elämmän elämisen arvoisena.

Fig. 1
13½ in.
188 ll.

Nuga-Tone sisältää erikoisen lajin RAUTAA tehdäkseen punasta, tervettä verta. Se on Rauta, joka panee terveen värin poskiin ja antaa voimaa ja tarmoa lihaksiin ja koko ruumiiseen. Nuga-Tone sisältää myöskin lääkelajin FOSFORIA—ainetta, joka on suuresta merkityksestä ruumiin hermostolle. Tämän lisäksi Nuga-Tone sisältää KUUSI muuta arvokasta laaketta. Naita erinomaisia perusaineita käyttävät monet parhaimmat tohtorit yli koko maailman auttaakseen Luontoa rakentamaan ja voimistuttamaan ruumista.

Nuga-Tone on erään Tohtorin erikoinen lääkemaarays, jonka hän on suunnitellut enemmän kuin 35 vuotta sitten ja määrännyt sitä potilailleen suurella menestyksellä. Tuhannet miehet ja naiset ylistävät Nuga-Tonea ja se on niin hyvää että ainoastaan yksi henkilö joka kolmesta sadasta on koskaan vaatinut rahojaan takaisin. Miksi? Siksi, että se on antanut heille paremman terveyden, enemmän voimaa ja suuremman onnen. Nuga-Tone sisältää luonnonomaisen ansion ja sen täytyy näyttää arvonsa toteen Teidänkin sairaudessanne, tahi muuten se ei maksa Teille penniäkään.

Meidän Rahanpalautus Takauksemme! Nuga-Tonen hinta on $1.00 pullolta, postikulut ja tulli vapaasti. Jokainen pullo sisältää 90 tablettia—yhden kuukauden hoidon. Te voitte ostaa 6 pulloa viidellä ($5.00) dollarilla. Ottakaa Nuga-Tonea 20 päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiinne, niin palauttakaa loppu lääkkeestä ja me palautamme Teille rahanne takaisin. Rohdoskauppiaat myyvät myöskin Nuga-Tonea samoilla ehdoilla ja sopimuksella. Katsokaa sopimusta paketissa.

20 PÄIVÄN RAHANPALAUTUS TAKAUSKUPONKI

NATIONAL LABORATORY, Dept. Fin. 21—1018 S. Wabash Ave., Chicago.

HYVÄT HERRAT: Mukana seuraa $.........., jolla summalla lähettäkää minulle..........pulloa Nuga-Tonea, postikulut ja tulli vapaasti. Minä otan Nuga-Tonea 20 päivää ja ellen ole täysin tyytyväinen, niin palautan lopun lääkkeestä takaisin ja Te palautatte minulle rahat.

Nimi..........
Osoite..........
Kaupunki.......... Valtio..........

Uudistakaa tilauksenne